

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΚΑΤΑ ΕΙΚΟΣΑΗΜΕΡΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΤΗΜΑΤΙΩΝ, ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΩΝ

ΥΠΟ

Π. Γ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟΝ

1894

Ἔργον οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργίη δὲ τ' ὄνειδος
(Ἡσίοδου, «Ἔργα καὶ ἡμέραι». Στχ. 309).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ

ΘΑΟΣ ΛΕΚΑ—ΕΤΟΣ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

1894

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀμπελουργία.

Καταβολή ἀμπέλων, σελ. 42. — Κρίσις ἀμπελουργικὴ καὶ σταφιδικὴ ἐν Τουρκίᾳ, 43· ἀμπελουργικὴ ἐν Γαλλίᾳ, 47· ἐν Ἰταλίᾳ, 49. — Διατήρησις σταφυλῶν ἐπὶ τοῦ κλήματος, 47, 295. — Κλήματα Ξηροχωρίου, Πατρῶν, Αἰγιαλείας καὶ Κορινθίας, 87· Θήρας, 154· Σκοπέλου, 361. — Ἀμπελουργία ἐν Κύπρῳ 97. — Ἀμπελουργικὸν ἄροτρον, 108. — Κλαδευτήριον ἢ ψαλίδιον, 130. — Ἀμπελουργία καὶ οἴνοπαραγωγή Πάρου 223. — Εἰσὸδήματα τῶν ἀμπελώνων τῆς Εὐρώπης, 293. — Δηλητηρίασις ἐκ βλαστῶν ῥαντισθέντων διὰ θειικοῦ χαλκοῦ, 294. — Σταθερὰ διαφορὰ ἀμπέλου ἐν Καλιφορνίᾳ, 328. — Σημειώσεις περὶ ἀμπέλου ἐν Σκοπέλῳ, 361. — Ἀμπελουργία Καλιφορνίας, 389· Ἀργεντινῆς Δημοκρατίας, 616. — Μεγίστη ἀμπελος ἐν Καλιφορνίᾳ, 389. — Ἀριθμὸς κλημάτων κατὰ στρέμμα ἐν Ἰταλίᾳ, 555. — Ἀμερικανικαὶ ἄμπελοι εἰς Ἰταλίαν, 616.

Βιβλιογραφία.

Δελτίον γεωργικοῦ συνδέσμου, σελ. 54. — Γεωργικὸν ἡμερολόγιον 101. — Γεωργικὴ ζωολογία, 132. — Σύγγραμμα ἀνθοκομικόν, 195. — Ἡ ἐπὶ τοῦ σταφιδικοῦ νομοσχεδίου ἀγόρευσις κ. Ν. Παπαμιχαλοπούλου, 391. — Γεωργικὰ βιβλία Π. Φιλαρέτου, 391, 554. — Περὶ ἀπολυμάνσεως καὶ προφυλάξεως ἀπὸ τῶν ὀξέων λοιμωδῶν νοσημάτων, 588.

Βιομηχανικὰ φυτά.

Τουμπεκί, 41, 94, 558. — Παραγωγή καπνῶν ἐν Οὐγγαρίᾳ, 331. — Ὄρυζα, 357, 584. — Σακχαροποιία ἐν Γερμανίᾳ, 427· ἐν Γαλλίᾳ, 427. — Ροδέλαιον ἐν Βουλγαρίᾳ, 428. — Ροδέλαιον, 167. — Καμφορά, 481. — Βάμβαξ, 551. — Εἰσπράξεις μονοπωλίων καπνῶν διαφόρων χωρῶν, 589. — Καπνὰ διὰ ποῦρα, 613. — Γλυκύριζα ἀντὶ καπνοῦ, 620.

Γενικὰ περὶ Γεωργίας.

Ποῖα τὰ πρωτίστως λαμβανόμενα μέτρα πρὸς προστασίαν καὶ ἐμφύχωσιν τῆς γεωργίας πάσης χώρας, σελ. 1, 57, 105, 172, 202, 233, 305, 369. — Στοιχεῖα γεωργικῆς χημείας καὶ φυσικῆς, 3, 85, 125, 140, 178, 209, 250, 319, 337, 401, 475, 497, 543, 566, 593. — Γεωργικὴ βοτανικὴ, 32, 73, 121, 144, 183, 218, 255, 314, 350, 405, 470, 502, 539, 661, 598. — Νέα θεωρία περὶ δρόσου, 35. — Γεωργικοὶ σταθμοί, 80. — Προ-

όντα Θεσσαλίας, 99. — Κατάργησις γεωργικῶν σχολῶν Ἰταλίας 101. — Γεωργικὴ ἐκπαίδευσις καὶ ἄλλα γεωργικὰ, 80, 93, 113, 137, 164, 197, 265, 417, 426. — Τιμὴ γεωργικῶν προϊόντων Κρήτης 136. — Μετάδοσις χρησίμων γνώσεων εἰς γεωργούς καὶ κτηματίας, 137. — Γεωργία καὶ βιομηχανία Χαλκίδος 230. — Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν καὶ δῆθεν ὑπὲρ γεωργίας ἐνέργειαι, 265. — Αὐξήσις γεωργικῆς πίστεως ἐν Βουλγαρίᾳ, 302. — Χρησιμοποίησις ἐλευθέρου ἀτμοσφαιρικοῦ ἀζώτου ὑπὸ φυτῶν, 321, 347. — Χάλαζα ἐν Γαλλίᾳ, 331· ἐν Βιέννῃ 363. — Ποσὸν ὕδατος χρησιμοποιούμενον πρὸς ἄρδευσιν εἰς ἔρηρα κλήματα, 332. Γεωργία Σινικῆς 381. — Περὶ κ. Χασιώτου, 417. — Γεωργικὸς σύνδεσμος ἐν Γερμανίᾳ, 426. — Γεωργικὰ ἀποφθέγματα, 427, 591. — Πῶς λαμβάνουσι τὴν τροφήν τῶν τὰ φυτὰ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, 447. — Πρόδοσις γεωργίας ἐν Βοσνίᾳ καὶ Ἐρζεγοβίῃ, 491. — Ἀκτῆμονες γεωργοὶ ἐν Οὐγγαρίᾳ, 491. — Γεωργία Φθιώτιδος, 526. — Επίδρασις θρύψεως χώματος ἐπὶ βλαστήσεως, 571. — Θάνατος Pierre Duchartre 588. — Εἰσαγωγή γεωργικῶν προϊόντων εἰς Ῥωσίαν, 589. — Μεταβολὴ γεωργίας Ἀγγλίας, 620.

Δασικά.

Ὁ φλοιὸς τῆς δρυὸς, σελ. 303. — Παγκόσμιος ἐλάττωσις δασῶν, 524.

Διάφορα.

«Ἑλληνικὴ Γεωργία» σελ. 37, 55, 198, 581, 527, 614. — Βροχομετρικαὶ παρατηρήσεις Θεσσαλίας, 51, 100, 136, 168, 200, 231, 263, 278, 303, 367, 396, 431, 495, 527, 559, 591, 623. — Πόσιμα ὕδατα καὶ ἐπιδημικὰ νοσήματα, 55, 609. — Ἡ ἄλιελα ἐν Ἀγγλίᾳ, 111. — Περὶ σάπωσης, 147, 187, 246. — Ἀπομάκρυνσις μυιῶν ἀπὸ οἰκιῶν καὶ σταύλων, 300. — Ἐμπορικὸν μουσεῖον ἐν Βουλγαρίᾳ, 301. — Αἵτησις ἐν Γαλλίᾳ περὶ κοπῆς μονολέπτων καὶ διλέπτων, 333. — Παγκόσμιοι ἐκθέσεις ἐνεστώσης ἑκατονταετηρίδος, 335. — Ναφθαλίνη οὐσία ἐντομοκτόνος, 386. — Διατήρησις χιόνων ἐν Θεσσαλίᾳ, 396. — Λυσοκομεῖον ἐν Ἀθήναις, 420. — Ἐύρεσις ὥρων τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός, 430. — Δαπάνη τοῦ ζῆν εἰς διαφόρους χώρας, 430. — Μέτρα καὶ σταθμὰ διαφόρων χωρῶν παραβαλλόμενα πρὸς τὰ ἡμέτερα. 433. — Πῶς πρέπει νὰ ἐργάζωνται οἱ πρόξενοι, 492. — Κολλητικὴ ζύμη, 526. — Πῶς θεραπεύονται τὰ δῆγματα τῶν ἐντόμων, 558.

Δημητριακά.

Περὶ ἀνάγκης αὐξήσεως εἰσαγωγικοῦ τέλους σίτου ἐν Ἑλλάδι 1, 57, 105, 172, 202, 233, 305, 339. — Σίτος ὡς τροφὴ κτηνῶν, 31, 300, 301, 384. — Μέση τιμὴ δημητριακῶν, 56, 619. —

Προϊόντα Θεσσαλίας 99.—Δασμός σίτου ἐν Γαλλίᾳ, 165.—Αὔξησις τέλους σίτου ἐν Ἰταλίᾳ, 301.—Ἐξαγωγή σίτου Ἡνωμ. Πολιτειῶν, 331.—Χῶραι εἰσάγουσαι καὶ ἐξάγουσαι σῖτον, 334.—Περὶ ὀρύζης 357, 584.—Ἀναλογία σίτου πρὸς ἄρτον, 366.—Κατ' ἄτομον κατανάλωσις σίτου ἐν Γαλλίᾳ, 395.—Θερμαντικὴ μηχανή, 395.—Περὶ κ. Χασιώτου καὶ λιβός, 417.—Εἰσαγωγικὰ τέλη σίτου καὶ ἀλεύρων 425.—Τιμὴ ἄρτου εἰς διαφόρους χώρας, 526.—Ἐφαρμογὴ ἀτμοῦ πρὸς θερμὸν εἰς Ἡν. Πολιτείας 488.—Δαπάνη παραγωγῆς σίτου καὶ ἀραβοσίτου εἰς Ἡνωμ. Πολιτείας, 489.—Ἐφετερινὴ σιτοπαραγωγὴ Εὐρώπης, 490.—Ἴσοζύγιον καλλιεργητοῦ Φθιώτιδος, 526.—Παγκόσμιος παραγωγὴ σιτηρῶν, 557, 619.—Ἀπαλλαγὴ σίτου ἀπὸ φθειρῶς, 558.—Σχέσις ἀλεύρου, πιύρων καὶ σίτου, 559.—Προφύλαξις σπόρου σίτου ἀπὸ κοράκιων καὶ καλλιεργητῶν, 580.—Προτιμωμένη ποικιλία σίτου, 614.

Ἴλαια καὶ ἔλαιαι.

Περὶ σάπωνος 147, 187, 216· ἐξαγωγή ἑλλην. σάπωνος, 365.—Ἴλαιον γιγάρτων σταφυλῆς, σελ. 162.—Διατήρησις ἑλαιῶν 168.—Ἡ ἔλαια εἰς Ἡν. Πολιτείας, 303.—Βάρος καὶ ἀπόδοσις κυριωτέρων ἑλαιοφόρων καρπῶν, 365.—Ἐξαγωγή ἑλαιῶν καὶ ἑλαιῶν Ἑλλάδος, 365.—Παραγωγὴ, ἐμπόριον καὶ κατανάλωσις ἑλαιολάδων Ἰσπανίας, 365, 583.—Μὴ ταγγίζον ἑλαιον, 366.

Ἴσπεριδοειδῆ.

Λιθόρνου ἀγορὰ κίτρων σελ. 98.—Πορτοκαλίτης οἶνος, 163.—Προσβολὴ κιτρείας ὑπὸ παγετοῦ, 194.—Ἐκσαρκώσεις φύλλων πορτοκαλέας, 421.—Ἱστορικαὶ πληροφορίες περὶ πορτοκαλίου, 587.—Νέα ἀσθένεια ἑσπεριδοειδῶν, 622.

Ζωολογικὰ διάφορα.

Ἀπχόρευσις συλλήψεως λαγῶν διὰ παγίδων, σελ. 93.—Λαγοί, κόνικλοι, πέρδικες, 164.—Θαλασσία μέταξα, 166.—Πολλαπλασιασμοὶ κοχλιῶν εἰς Ἡν. Πολιτείας, 302.—Χρησιμότης σπυργίτου, 385.—Σκορπίδος, 420.—Γάτα ἐκδιουμένη, 492.—Νοσηροσύνη κυνός, 492.—Σχέσις γημικῆς συνθέσεως πρὸς ἐξωτερικὸν σχῆμα ὄντων, 193.—Ἄδειαι κυνηγίου ἐν Ἰταλίᾳ, 493.—Ἐξόντωσις ἐπιβλαβῶν τῆ γεωργία ζῴων διὰ μεταδόσεως παρασιτικῶν ἀσθενειῶν, 493, 622.—Ἀρχαῖαι ἑλληνικαὶ ὀνομασίαι ἰχθύων, 521.—Διατήρησις καὶ ἀνάπτυξις χρυσοφάρων, 590.—Δόλωμα πρὸς σύλληψιν ποντικῶν, 590.—Ἀπομάκρυνσις μυρμηκῶν, 591.—Καταστροφὴ μυρμηκῶν, 591.—Ἡ ἀλώπηξ εἶνε καὶ ἐντομοφάγος, 622.—Ἐγκλιμάτισις καμήλου εἰς Ἀμερικὴν, 622.

Ζωοτεχνία καὶ προϊόντα αὐτῆς.

Σῖτος τροφὴ κτηνῶν σελ. 31, 300, 301, 384, 617.—Δηλητηρίασις ἀγελάδων δι' ἀμπελοφύλλων ῥαντισθέντων διὰ θεικοῦ χαλκοῦ, 50.—Ἀμπελόφυλλα ἀρίστη τροφὴ κτηνῶν, 50.—Τριχινίασις, 101.—Ἀλλεῖα ἐν Ἀγγλίᾳ, 101.—Μύδια, 215.—Ἐντομον φονεῦον μελισσας, 285.—Διατήρησις νωποῦ κρέατος, 295.—Πολλαπλασιασμοὶ ἐδωδιμῶν κοχλιῶν, 302.—Πῶς πρέπει νὰ παρέχωνται οἱ σπόροι εἰς τὰ ζῶα, 301.—Νέα τροφὴ δι' ἵππους, 331.—Κτηνοτροφικὰ φυτὰ, 310, 391.—Προστασία ὀστρέων ἐν Ἰταλίᾳ, 392.—Κατάλληλος ἡλικία πρὸς ἀναπαραγωγὴν τῶν κυριωτέρων κτηνῶν, 393.—Διάρκεια ὄργασμοῦ καὶ ἐπόνος αὐτοῦ εἰς θήλεα κτήνη, 393.—Διάρκεια κυήσεως κυριωτέρων κατοικιδίων ζῴων, 393.—Ἀπόδοσις κόπρου κατὰ κεφαλὴν καὶ κατ' ἔτος, 393.—Θερμοκρασία κατάλληλος σταύλων κτλ. 394.—Αἶγες Ἀγκύρας, 394.—Χρησιμοποίησις κλάδων δένδρων πρὸς διατροφήν κτηνῶν, 411, 431.—Λυσοκομεῖον ἐν Ἀθήναις, 426.—Σταφίς τροφὴ κτηνῶν, 617.

Κηπουρικὰ.

Ξηρὰ βερικοκκα Δαμασκοῦ, σελ. 51.—Γονιμοποίησις μηλέας διὰ μελισσῶν, 53.—Διατήρησις τοματῶν, 54· ἀσπαράγων, 295· κρομμύων, 295· καστάνων, 296, 586· γεωμήλων, 296, 394· γυμοῦ διαφόρων ὀπωρῶν, 164· βλαστικῆς δυνάμεως σπόρων, 221· ὀπωρῶν ἐν οἴνοπνεύματι, 558· ὀπωρῶν ἐν σακχαρῶ, 558· ῥοδακίνων ἐν ὄξει 587· σταφυλῶν ἐν οἴνοπνεύματι, 294· κουνουπιδίων, 618.—Πρόδος κηπουρικῆς παρ' ἀρχαίους, 90.—Τέσσαρα ἱερὰ δένδρα, 101.—Διατηρούμενα ἐν αἰθούσαις φυτὰ, 128, 237.—Ἐπίσπευσις βλαστήσεως σπόρων, 193.—Φύτευσις μορεῶν, 195.—Χρῆσιμα δι' ἐγκεντρισμοῦς, 195.—Διατρίβει τὰ πολλαπλασιασῆρια χρησιμοποιοῦται ἡ ἄμμος, 260.—Ἀποξήρανσις ἀνθέων, 260· δαμασκηνῶν, 261, 326.—Γεώμηλα, 296, 394, 494.—Μεταφύτευσις φυλλοδόλων δένδρων, 303.—Αὔξησις ἀνθέων, 303.—Ψάμμη ἡ ἀμμόφιλος, 332.—Ἐυλοκερατέα, 332, 573, 601.—Ἀνωτέρα θερμοκρασία ἣν ὑφίστανται τὰ φυτὰ, 333.—Δομασκηνεῶν, 355.—Καρποφορία μηλεῶν, 356.—Ὀρχεοειδῆ, 357.—Ἀπιδέα Σχοπέλου, 363.—Ὀπωροφόρα εἰς τὰς Ἡν. Πολιτείας, 363.—Ἐπιτυχία ὠραίων καὶ μεγάλων ὀπωρῶν, 363.—Ἀνθη ῥοδῆς, 363.—Τηρητέα ἀπόστασις ὀπωροφόρων, 364.—Περὶ βερικοκκῆς, 387.—Ἀπιδέα μὴ καρποφοροῦσα, 388.—Πολλαπλασιασμοὶ πλατάνου, 421.—Παρακώλυσις ἀναπτύξεως χόρτων εἰς σὺλας καὶ διαδρόμους, 429.—Σπόροι κρότωνος δηλητηριώδεις, 429.—Ἐντομοκτόνος ἰδιότης φύλλων τομάτας, 429.—Ἐξαγωγή μήλων Ἡν. Πολιτειῶν, 430, 118.—Γονιμοποίησις φοίνικος, 449.—Ἀποθησαύρισις ἐν οἴνοπνεύματι ῥοδακίνων, βερικοκ-

κων, ἀπιδίων καὶ κορομήλων, 558. — Παρασκευὴ μαρμελάδας βερικόκκου καὶ ῥοδακίνου, 558. — Ῥοδάκινα τουρσί, 587. — Φιτὰ αἰγυπτιακῶν σαρκοφάγων, 588. — Περὶ Ὀρτενσείας, 607. — Περὶ ἐμβολιασμοῦ, 612. — Πολλαπλασιασμοὶ ἀμυγδαλῆς, 612. — Μεγάλα ποσὰ τοματῶν Ἀκρωτηρίου, 617. — Πότε πρέπει νὰ συλλέγωνται αἱ ὀπώραι, 618. — Μεγάλα δένδρα, 621.

Λίπανσις καὶ μετάπλασις τῆς γῆς.

Γέφρα ὡς λίπασμα καπνοῦ, σελ. 41. — Ἀποτυχία χημικῶν λιπασμάτων, 302. — Σαπουνάδα πλύσης, 302. — Χρησιμοποίησις ἐλευθέρου ἀτμοσφαιρικοῦ ἀζώτου ὑπὲρ τῶν φυτῶν, 321, 347. — Ἀπόδοσις κόπρου κατὰ κεφαλὴν καὶ κατ' ἔτος, 393. — Πῶς λαμβάνουσι τὴν τροφήν των τὰ φυτὰ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, 447. — Γουάνον τοῦ Fray-Bentos, 494. — Φιλανθρωπία καὶ λιπάσματα, 590. — Τελβὲς καφρὲ λίπασμα, 591.

Οἴνοποιϊα κτλ.

Εἰσαγωγή ἑλληνικῶν οἴνων εἰς Ἰταλίαν, 47. εἰς Γενεύην, 135. εἰς Ἀγγλίαν, 615. σερβικῶν εἰς Αὐστρίαν, 48. ἰταλικῶν εἰς Γερμανίαν, 227. οἴνων ἐν γένει εἰς Αὐστρουγγαρίαν, 228. εἰς Γαλλίαν, 49. εἰς Ρωσίαν, 487. εἰς Ἀγγλίαν, 615. — Ἐξαγωγή οἴνων Γαλλίας, 49. Ἰταλίας, 555, 556. Ρωσίας, 582. — Οἴνοπαραγωγή Ἰταλίας, 48, 615. Οὐγγαρίας, 136, 616. Γαλλίας, 431, 581. Γαλλίας καὶ Ἰταλίας, 523. Περὶ τοῦ ἐν Αὐστρίᾳ δασμοῦ τῶν ἰταλικῶν οἴνων, 49. — Προῖον φόρων ποτῶν ἐν Γαλλίᾳ, 50, 199, 294, 523. — Καθαριότης βυτιῶν, 52. — Τιμαὶ κοινῶν οἴνων ἐν Μομπελιέ, 55. — Περὶ σταφιδιτῶν, 62. — Οἶνος Σκουζέ, 97. — Ἐύφυης μέθοδος διαδόσεως ὠρισμένων οἴνων ἐν Ἀγγλίᾳ, 97. — Καθαρισμὸς βυτιῶν, 131, 162. — Οἶνοι Ἀγαπητοῦ, 136. — Πορτοκαλίτης οἶνος, 163. — Φιαλῶν συσκευὴ, 193. κάθαρσις, 212. ἐπίχρισις στομίου, 287. πλήρωσις, 341. πωμάτισις, 515. — Οἴνικὴ κρῖσις ἐν Γαλλίᾳ, 225, 360. — Πόσον στοιχίζει ἡ παραγωγή οἴνου ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἰσπανίᾳ, 230. — Πόσον οἶνον δίδουσιν 100 ὀκάδες σταφυλῶν, 288. — Σταφιδίτης ἀντὶ οἴνου ἐκ νωπῶν σταφυλῶν, 292. — Εἰσαγωγικὰ τέλη οἴνων ἐν Ἡν. Πολιτείαις, 293. ἐν Αὐστρουγγαρίᾳ, 329, 582. ἐν Τουρκίᾳ, 230. — Ἀξία οἴνου ἐν Ἀμερικῇ, 328. — Παρασκευὴ οἴνου κίνας, 345. — Θεραπεία τῶν ἐχόντων γεώδη γεῦσιν οἴνων, 349. — Χρῆσις λευκῶν καὶ οὐχὶ μελάνων οἴνων, 359. — Ἀπαγόρευσις τῆς μετὰ τῶν οἴνων ἀναμίξεως σταφιδιτοῦ, ὕδατος καὶ οἴνοπνεύματος ἐν Γαλλίᾳ, 359. — Ἐμπόριον οὐγγρικῶν δουγῶν, 362. — Μέσον ἐφαρμοσθὲν ἐν Γαλλίᾳ πρὸς ἐξόδουσι κοινῶν οἴνων, 389. — Νόμιμος γύψωσις οἴνου καὶ τρόπος γυψώσεως ἐν Γαλλίᾳ, 423. — Περὶ σιραίου ἢ ἐψήματος, 451. — Χρῆσις θειωμένων θρυαλλίδων, 518. — Κολλάρισμα οἴνου, 535. — Παραγωγή, εἰσαγωγή, ἐξαγωγή καὶ κατανάλωσις οἴνων ἐν Ἰτα-

λίᾳ, 556. — Λόγοι ἐπιβολῆς ἀπαγορευτικῶν δασμῶν ἐπὶ οἴνων καὶ σταφιδῶν ἐν Γαλλίᾳ, 581. — Νοθεία ἰταλικῶν οἴνων εἰσαγομένων εἰς Αὐστρίαν, 615. — Πληθώρα οἴνων ἐν Ἰσπανίᾳ, 616.

Παθολογία τῶν φυτῶν.

Ἄκρῖς, σελ. 39. ἐν Ἑλλάδι, 364. ὀδηγίαι πρὸς καταδίωξιν, 378. πίστωσις πρὸς καταδίωξιν, 426. ἐν Ἰταλίᾳ, 430. — Φάρμακον φθειριῶντων ὀπωροφόρων, 53. — Κατὰ κοχλιῶν καὶ λειμάκων, 53. — Πρόληψις φθειριάσεως γεννημάτων, 132. — Πρασοκουρίς, 156. — Ἀποξήρασις σπαρτῶν ἐνεκα προσβολῆς ἐντόμων, 159. — Μιλιγγρα λαχανικῶν, 159. — Περονόσπορον, 192, 231, 286, 425. — Ἀνθραξ ἀπιδέας, 192, 485. — Κόνις θείου καὶ θεικοῦ χαλκοῦ, 193. — Ἀκαρίασις ἀπιδέας, 194, 485. ἀμπέλου 260. — Καπνία ἐλαιοδέδρων, 199. — Κάμπαι ὀπωροφόρων, 261, 376. — Κομμίωσις βερικοκκῆς, 261. — Κολεόπτερον προσβάλλον φύλλα πιστακιάς, 262. — Ψωρίασις καὶ βαμβακίασις ἐλαίας, 262. — Ψωρίασις ῥοδῆς, 262. — Κεραμόχροσι κηλίδες φύλλων μορέας, 287. — Κατ' ἀνθρακος τῆς ἀμπέλου, 293. — Δηλητηρίασις διὰ θεικοῦ χαλκοῦ, 294. — Καταδίωξις σφηκῶν, 299, 300. — Ἀπομάκρυνσις μυιῶν ἀπὸ οἰκιῶν καὶ σταύλων, 300. — Χρησιμότης σπουργίτου, 385. — Ἐκσάρκωσις ἀμπέλου, 373. — Ἐντομον κόπτον ῥίζας φυτῶν, 386. — Ναφθαλίνη οὐσία ἐντομοκτόνος, 386. — Ἐκσαρκώσεσις φύλλων πορτοκαλέας, 421. — Πρόωρος πτώσις καρπῶν, 422. — Ἀφέψημα καπνοῦ κατὰ φυτοφθειρῶν, 429. — Ἐκσάρκωσις ἐλαίας, 445. — Ἐξόντωσις ἐπιπλαθῶν ζώων διὰ μεταδόσεως παρασιτικῶν νόσων, 493, 622. — Οροβάγχη, 510. — Καταδίωξις κοχχυλίδος ἀμπέλου, 524. — Φθειρίασις σίτου, 558. — Προφύλαξις σπόρου δημητριακῶν ἀπὸ κοράκων, 580. — Καταδίωξις μυρμηκῶν, 591. — Νέα ἀσθένεια ἐσπεριδοειδῶν, 622.

Πνευματοποιϊα καὶ ὄξοποιϊα.

Κυριότερα οἴνοπνεύματα καὶ προέλευσις αὐτῶν, 41. — Προῖον φόρων ποτῶν ἐν Γαλλίᾳ, 50, 199, 294, 523. — Ἑλληνικὰ κονιάκ, 134. — Βιομηχανία οἴνοπνευμάτων ἐν Βελγίᾳ, 162. — Αὔξησις τελῶν πνευματῶν ἐν Νορβηγίᾳ, 162. ἐν Ἰταλίᾳ, 163. — Διόρθωσις καὶ κάθαρσις ὄξους, 196. — Κατ' ἄτομον κατανάλωσις οἴνοπνευμάτων εἰς διαφόρους χώρας, 199. — Τέλη οἴνοπνευμάτων ἐν Ἰταλίᾳ, 229. ἐν Τουρκίᾳ, 230. — Σκέψις ἐφαρμογῆς μονοπωλίου οἴνοπνευμάτων ἐν Ἰταλίᾳ, 292. — Ἑλληνικὰ πνευματώδη εἰς Ρουμανίαν, 294. — Ἐπίδρασις χρήσεως οἴνοπνεύματος ἐπὶ μακροβιότητος, 360. — Νοθεία γαλλικῶν κονιάκ ἐν Αὐστρίᾳ, 361. — Ἀνάλυσις εἰσαγομένων εἰς Τουρκίαν πνευματῶν ποτῶν, 487. — Ἐργοστάσια κονιάκ ἐν Κρήτῃ, 583. — Παρασκευὴ ὄξους ἐκ πάσης ὀπώρας, 583. — Οἴνοπνευμα μούρων, 612.

Πτηνοτροφικά.

Διατήρησις ὠῶν, σελ. 54, 297.—Παράδοξον ὠῶν, 100.—
Ταχεία πάχυνσις ὀρνίθων, 167.—Άγωνα ὠῶν, 297.—Διάρκεια
ἐπιβάσεως κατοικιδίων πτηνῶν, 298.—Πόσα ὠῶν δύναται νὰ
γεννήσῃ ἡ ἄρσις, 392.—Πληροφορίαι πτηνοτροφικαί, 521.—
Νέος τρόπος ταξειδεύσεως ὠῶν, 585.—Έξαγωγή πουλερικῶν καὶ
ὠῶν Ῥωσίας, 621.

Σηροτροφικά.

Σηροτροφικά, σελ. 165.—Κουκουλόσπορος, 289, 611, 612.—
Μαθήματα σηροτροφίας, 290.—Άναγέννησις σηροτροφίας ἐν τῷ
νομῷ Προύσης, 465.—Παραγωγή κουκουλιῶν Γαλλίας, 623.

Σταφίδες κτλ.

Κατανάλωσις, σελ. 8, 27.—Περὶ σταφίδος συζήτησις, 22,
205.—Σάκχαρον ἐλληνικῆς σταφίδος, 44, 169, 197.—Καλ-
λιεργητικαὶ δαπάναι κορινθιακῆς, 45.—Κορινθιακῆς ἐξαγωγῆ,
46, 227, 292, 339.—Κορινθιακῆς εἰσαγωγῆ εἰς Ἑλβετίαν, 27·
Βέλγιον, 28· Μεξικόν, 29· Κύπρον, 29· Τύνιδα, 30· Γερμανίαν, 28,
133· Ῥωσίαν, 133, 134, 292, 390· εἰς Ὀλλανδίαν, 135·
εἰς Οὐγγαρίαν, 161· εἰς Ἡν. Πολιτείας, 29, 358, 424.—Άποξή-
ρασις σταφίδων καὶ ὀπωρῶν εἰς Ἡν. Πολιτείας, 51.—Έξαγωγή
καλιφορνιακῆς σταφίδος, 51.—Τιμαὶ σταφίδων ἐν Μασσαλίᾳ,
56, 102.—Σταφιδίται, 62.—Περὶ παρακρατήσεως, 92, 117.—
Δασμὸς σταφίδος εἰς Ἡν. Πολιτείας, 95, 327, 388· εἰς Αὐστρίαν,
96· εἰς Γαλλίαν, 359, 389, 487, 522.—Σταφιδικὴ κρίσις ἐν
Μικρῇ Ἀσίᾳ, 96.—Εὐχάριστα καὶ λανθασμένα περὶ σταφί-
δος, 160.—Ἡ σταφὶς ἐν Αὐστραλίᾳ, 226· ἐν Ῥωσίᾳ, 226· ἐν
Ῥουμανίᾳ, 226.—Κίνησις σταφίδος εἰς Ἰταλίαν, 229.—Ἐνα-
ποθήκευσις σταφίδος, 288.—Σταφιδίτης ἀντὶ οἴνου ἐκ νοπῶν
σταφυλῶν, 292.—Καλλιέργεια κορινθιακῆς ἐν Ἀμερικῇ, 327.
—Πόλεμος κατὰ σταφίδων ἐν Ἑλβετίᾳ, 328· ἐν Γαλλίᾳ, 431.
—Ἐφετερινὴ παραγωγὴ σταφίδος καὶ κρίσις, 330.—Άπαγό-
ρευσις ἀναμίξεως σταφιδιτῶν μετὰ οἴνων ἐκ σταφυλῶν ἐν Γαλ-
λίᾳ 359.—Έξαγωγή σταφίδων ἐκ Καλιφορνίας, 389.—Ἰκανο-
ποιητικὴ τιμὴ διὰ τὴν σταφίδαν, 390.—Τιμὴ καὶ χρῆσις τῆς
κορινθιακῆς ἐν Ῥωσίᾳ, 391.—Άποτυχία καταναλώσεως τῆς
κορινθιακῆς ἐν Ῥουμανίᾳ, 462.—Σταφιδικὴ κρίσις, 482.—
Ἐπιβάσει ἢ μεταποιεῖται ἢ εἰς Ῥωσίαν ἀποστελλομένη σταφὶς,
522.—Σταφιδικὰ, 529.—Διὰ τοὺς φρονουῦντας ὅτι δυνάμεθα νὰ
ἐξοδεύσωμεν τὸ πλεόνασμα τῆς σταφίδος μετατρέποντες αὐτὸ
εἰς οἴνόπνευμα, 554.—Καλλιέργεια σταφίδος ἐν Αἰγυπτῷ, 617.

Φυλλοξήρικα.

Φυλλοξήρα ἐν Λομβαρδίᾳ, σελ. 48· ἐν Σερβίᾳ, 50· ἐν Καλιφορ-
νίᾳ, 97· ἐν Ἰταλίᾳ, 98· ἐν Εὐρώπῃ, 281, 488· ἐν Αὐστρίᾳ, 555.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΕΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟΝ—ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1894—ΤΕΥΧΟΣ Α΄.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΕ ΤΑ ΠΡΩΤΙΣΤΩΣ ΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΚΑΙ ΕΜΨΥΧΩΣΙΝ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΠΑΣΗΣ ΧΩΡΑΣ

Α΄

Εἰς τὰς πλείστας χώρας καὶ ἰδίως ἐν Ἑλλάδι ἡ γεωργικὴ
τάξις ἀποτελεῖ τὸ μέγιστον μέρος τοῦ πληθυσμοῦ καὶ κατα-
βάλλει τὸ πλεῖστον τῶν φόρων δι' ὧν συντηρεῖται ἡ Πολιτεία.

Οἱ φόροι οὗτοι εἰσπράττονται καὶ δι' ἄλλας μὲν ἀνάγκας
τῆς Πολιτείας, ἀλλὰ πρωτίστως διὰ τὴν εἰς τὸν φορολογούμε-
νον παροχὴν ἀσφαλείας καὶ δικαιοσύνης.

Ἡ Πολιτεία εἰσπράττουσα τοὺς φόρους ὑπόσχεται παροχὴν
προστασίας τῆς τιμῆς, προστασίας τῆς ζωῆς, προστασίας τῆς
περιουσίας, προστασίας τῆς ἐργασίας· ὑπόσχεται νὰ διατηρῇ
τὰ κατάλληλα ὄργανα τοῦλάχιστον πρὸς παροχὴν ἀσφαλείας
καὶ δικαιοσύνης, τῶν δύο τούτων βάσεων ἐφ' ὧν στηρίζεται
ἡ εὐημερία καὶ ἡ πρόοδος τῆς γεωργίας πάσης χώρας.

Χώρα ἐνθα ὁ καλλιεργητὴς μεταβαίνων εἰς τὸν ἀγρὸν του
εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ ζώννυται μάχαιραν ἢ νὰ φέρῃ ὄπλον, νὰ
σιδηροφορῇ· χώρα εἰς τὴν ὁποίαν ὁ χωρικός διὰ νὰ εὖρη τὸ
δικαίον του ἔχει ἀνάγκην τῆς προστασίας τοῦ ἰσχύοντος κομ-
ματάρχου καὶ ἡμεραργεῖ ἐπὶ ἐβδομάδας μεταβαίνων ἀπὸ τοῦ
χωρίου του εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον καὶ ἀπὸ τούτου εἰς τὸ χωρίον
του, εἶνε χώρα ἧς ἡ γεωργία δυσκόλως δύναται νὰ προοδεύσῃ.
Τοιαύτη δὲ δυστυχῶς εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον ἡ Ἑλλάς.

Ἐφ' ὅσον ἡ ἐφαρμογή τῶν σχετικῶν νόμων περὶ ἀγροφυλακῆς, περὶ ποιμνιοθροσκῆς, περὶ ζωοκλοπῆς, περὶ δενδροφθορᾶς εἶνε ἀντικείμενον πολιτικῆς ἐκμεταλλεύσεως οὐδεμίαν πραγματικὴν πρόοδον εἰς τὴν γεωργίαν τῆς χώρας δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ. Θ' ἀναπτύσσεται ἡ γεωργία οὐχὶ ἀνάλόγως τῆς ἐν τῇ χώρῃ προσφορᾶς καὶ ζητήσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων, ἀλλ' ἀνάλόγως τῶν ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης προκυπτόντων πλειοτέρων ἢ ὀλιγοτέρων προσκομμάτων, ἅτινα ἀπαντᾷ ἐκάστη καλλιέργεια πρὸς ἀνάπτυξίν τῆς, ἕκαστον προϊόν πρὸς παραγωγήν αὐτοῦ.

Ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης πρωτίστως προέκυψεν ἡ πληθώρα τῆς παραγωγῆς τῆς σταφίδος (ἡ ἔλλειψις δικαιοσύνης καὶ ἀσφαλείας ἐν μέρει μὲν ἀποδιώκει τὸ εἰς ἐργασίαν καὶ χρῆμα κεφάλαιον ἀπὸ τῆς γῆς, ἐν μέρει δὲ συσσωρεύει αὐτὸ εἰς μικρὰς ἐκτάσεις γαιῶν εὐχερέστερον προστατευόμενας ἀπὸ τῶν παντοίων ἐχθρῶν τῶν προκυπτόντων ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐλλείψεων). Ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης, καὶ μόνον ἐκ ταύτης, προκύπτει ἡ μὴ παραγωγή ἐπαρκῶν δημητριακῶν καρπῶν διὰ τὴν ἐπιτόπιον κατανάλωσιν, εἰς χώραν ἣτις ἔνεκα αὐτῆς ταύτης τῆς φύσεώς τῆς, αὐτῆς ταύτης τῆς πτωχείας τῆς, ἔδει νὰ ᾔνε πρωτίστως σιτοφόρος, εἰς χώραν δυναμένην νὰ διαθρέψῃ, καὶ διαθρέψασαν ἄλλοτε, δεκαπλάσιον τοῦ σημερινοῦ πληθυσμοῦ τῆς. — Μόνον ἡ Εὐβοία ἄλλοτε εἶχε κατοίκους πλέον τοῦ ἐκατομμυρίου, οὓς ὄχι μόνον διέτρεφεν ἐκ τῆς σιτοπαραγωγῆς τῆς, ἀλλὰ καὶ ἐπλούτιζεν αὐτοὺς ἐξάγουσα τεανὸν ποσὸν σιτηρῶν· πλὴν σήμερον ἡ νῆσος αὕτη ἀν' καὶ συντηρεῖ μὲν τὸ δέκατον τοῦ πάλαι πληθυσμοῦ τῆς, ἐλάχιστα σχετικῶς, ποσὰ δημητριακῶν ἐξάγει.

Ἡ ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἀσφαλείας καὶ δικαιοσύνης προκύπτουσα λίαν ἐπιζήμιος διὰ τὴν γεωργίαν τῆς χώρας κατάστασις αὕτη δὲν δύναται βεβαίως νὰ βελτιωθῇ ταχέως. Μόνος ὁ χρόνος καὶ ἐντάκτου ὑγείας καὶ ἰσχύος νοῦς θὰ θεράπευσῃ τὸ βαθέως ἐρριζωμένον τοῦτο κακόν.

Πῶς λοιπὸν ν' ἀποζημιωθῇ ἡ ἀδρῶς μὲν φορολογουμένη

γεωργικῆ τάξις μηδαμῶς δὲ ἀπολαμβάνουσα τῶν ἀπαραιτήτων αὐτῇ ἀναγκῶν ;

Ν' ἀπαιτήσῃ ἀνταλλάγματα δυνάμενα νὰ τῇ χορηγηθῶσι. Νὰ ζητήσῃ ἐκεῖνο τὸ ὅποσον ἀλλαχοῦ σήμερον αἱ γεωργικαὶ τάξεις, καὶ τοὶ ἀπολαμβάνουσαι δικαιοσύνης καὶ ἀσφαλείας, ἀπαιτοῦσι καὶ ἐπιτυγχάνουσιν, ἥτοι τὴν ἐπιβολὴν ἀπαγορευτικῶν δασμῶν ἐπὶ ἐκείνων τῶν γεωργικῶν προϊόντων, ἅτινα δύνανται νὰ παραχθῶσιν ἐν τῷ τόπῳ καὶ τὰ ὅποια ἔνεκα τῆς σχετικῶς μὴ βαρείας φορολογίας τῶν εἰσαγόμενα ἀπὸ τοῦ ἔξωτερικοῦ παραβλάπτουσι τὴν ἐγχώριον παραγωγήν.

Ἴδατε τί πράττουσι σήμερον πάντα τὰ καλῶς ἐννοοῦντα τὸ συμφέρον τῶν κράτη· ἐπιβάλλουσιν ἀπαγορευτικούς δασμοὺς ἐπὶ πάντων τῶν ἀπὸ τοῦ ἔξωτερικοῦ εἰσαγομένων γεωργικῶν προϊόντων τῶν δυναμένων νὰ παραχθῶσιν ἐν τῷ τόπῳ, ἢ τῶν ὀπωσδήποτε παραβλαπτόντων τὴν ἐγχώριον παραγωγήν.

Ποῖα εἶνε τὰ προϊόντα ἅτινα, πρὸς ἐμφύχωσιν τῆς ἐγχώριου παραγωγῆς, δύνανται νὰ ἐπιβαρυνθῶσι διὰ βαρυτέρων τῶν ὑφισταμένων δασμῶν θὰ ἐξετάσωμεν εἰς τὸ προσεχές τεῦχος τῆς « Ἑλληνικῆς Γεωργίας ».

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΧΙΜΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗΣ

ΥΠΟ

Π. ΔΕΕΡΕΝ

Μέλους τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν καὶ καθηγητοῦ
τῆς φυσιολογίας τῶν φυτῶν παρὰ τῷ ἐν Παρισίοις
Μουσείῳ τῆς φυσικῆς ἱστορίας καὶ τῆς γεω-
ργικῆς χημείας παρὰ τῇ γεωργικῇ
σχολῇ τοῦ Γερμανῶν.

(Συνέχεια : Βλέπε « Ἑλληνικὴν Γεωργίαν 1893 σελ. 559).

Ἐῶσθε ἐν βρεῖνῃ καταστάσει. Ἄλλαι τῆς
ὁποίας περιέχει ἐν διαλύσει.

Τὸ ὕδωρ οὐδέποτε ἀπαντᾷ ἐν τῇ φύσει ἐν καθαρᾷ κα-
ταστάσει ὅταν ᾔνε ρευστόν. Πηγαῖον ἢ φρεάτειον, ποτάμιον

ἡ θαλάσσιον περιέχει πάντοτε ποσότητα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον μεγάλην ἀνοργάνων οὐσιῶν ἢ ἀλάτων, αἵτινες δύνανται ν' ἀποθῶσιν ὠφέλιμοι ἢ ἐπιβλαβεῖς εἰς τὰ φυτά.

Τὰ φρεάτεια ὕδατα εἶνε ἐν γένει πλουσιώτερα εἰς ἅλατα ἢ τὰ τῶν πηγῶν καὶ τῶν ποταμῶν· οὕτω ὕδωρ φρέατος ἀναλυθὲν εὐρέθῃ περιέχον κατὰ λίτρον 3,2 γραμμάρια ἀλάτων, ἐνῶ ἡ ἀνάλυσις πηγαίου ὕδατος ἀπέδωκε μόνον 0,53 γρ. ἀλάτων κατὰ λίτρον.

Τὸ περιέχον σχετικῶς μεγάλην ποσότητα ἀλάτων φρεάτειον ὕδωρ ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῶν φυτῶν κατὰ τρόπον ὅπως εἰδικόν· ἐνῶ διὰ τινὰ φυτὰ εἶνε καταλληλότατον, ἄλλα ἀρδευόμενα δι' αὐτοῦ φθισιῶσι καὶ ἐπὶ τέλους ἀποξηραίνονται.

Ἡ ἀναλογία τῶν ἀπαντῶντων ἐν τῷ ὕδατι ἀλάτων ποικίλλει μεγάλως, καθ' ὅσον τοῦτο προέρχεται ἐκ τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ φρέατος, ἐκ ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς πηγῆς, ὡς καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν λαμβάνεται τὸ πρὸς ἐξέτασιν δεῖγμα τοῦ ὕδατος.

Ἄλλ' ἂν καὶ ἡ ποσότης τῶν ἐν τῷ ὕδατι περιεχομένων ἀλάτων εἶνε ποικίλη, ἡ φύσις αὐτῶν εἶνε περίπου ἢ αὐτῆ, διότι πάντα σχεδὸν τὰ ὕδατα περιέχουσιν ἀνθρακικὴν ἄσβεστον, πολλὰ θεικὴν ἄσβεστον, τινὰ δὲ καὶ μαγνησίαν. Τὸ θαλάσσιον ἅλας ἀπαντᾷ ὁμοίως εἰς τὰ πηγαῖα καὶ τὰ φρεάτεια ὕδατα, ἀλλ' εἰς πολὺ μικρὰν ποσότητα.

Ἐνίοτε εὐρίσκεται εἰς τὸ ὕδωρ ἐν ποσῷ ἢ ἀνθρακικῇ ἄσβεστος διαλελυμένη διὰ τῆς παρουσίας μεγάλης ποσότητος ἀνθρακικοῦ ὀξέος. Ὄταν δι' οἰονδήποτε λόγον τὸ ὀξύ τοῦτο ἐλευθεροῦται ἢ ἀνθρακικῇ ἄσβεστος κατακρημνίζεται, τὸ δὲ ἐντεῦθεν προκύπτον καθίζημα σχηματίζει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ὅθεν διέρχεται τὸ ὕδωρ στρώμα πορῶδες (ὡς τὸ πουρὶ τῶν ὑδροσωλήνων) κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον παχύ.

Πλὴν τῶν ἀσβεστούχων καὶ ἀλκαλικῶν τὰ ὕδατα περιέχουσι πολλάκις καὶ μικρὰν ποσότητα ἀμμωνιακῶν ἀλάτων. Τὰ φρεάτεια ὕδατα εἶνε γενικῶς πλουσιώτερα ἐν ἀμμωνίᾳ, ἀυξάνει δ' ἐνίοτε ἡ ποσότης αὐτῆς ὡς ἐκ τῆς γειτνιασεως

τῶν φρεάτων πρὸς τοὺς βόθρους τῶν οἰκιῶν καὶ τοὺς ὀχετοὺς τῶν πόλεων· τὰ ὕδατα ταῦτα εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπιβλαβῆ πρὸς πόσιν.

Ἐπάρχουσι πηγαῖα ὕδατα ἅτινα περιέχουσι καὶ ἄλλας οὐσίας ἐν διαλύσει· τοιαῦτα εἶνε τὰ ὕδατα τοῦ Βισού, πλούσια ἐν ἀνθρακικῇ καλίῳ, τὰ ὕδατα τοῦ Σπᾶ, ἐν Βελγίῳ, περιέχοντα σιδηροῦχα ἅλατα, τὰ ὕδατα τῆς Αἰδηψοῦ ἐνέχοντα μεγάλην ποσότητα χλωριούχου νατρίου, τὰ ὕδατα τῆς Ἰπάτης ἐνέχοντα ὑδρόθειον καὶ ἀνθρακικὸν νάτριον, τὰ θειοῦχα ὕδατα τῆς Κυλλήνης κ.τ.λ.

Ὡς γνωστόν, τὸ θαλάσσιον ὕδωρ ὀφείλει τὴν ἰδιόζουσαν αὐτῷ γεῦσιν εἰς τὸ χλωριούχον νάτριον, τὸ θαλάσσιον δηλαδὴ ἢ μαγειρικὸν ἅλας, ἐξ οὗ περιέχει μεγάλην ποσότητα (πλέον τῶν 2 γρ. κατὰ λίτρον. Τὸ θαλάσσιον ὕδωρ περιέχει πρὸς τούτοις, ἀλλ' εἰς μικροτέραν ποσότητα, χλωριούχον μαγνήσιον, χλωριούχον κάλιον κ.τ.λ.). Ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω τὸ ὕδωρ τοῦτο δὲν εἶνε κατάλληλον εἰμὴ διὰ τὰ θαλάσσια φυτὰ· πάντα τὰ ἄλλα ἀρδευόμενα διὰ καθαροῦ θαλασίου ὕδατος ἀποξηραίνονται ἀμέσως.

Ἐν ὕδατι ἐν ἀτμῶδι καταστάσει—ἀτμός.

Εἶδομεν ὅτι ὁ ἀήρ περιέχει καὶ ὕδατμούς. Ἄλλ' ἢ ἐν ἀοράτῳ καταστάσει παρουσία αὐτῶν ἐν τῷ ἀέρι δὲν εἶνε σταθερά· ποικίλλει ἀναλόγως τῆς θερμοκρασίας τῆς ἀτμοσφαιρας. Οὕτω εὐρέθῃ ὅτι

Εἰς θερμοκρασίαν 0° ἐν μ. κ. (*)	ἀέρος περιέχει	10 γρμ.	ὕδατος
» » 30°	» » »	33	» »
» » 60°	» » »	157	» »
» » 100°	» » »	805	» »

Ὅθεν ὁ ἀήρ δύναται νὰ ἦνε τοσοῦτῳ μᾶλλον ὑγρότερος καθ' ὅσον εἶνε θερμότερος, ἐν δεδομένη δὲ θερμοκρασίᾳ νὰ περιέχῃ ἀνωτάτην τινὰ ποσότητα ὕδατμῶν, ὅτε λέγομεν ὅτι ὁ ἀήρ εἶνε κεκορεσμένος ἢ κατακορῆς ὑγρασίας.

(*) Τὸ μ. κ. δηλαδὴ μέτρον κυβικόν.

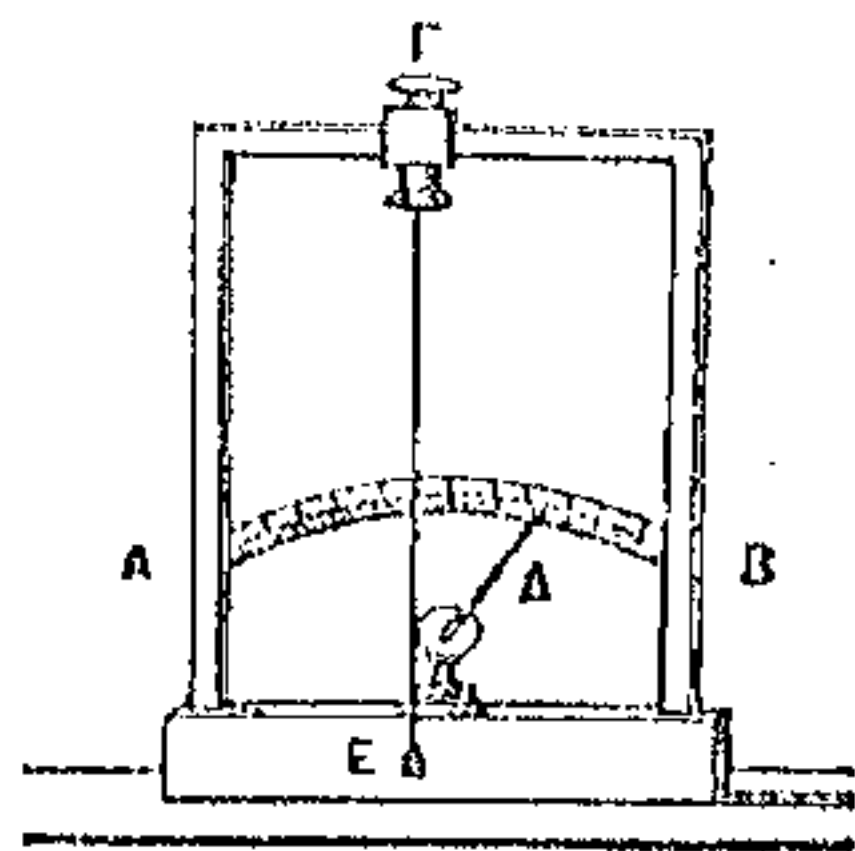
Ὁ ἀήρ εἰς θερμοκρασίαν 0° περιέχων 10 γραμμάρια ὕδατος κατὰ κυβικὸν μέτρον εἶνε κατακορῆς, ἐνῶ ἔχων θερμοκρασίαν 30° καὶ περιέχων 20 μόνον γραμμάρια ὕδατος δὲν εἶνε κατακορῆς, ἀν καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἐν σχέσει πρὸς τὴν προηγουμένην, ἔχει τὸ διπλάσιον ὕδαρ. Μὴ περιέχων λοιπὸν τὴν ἀπαιτουμένην ποσότητα ὕδατος πρὸς κορεσμὸν αὐτοῦ δύναται νὰ θεωρηθῇ ξηρὸς καὶ ν' ἀποβῇ ἐπιβλαβὴς εἰς τινὰ φυτὰ τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ἀνάγκην ἀέρος θερμοῦ ἅμα καὶ ὑγροῦ (τὰ ὄρχεοειδῆ, τὰς πτερίδας).

Πρὸς πρόληψιν τῆς σχετικῆς ταύτης ξηρασίας εἰς τὰς σέρρας συνηθίζουσι νὰ ψεκάζωσι τὰ φυτὰ καὶ νὰ καταβρέχωσι τὸ ἔδαφος, οὕτω δὲ ὁ ἀήρ εὐρίσκει τὴν ἀναγκαίαν πρὸς κορεσμὸν αὐτοῦ ποσότητα ὕδατος.

Ἐγγρομετρικὴ κατάσταση ὠρισμένου χώρου καλεῖται ἡ σχέση ἧτις ὑπάρχει μεταξὺ τῆς ἐν τῷ ἀέρι περιεχομένης ὑγρασίας καὶ τῆς ποσότητος τοιαύτης ἣν ἠδύνατο νὰ περιέχη ὁ χώρος οὗτος. Πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ὑγρομετρικῆς καταστάσεως τῆς ἀτμοσφαιρας ἐπενοήθη εἰδικὸν ὄργανον κληθὲν ὑγρόμετρον. Τὸ ὄργανον τοῦτο δὲν δεικνύει τὴν ἀπόλυτον ποσότητα ὕδατος ἣν περιέχει κέντρον τι, ἀλλὰ μόνον τὴν σχέσιν περι ἧς ὠμιλήσαμεν.

Πολλὰ σώματα, ὡς αἱ τρίχες, μηκύνονται διὰ τῆς ὑγρασίας καὶ βραχύνονται διὰ τῆς ξηρασίας· ἔνεκα τῆς αὐξομοιωσεως των ταύτης, ἧτις εἶνε ἀρκούντως ἐπαισθητὴ καὶ εἰς τὰς ἐλαχίστας ἀκόμη διαφορὰς ὑγρασίας, τὰ σώματα ταῦτα χρησιμοποιοῦνται ἐν τῇ κατασκευῇ τῶν ὑγρομέτρων.

Τὸ μετὰ τρίχες ὑγρόμετρον (Σχ. 8), οὗτινος ἡ ἐφεύρεσις ὀφείλεται εἰς τὸν Σωσοῦρ, συνίσταται ἐκ πλακὸς μεταλλίνης, φερούσης εἰς τὸ ἀνώτατον ἄκρον αὐτῆς (Γ) λαβίδα. Εἰς τὴν λαβίδα ταύτην προσηλοῦται θρίξ, ἧς τὸ ἄκρον

(Σχ. 8).

περιτυλίσσεται περὶ τροχιλίαν (καροῦλι) κειμένην παρὰ τὴν βάσιν τῆς μεταλλίνης πλακὸς καὶ ἡστίνος ὁ ἄξων φέρει δείκτην (Δ)· εἰς τὴν αὐτὴν τροχιλίαν περιτυλίσσεται, συνεχομένη μετὰ τοῦ ἄκρου τῆς τρίχος, μεταξίνη κλωστή περατουμένη διὰ μικροῦ βάρους (Ε). Τὸ ἄκρον τοῦ δείκτου Δ φέρεται ἐπὶ τόξου (ΑΒ) ἐφ' οὗ σημειοῦνται οἱ βαθμοί.

Πρὸς βαθμολόγησιν τοῦ ὑγρομέτρου λαμβάνονται ὡς βάσεις δύο σταθερὰ σημεῖα, ἅτινα εἶνε πάντοτε τὰ αὐτὰ ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις· τὸ πρῶτον εἶνε τὸ σημεῖον τῆς ἀνωτάτης ὑγρασίας, τὸ δεύτερον τῆς ἀνωτάτης ξηρασίας. Εὐρίσκειται τὸ σημεῖον τῆς ἀνωτάτης ὑγρασίας τιθεμένου τοῦ ὑγρομέτρου ὑπὸ δοχεῖον τοῦ ὁποῖου αἱ παρειαὶ εἶνε βεβρεγμέναι δι' ὕδατος· ταχέως ὁ ἐν τῷ δοχείῳ ἀήρ κορέννυται ἐξ ὑγρασίας, ἡ θρίξ ἐντείνεται καὶ ἡ βαλόνη διευθύνεται πρὸς τὸ σημεῖον Α· ὅταν δὲ μείνη στάσιμος ἐπὶ τινὰ χρόνον σημειοῦται 100 εἰς τὸ σημεῖον ἐνθα ἰστάθη. Μεταφέρεται εἶτα τὸ ὄργανον εἰς ἄλλο δοχεῖον τοῦ ὁποῖου ὁ ἀήρ προηγουμένως καθίσταται ἐντελῶς ξηρὸς τῇ βοήθειᾳ οὐσιῶν ἀπορροφουσῶν τὴν ὑγρασίαν. Ἐνταῦθα ὁ δείκτης διευθύνεται πρὸς τὸ ἀντίθετον σημεῖον Β καὶ μετ' ὀλίγον ἰσταται εἰς τι σημεῖον, εἰς τὸ ὅποιον σημειοῦμεν 0. Διαίρουμεν τὸ διάμεσον εἰς 100 ἴσα μέρη, ἅτινα καλοῦνται βαθμοὶ τοῦ ὑγρομέτρου.

Ὅταν τὸ οὕτω βαθμολογημένον ὑγρόμετρον δεικνύη π. χ. 50° συμπεραίνομεν ὅτι ὁ κέριξ ἀήρ δὲν περιέχει εἰμὴ τὸ ἥμισυ τῆς ὑγρασίας ἣν δύναται νὰ κρατήσῃ ὑπὸ τὴν θερμοκρασίαν τοῦ ὑγρομετρομένου χώρου. Ἐν τέλει δέον νὰ προσθέσωμεν ὅτι τὸ χρησιμώτατον τοῦτο ὄργανον δὲν εἶνε πολὺ ἀκριβές, καὶ ὅτι σπανίως δύο ὑγρόμετρα δεικνύουσι τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἐν τῷ αὐτῷ χώρῳ.

ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΟΣ

Δύνανται νὰ ἐξοδευθῶσι τὰ περισσεύματα
τῆς σταφίδος εἰς τὴν οἰνοποιῖαν
καὶ τὴν οἰνοπνευματοποιῖαν;

Ἐν τῇ περὶ σταφίδος ἐκθέσει μου (βλέπε «Ἑλληνικὴν Γεωργίαν» 1893 σελ. 455 καὶ 481) ἔγραψον ὅτι «τὸ ἐρχόμενον ἔτος θὰ εὐρεθῶμεν μὲ περισσεύματα ἐπαρκῆς διὰ τὴν κατανάλωσιν τοῦ 1894—95, καὶ θὰ ἔχωμεν ἀθικτον ἅπασαν τὴν ἐξ 185.000 τόννων ἐσοδείαν τοῦ 1894, ἣτις ἀντιστοιχεῖ πρὸς κατανάλωσιν δύο ὄλων ἐτῶν». Προσέθετον δὲ ὅτι «ὡς ἐκ τῆς ὑφισταμένης σπουδαίας ἐλαττώσεως τῶν τιμῶν ὑπάρχει μεγάλη πιθανότης ἐλαττώσεως τινος τοῦ ἐξ 105 χιλ. τόννων ὑπολογισθέντος ἐφετεινοῦ περισσεύματος».

Ἐκ τῶν λαμβανομένων πανταχόθεν πληροφοριῶν δυνάμεθα ἀπὸ τοῦδε μετὰ θετικότητος νὰ εἰπωμεν ὅτι, πλὴν τῆς Γαλλίας, ἣτις τῷ 1893—94 οὔτε τὸ κατὰ τὸ λῆξαν σταφιδικὸν ἔτος ποσὸν δὲν θὰ χρησιμοποιήσῃ, πᾶσαι σχεδὸν αἱ ἄλλαι χῶραι θὰ ἐξοδεύσωσι πλειοτέραν ἢ πέρυσι κορινθιακὴν σταφίδα. Καὶ αὕτη ἡ Ἑλλάς, ἐνθα μέχρι τοῦδε οὐδεμία ἡ ἀσήμαντος ἐγένετο χρῆσις τοῦ εἴδους τούτου, θὰ καταναλώσῃ ἰκανὴν ποσότητα καὶ πρὸς βρώσιν καὶ πρὸς οἰνοποιῖαν καὶ πνευματοποιῖαν. Ἡ ἐφθηνία εἶνε τὸ ἀσφαλέστερον, τὸ συντελεστικώτερον μέσον ἐξοδεύσεως παντὸς προϊόντος.

Ἄλλ' ὡς πάντες κάλλιστα γινώσκουσιν, ἡ ἐντεῦθεν προκύψουσα ἐλαττώσις τοῦ περισσεύματος ἔσται σχετικῶς μικρά—ἴσως θὰ καλύψῃ ἢ θὰ ὑπερβῇ κατὰ τι τὸ μὴ καταναλωθησόμενον ἐφέτος εἰς Γαλλίαν ποσὸν—δι' ὃ πάντες ἐξακολουθοῦσι μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου συζητοῦντες τὰ διάφορα προτεινόμενα μέτρα πρὸς ἐπίτευξιν τῆς καταναλώσεως τοῦ μεγάλου ἐν ταῖς ἀποθήκαις περισσεύματος, οἱ πλείστοι δὲ κλίνουσιν ὑπὲρ τῆς πρὸς οἰνοποιῖαν καὶ οἰνοπνευματοποιῖαν χρησιμοποίησεως αὐτοῦ.

Ἐπιφυλασσόμενος νὰ ἐξετάσω βραδύτερον τὸ ζήτημα τῆς τροπῆς τῆς σταφίδος εἰς οἶνον, ἤδη θ' ἀσχοληθῶ μόνον εἰς ὅ, τι ἀφορᾷ τὴν χρησιμοποίησιν ταύτης πρὸς ἀπόσταξιν.

Εἰς τὴν ἀρχαιότητα καὶ μέχρι τοῦ μεσαιῶνος τὸ οἰνόπνευμα ἦτο ἐντελῶς ἄγνωστον. Οὐχ ἦντον ἔκ τινος χωρίου τῶν «Μετεωρολογικῶν» τοῦ Ἀριστοτέλους φαίνεται ὅτι ὁ μέγας οὔτος κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἐξερευνητῆς τῆς φύσεως εἶχεν ἀμυδρὰν τινὰ γνῶσιν τῆς ἐν τῷ οἴνῳ παρουσίας εὐφλέκτου οὐσίας ἣν σήμερον καλοῦμεν οἰνόπνευμα.

Εἶχε παρατηρήσει οὔτος ὅτι ὁ κατὰ τὰς σπονδὰς ἐπὶ τοῦ πυρὸς χεόμενος οἶνος ἀνεφλέγετο. Τὸ αὐτὸ φαινόμενον ἀναφέρεται καὶ ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ τοῦ Ἀριστοτέλους Θεοφράστου, ὅστις ἐν τοῖς ἀπερὶ πυρὸς» (67) λέγει: «Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ὁ οἶνος ὁ χεόμενος ἐπὶ τὴν φλόγα καθάπερ τοῖς σπένδουσι ἐκλάμπει». Τὴν αὐτὴν παρατήρησιν ἐποιήσατο βραδύτερον καὶ ὁ Πλίνιος ὡς πρὸς τὸν φαλερνικὸν οἶνον (*). Ἐκτοτε οὐδὲν νεώτερον περὶ οἰνοπνεύματος ἐγνώσθη μέχρι τοῦ τέλους τῆς 16ης μ. Χ. ἑκατονταετηρίδος, ὅτε τὸ πρῶτον φαίνεται κατωρθῶθη ἡ ἀπομόνωσις τῆς οὐσίας ταύτης, ἣτις σήμερον ἀποτελεῖ ἓνα τῶν πρωτίτων βιομηχανικῶν καὶ χημικῶν παραγόντων, μίαν τῶν σπουδαιότερων φορολογησίμων οὐσιῶν πάσης πεπολιτισμένης χώρας.

Καὶ πράγματι πᾶσαι σχεδὸν αἱ πεπολιτισμέναι χῶραι ἐκ τῆς φορολογίας τῆς καταναλώσεως τοῦ οἰνοπνεύματος προσπορίζονται σημαντικὰς προσόδους, πανταχοῦ δὲ τῶν οἰνοπνευματῶν γίνεται μεγίστη κατανάλωσις πρὸς πόσιν καὶ πρὸς βιομηχανικοὺς σκοποὺς. Πρὸς παραγωγὴν πλείστων βιομηχανικῶν καὶ χημικῶν προϊόντων γίνεται χρῆσις τοῦ οἰνοπνεύματος, πάντα δὲ τὰ πνευματώδη ποτὰ περιέχουσιν ἢ δέχονται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦντον γενναίαν δόσιν τοιοῦτου.

Τὰ εἰς τὸ ἐμπόριον ἀπαντῶμενα οἰνοπνεύματα ἔχουσι διαφορὰς ὀνομασίας ἀναλόγως τῆς δυνάμεως αὐτῶν. Ὁ κατώ-

(*) «Ἐἶνε, λέγει, ὁ μόνος οἶνος ὅστις παράγει φλόγα».

τέρω πίναξ δεικνύει τὰ κυριώτερα τούτων, καὶ τὰς ἐν Γαλλίᾳ ἰδίως ἐν χρήσει ἐμπορικῆς ὀνομασίας ἐκάστου αὐτῶν.

Ἐμπορικαὶ ὀνομασίαι	Baume Cartier	Βαθμοὶ ἐκαστοβάθμου Gay-Lussac	Ποσοτὴς εἰς 15 βαθμῶν θερμοκρασίας
Eau de vie faible α')	16	37	0,957
» » » β') σοῦμες	17	41	0,951
» » » γ')	18	46	0,947
Eau-de vie ordinaire (preuve de Hollande) α')	19	49	0,934
» » » β')	20	53	0,928
Espirit Proof (preuve de Londres)	21	56	0,922
» » forte	22	59	0,916
Trois-cinq ($\frac{3}{5}$) (α')	30	78	0,870
Trois-six ($\frac{3}{6}$) (β')	33	85	0,850
Trois-sept ($\frac{3}{7}$) (γ')	35	88	0,841
Alcool rectifié (καθαρὸν οἶνοπνεῦμα)	36	90	0,834
Trois-huit ($\frac{3}{8}$) (δ')	37,5	92	0,827
Alcool à 40 degrés	40	96	0,812
Alcool absolu (ἄνυδρον οἶνοπνεῦμα)	44,2	100	0,794

Οἱ ἀριθμοὶ τῆς τελευταίας στήλης τοῦ ἀνωτέρω πίνακος δεικνύουσι τὴν κατὰ βάρος σχέσιν ἑνὸς λίτρου οἶνοπνεύματος πρὸς ἓν λίτρον ἀπεσταγμένου ὕδατος, εἰς 15 δὲ βαθμῶν θερμοκρασίαν, ἣτις λαμβάνεται πάντοτε ὑπ' ὄψιν προκαιμένου περὶ ἐκτιμῆσεως τῆς δυνάμεως τοῦ οἶνοπνεύματος.

Τὰ τέσσαρα πρῶτα ἐν τῷ πίνακι ἀναγραφόμενα οἶνοπνεύματα εἶνε αἱ σοῦμαι, αἱ προερχόμεναι ἐκ τῆς πρώτης ἀποστάξεως, αἵτινες ἐν τῷ ἐμπορίῳ καλοῦνται καὶ φλέγματα (phlegmes). Ταῦτα διὰ τῆς δευτέρας ἀποστάξεως, ἣτις καλεῖται rectification, δίδουσι τὸ καθαρὸν οἶνοπνεῦμα (alcool rectifié) 90 βαθμῶν, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τούτου γίνονται πᾶσαι αἱ ἀγοραπωλησίαι εἰς τὰς κυριωτέρας ἀγοράς, ἀφαιρουμένου ἢ προστιθεμένου ἀναλόγου τιμήματος διὰ τοὺς ἐπὶ πλέον ἢ ἐπὶ ἔλαττον τῶν 90 βαθμούς.

Διὰ τῶν σήμερον ὑπαρχόντων τελειοτάτων ἀποσταλακτηρίων ἐπιτυγχάνονται καθαρὰ οἶνοπνεύματα, ἐλεύθερα κακῆς γεύ-

σεως (des bons goûts), 96 δὲ ὡς ἔγγιστα βαθμῶν, τὰ ὅποια προέρχονται ἐκ διαφόρων ἀμυλωδῶν καὶ σακχαρωδῶν οὐσιῶν καὶ δυσκόλως διακρίνονται ἀπ' ἀλλήλων. Διὰ τῆς ἀραιώσεως τῶν οἶνοπνευμάτων τούτων καὶ τῆς ἄλλης κατάλληλου χειρίσεως παρασκευάζονται πανταχοῦ τὰ καταπλημμυρίσαντα τὸν κόσμον εὖωνα οἶνοπνευματώδη ποτὰ, τὰ ὅποια ἰδίως ὑπὸ τὸ ὄνομα κονιάκ ἀμιλλῶνται ἐπιτυχῶς καὶ ἐπικερδῶς πρὸς τὰ γνήσια κονιάκ, ὧν ἡ κατασκευὴ ἀπαιτεῖ καὶ ὑλικὸν πρωτίστης ποιότητος καὶ χρόνον πολὺν καὶ δαπάνην μεγάλην. Τὴν ἐπικερδῆ ταύτην μέθοδον τῆς κατασκευῆς εὖωνων πνευματωδῶν ποτῶν ἐδίδαξαν εἰς τὸν κόσμον πρῶτοι αὐτοὶ οἱ ὑφιστάμενοι σήμερον τὰς συνεπείας ταύτης Γάλλοι, ὡς μαρτυρεῖ αὐτὸς ὁ πρόεδρος τῆς Ἐταιρίας τῶν γεωπόνων τῆς Γαλλίας de Dampierre (*) λέγων τὰ ἑξῆς: « Ἡ χρῆσις τῶν βιομηχανικῶν οἶνοπνευμάτων τῆς βορείου Γαλλίας (τῶν ἐκ σακχαροτεύτλων παρασκευαζομένων) ἐν τῇ κατασκευῇ τοῦ οἶνοπνεύματος τῶν Charentes ἦτο τὸ πρῶτον βῆμα ἐν τῇ ἀπαισίᾳ ὁδῶ τῆς νοθείας τοῦ προϊόντος τούτου (τοῦ κονιάκ). Καθ' ὅσον ἐτελειοποιούντο ταῦτα ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης, κατὰ τοσοῦτον ἡ πλεονεξία ὤθει πλείοτερον τοὺς ριψοκινδύνους νεωτεριστὰς, εἰς τὴν κατὰ τὴν ἀπόσταξιν ἀνάμιξιν αὐτῶν μετὰ τοῦ οἴνου τῶν Charentes. Τὰ βιομηχανικὰ ταῦτα οἶνοπνεύματα οὐδὲ ἴχνος γεύσεως ἐγκαταλείπουσιν εἰς τὰ ἐκ τούτων παρασκευαζόμενα προϊόντα ».

Ἐκ τῆς ὁμολογίας ταύτης τοῦ Dampierre θὰ πεισθῶσι βεβαίως περὶ τοῦ ἐναντίου οἱ μέχρι τοῦδε ὑποστήριζοντες παρ' ἡμῶν ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν νὰ κατασκευασθῶσι μὴ κάκοσμα τοῦλάχιστον κονιάκ ἐξ ἄλλων οὐσιῶν πλὴν τῶν προϊόντων τῆς ἀμπέλου.

Εἶνε δὲ πάμπολλαι αἱ οὐσίαι ἐξ ὧν σήμερον κατασκευάζονται βιομηχανικὰ οἶνοπνεύματα ἰντελῶς ἄοσμα καὶ ἀπηλλαγ-

(*) «Les eaux de vie de Cognac en péril» ἐν τῷ Bulletin de la Société des agriculteurs de France, 1893 σελ. 488.

μένα παντός ἐπιβλαβοῦς προϊόντος. Αἱ κυριώτεραι τῶν οὐσιῶν τούτων ὡς καὶ σχετικαὶ πληροφορίες περὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν καὶ τῶν ἐκ τούτων οἴνοπνευμάτων καὶ ὑπολειμμάτων δίδονται ἐν τῷ κατωτέρῳ πίνακι τοῦ Pinard.

Χρησιμοποιούμενη οὐσία	Λίτρα	Ἄξια 100 χιλιόγραμμων οἴνου ἐπὶ 100 χιλιόγραμμων οἴνου	Ἄξια 100 χιλιόγραμμων οἴνου ἐπὶ 100 χιλιόγραμμων οἴνου	Ἄξια τῶν ἀποβλήτων κατὰ λίτρον	Στοιχίσει τὸ οἴνοπνευμα κατὰ ἑκατόλιτρον	Ποσότης οἴνοπνεύματος
Σακχαρότευτλα	7	2	12	0,50	35	Οἴνόπνευμα κοινόν
Κολοκάσια	7	1,80	12	0,50	32,20	Οἴνόπνευμα ἐκλεκτόν
Γεώμηλα	10	2,75	9	0,60	20	Οἴνόπνευμα κοινόν
Μελάνσα	30	12	8	4	40,60	»
Σίτος	32	18	11	12	55,70	Οἴνόπνευμα καλόν
Κριθή	25	13	11	12	51	»
Βαίλα	30	16	11	12	45,60	»
Ἀραβόσιτος	25	11	11	13	42	»
Ὄρυζα	36	16	11	10	45	Οἴνόπνευμα πολὺ καλόν
Εὐλοκέρατα	18	18	6,50	3,50	50	Οἴν. καλόν, ὀλίγον ἐν χρ.
Χουρμάδες	35	19	6,25	3,50	49,45	Οἴνόπνευμ. πολὺ ἐκλεκτ.

Αἱ παρατιθέμεναι τιμαὶ τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρῳ πίνακι ἀναγραφομένων ἀποσταξίμων οὐσιῶν εἶνε τοῦ 1891, συμπερι-

λαμβάνουσι δὲ τὰ ἐξοδα μεταφορᾶς τῶν οὐσιῶν τούτων ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς παραγωγῆς μέχρι τοῦ ἐργοστασίου καὶ τὰ δημοτικά καὶ δημόσια τέλη δι' ὧν ἐπιβαρύνοντο αὐταὶ ἐν Γαλλίᾳ τότε. Ἄλλ' ἄς ἴδωμεν τί δύναται νὰ στοιχίσῃ ἡ παραγωγή οἴνοπνεύματος καὶ ἐκ κορινθιακῆς σταφίδος.

Ἐκατὸν χιλιόγραμμα (78 ὀκάδες) καλῆς κορινθιακῆς σταφίδος ἀποφέρει κατ' ἀνώτατον ὄρον τριάκοντα λίτρα οἴνοπνεύματος ἀνύδρου, τὰ ἑκατὸν δὲ χιλιόγραμμα τοιαύτης σταφίδος στοιχίζουσι σήμερον ἐν τῷ τόπῳ τῆς παραγωγῆς (ἐν Πάτραις λόγου χάριν) ἐννέα ὡς ἔγγιστα φράγκα χρυσᾶ (*). Οὕτω τὰ ἑκατὸν λίτρα οἴνοπνεύματος καλῆς κορινθιακῆς σταφίδος θὰ στοιχίσωσι:

333 χιλιόγραμμα σταφίδος φρ. χρ.	29.97
κατώτατος δασμὸς, μεσιτεῖαι, συσκευὴ καὶ μεταφορικὰ ἐξοδα μέχρι τοῦ ἐργοστασίου πρὸς 6 ἑκατοστά τοῦ φράγκου κατὰ χιλιόγρ.	φρ. χρ. 19.98
*Ἐξοδα ἀποστάξεως (**)	» » 6.50

Ἐν ὄλῳ φράγκα χρυσᾶ. 56.45

Ἄξιαν ὑπολειμμάτων δὲν ὑπολογίζομεν, διότι τῆς ἀποσταζομένης κορινθιακῆς σταφίδος τὰ ὑπολείμματα εἶνε ἀνάξια λόγου.

Ὡστε τὸ ἐκ κορινθιακῆς σταφίδος οἴνοπνευμα θὰ στοιχίσῃ πρὸς φρ. χρ. 56,45 κατὰ ἑκατόλιτρον «ἐφ' ὅσον δύναται ν' ἀγορασθῇ αὕτη ὑπὸ τὴν παραγωγὴν πρὸς ἐννέα φρ. χρυσᾶ κατὰ ἑκατὸν χιλιόγραμμα καὶ δὲν ἐπιβαρύνεται διὰ δασμῶν καὶ ἐξόδων μεταφορᾶς μέχρι τοῦ ἐργοστασίου οἴνουδήποτε σημείου ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἀνωτέρῳ τῶν 6 φράγκων κατὰ 100

(*) 100 χιλιόγραμμα ἰσοδυναμοῦσι πρὸς 211 ὡς ἔγγιστα ἐνετικὰς λίτρας, τὰ δὲ 9 φράγκα πρὸς δραχμὰς 14,85· εἴπερ ἡ ἀξία τοῦ χιλιόλιτρον ἀντιστοιχεῖ περίπου πρὸς δραχμὰς 70,50, τιμὴν εἰς ἣν περίπου πωλοῦνται σήμερον αἱ καλαὶ σταφίδες.

(**) Κατὰ τῆς ἐν τῷ ἀνωτέρῳ πίνακι ἀναγραφομένης δαπάνης ἀποστάξεως ἐτέρων σακχαρωδῶν οὐσιῶν.

χιλιόγραμμα (ήτοι των φρ. 28, 1)² κατά χιλιόλιτρον). Σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ ὑπολογισμοὶ οὗτοι εἶνε οἱ εὐνοϊκώτεροι ὑπὲρ τῆς ἀποστάξεως τῆς σταφίδος, καὶ ὅτι ἂν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν σταφίς κατωτέρας ποιότητος θὰ ὑπολογισθῆ ὡς ἀποδίδουσα ὀλιγώτερον οἶνόπνευμα.

Ἄρα ἡ τοῦ οἶνοπνεύματος τούτου βιομηχανικὴ παραγωγή καὶ ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω εὐνοϊκώτερους ὅρους γινομένη (καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀγοραίαν τιμὴν καὶ ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν καὶ ὡς πρὸς τὰ μεταφορικὰ καὶ ἄλλα ἐξόδα) θὰ στοιχίζῃ πλειότερον πάντων τῶν ἄλλων βιομηχανικῶν οἶνοπνευμάτων τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ ἀνωτέρω πίνακι.

Τοιοῦτο λοιπὸν ἔσεται τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τροπῆς τῆς σταφίδος εἰς οἶνόπνευμα εἰς τὰς χώρας ἐνθα αὕτη εἰσάγεται ἢ δύναται ἐν τῷ μέλλοντι νὰ εἰσαχθῆ ἀτελῶς.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν Ἑλλάδι ἀπόσταξις αὐτῆς τὰ αὐτὰ περίπου οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα θὰ ἔφερε, διότι ἂν καὶ τὸ προϊόν τοῦτο δὲν θὰ ἐπιβαρύνετο διὰ δασμῶν καὶ ἐξαγωγικῶν τελῶν καὶ διὰ ὁμοίων ἐξόδων μεταφορᾶς, αἱ δαπάναι τῆς ἀποστάξεως θὰ ἦσαν πολὺ μεγαλύτεραι τῶν ἀνωτέρω ὑπολογισθεισῶν. Τοῦτο ἄλλως ἐβεβαίωσαν καὶ οἱ ἐνταῦθα καὶ ἐν Πειραιεὶ οἶνοπνευματοποιοὶ, οἱ ἐρωτηθέντες ὑπὸ τῆς Μεγάλης Ἑπιτροπῆς τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς σταφίδος, εἰπόντες ὅτι δύνανται νὰ χρησιμοποιήσωσι τὴν σταφίδα μόνον ἂν προμηθεύωνται αὐτὴν πρὸς τριάκοντα δραχμὰς κατὰ χιλιόλιτρον.

Πρὸς τούτοις ἡ ἐν μεγάλοις ποσοῖς παραγωγή τοῦ ἐκ σταφίδος οἶνοπνεύματος, καὶ ὑπὸ τοὺς εὐνοϊκώτερους ἔτι ὅρους προμηθείας κτλ. ἂν ἀγοράζηται αὕτη, παρουσιάζει καὶ ἕτερον κώλυμα.

Τὸ οἶνόπνευμα πανταχοῦ θεωρεῖται καὶ εἶνε ἐκ τῶν εἰδῶν τῶν δυναμένων νὰ ὑποστῶσι βαρυτάτην φορολογίαν. Ἡ χρῆσις αὐτοῦ πρὸς πόσιν θεωρεῖται ὑπὸ πολλῶν ὡς ἐλάττωμα ὡς δὲ ὁ Richard ἔγραψε πρὸ τινῶν ἐτῶν προκειμένου ἀκριβῶς περὶ τῆς φορολογίας τοῦ οἶνοπνεύματος, αἱ δικαιότεραι καὶ ὀρθότερα ὑπὸ ἔποψιν ὑγιεινῆς φορολογίας εἶνε ἡ ἐπιβαρύνουσα ἐλάττωμα ἢ ἀνθρώπινον. Ἐὰν ἡ κατανάλωσις αὐτῆς τὸ Δημόσιον κερδίζει, ἂν αὕτη ἐλατρουῖται, ἡ ὑγιεινὴ ὠφελείται.

Ἡ ἐπόμενος πίναξ δεικνύει τὸν μέσον ὅρον τοῦ ἐτήσιου εἰσοδήματος διαφόρων Κρατῶν ἐκ τῆς φορολογίας τοῦ οἶνοπνεύματος κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 1880 μέχρι τοῦ 1884 πενταετή περίοδον, ὡς καὶ τὴν κατ' ἄτομον ἀναλογία τῆς φορολογίας ταύτης.

	Ἐτήσιον εἰσόδημα.	Ἀναλογία κατ' ἄτομον
Μεγάλη Βρετανία	φρ. 474,000,000	φρ. 13,44
Ὁλλανδία	» 47,800,000	» 11,29
Γαλλία	» 258,000,000	» 6,06
Ῥωσία	» 569,000,000	» 6,15
Βέλγιον	» 28,700,000	» 5,12
Σουηδία	» 19,000,000	» 4,15
Νορβηγία	» 5,200,000	» 2,71
Ἑλβετία	» 7,400,000	» 2,60
Δανία	» 4,100,000	» 2,03
Γερμανία	» 65,000,000	» 1,41
Ἀυστρο-ουγγαρία	» 40,000,000	» 0,65
Ἰταλία	» 18,900,000	» 0,65

Ὡς βλέπομεν ἐν τῷ ἀνωτέρω πίνακι, ὁ ἐλάχιστος κατ' ἄτομον λαμβανόμενος φόρος, ὁ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Ἀυστροουγγαρίᾳ, εἶνε 65 ἑκατοστὰ τοῦ φράγκου. Ἐὰν δὲ παρόμοιος φόρος ἐπὶ τοῦ οἶνοπνεύματος εἰσπράττετο καὶ παρ' ἡμῶν, τὸ Κράτος θὰ εἶχεν ἐτήσιον εἰσόδημα ἐξ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ὡς ἔγγιστα ἑκατομμυρίου φράγκων, ἐνῶ μέχρι τοῦδε εἰσπράττε μόνις περὶ τὰς 400 χιλιάδας δραχμῶν.

Ἄλλ' ἀπὸ τοῦ 1884 εἰς πάντα σχεδὸν τὰ ἐν τῷ ἀνωτέρω πίνακι σημειούμενα κράτη ἡ φορολογία τοῦ οἶνοπνεύματος ἤδη ἔησεν, ἐπομένως καὶ τὸ ἐκ αὐτῆς ἐτήσιον εἰσόδημα ἤδη δέον νὰ ἦνε πολὺ ἀνώτερον.

Οὕτω ἡ Γαλλία σήμερον ἐπιβάλλει ἐπὶ τοῦ οἶνοπνεύματος

φόρον μὲν καταναλώσεως φράγκα: 152, 25, καθ' ἑκατόλλιτρον, εἰσαγωγικὸν δὲ τέλος: φρ. 73, 50.

Ὡστε νὰ συναγωνισθῇ ἡ σταφίς πρὸς τὰς ἄλλας πρώτας ὕλας ἐξ ὧν κατασκευάζεται τὸ βιομηχανικὸν λεγόμενον οἶνοπνεῦμα εἶνε ἀδύνατον.

Ἀλλὰ, λέγουσιν, δὲν πρόκειται περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ περὶ κατασκευῆς ἐκλεκτοῦ οἶνοπνεύματος πρὸς παρασκευὴν κονιάκ. Ἴσως ἦτο δυνατόν ἢ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον κατανάλωσις μεγάλου μέρους τοῦ ὑπάρχοντος κολοσσαίου ἐτησίου περισσεύματος τῆς σταφίδος μας. ἂν δὲν ὑπῆρχον πανταχοῦ κολοσσαῖα ὡσαύτως περισσεύματα οἴνων καὶ σταφίδων. Ἡ Ἰταλία, ἡ Ἰσπανία καὶ ἡ Καλλιφορνία τὰ μέγιστα αὐτῶν περισσεύματα οἴνων τὰ μετατρέπουσιν εἰς κονιάκ. Ἀπὸ τινῶν δ' ἐπὶ τῶν ἤρχισαν πράττοντες τὸ αὐτὸ καὶ οἱ Ἕλληνες τῆς Τουρκίας. Γνωρίζω πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἰδρυθέντα ἐργαστῆρια ἐν μὲν ἐν Τσεσμέ καὶ ἑτέρον ἐν Ἡρακλείῳ — πιθανὸν νὰ ὑπάρχωσι καὶ ἕτερα. — Ἐσχάτως δὲ, ἕνεκα τῆς ἀπρασίας τῶν οἴνων καὶ τῶν σταφίδων των, οἱ κτηματῆται τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐζήτησαν παρὰ τῆς κυβερνήσεώς των τὴν δι' ἐπιβολῆς βαρυτάτου τελωνιακοῦ ὀσμοῦ ἀπαγορεύσιν τῆς εἰσαγωγῆς οἶνοπνευμάτων ἐν γένει, ἐλπίζουσι δὲ νὰ ἐπιτύχωσι τοῦτο. Τέλος αὐτῆ ἡ Γαλλία ἐφέτος κατὰ τὸν *Moniteur Vinicole* (ἀριθ. 106) θὰ παραγάγῃ διὰ γνήσια κονιάκ οἶνοπνεύματα 21 ὡς ἕγγιστα χιλιάδας ἑκατολλίτρων ἀντὶ τῶν παραχθέντων πέρυσι 5,500.

Ὡστε δὲν εἴμεθα μόνον ἡμεῖς ἔξυπνοι· ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι βλέποντες πέραν τῆς ρίνος των, οἱ πλείστοι δὲ τούτων εἶνε ψυχρότεροι καὶ θετικώτεροι ἡμῶν. Οἱ ἄλλοι δὲ οὔτοι πρὸς ἐπιτευξίν τοῦ σκοποῦ των, πλὴν τῆς πρώτης ὕλης, ἔχουσι καὶ πλείστας ὅσας εὐκολίας καὶ πλεονεκτήματα—διαθέτουσι κεφάλαια καὶ ἡμερομίσθια ἐφθηνά, ἔχουσιν εἰδικὸν πρὸς ἐξόδευσιν τοῦ παραγομένου προϊόντος των ἐμπόριον, ὠργανωμένον ἤδη ἀπὸ ἐτῶν, κέκνηνται κυβερνήσεις ἰσχυρᾶς δυναμένας νὰ προστατεύσωσι τὸ ἐμπόρευμά των εἰς τὰς ξένας ἀγοράς, πνεῦμα δὲ συνέταιριστικόν, ὅπερ εἶνε μέγα πλεονέκτημα ἐν τῇ βιο-

μηχανία.—Εἰς πάντα ταῦτα ἡμεῖς μειονεκτοῦμεν. Διατί νὰ μὴ θέλωμεν ν' ἀκούσωμεν τὴν ἀλήθειαν, διατί ν' αὐταπατώμεθα;

Ἀλλὰ, λέγουσιν, αἰδοῦ ὁ Καμπᾶς καὶ δύο ἢ τρεῖς ἄλλοι πῶς εὐδοκίμησαν οὔτοι εἰς τὴν βιομηχανίαν τῆς παραγωγῆς οἶνοπνεύματος διὰ κονιάκ; Ἐν τούτοις δὲν ἐξετάζουσι πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ ποία εἶνε ἡ κατανάλωσις τῶν προϊόντων τῶν δύο ἢ τριῶν τούτων ἐργαστασίων εἰς τὸ ἐξωτερικόν (διότι περὶ τῆς ἐξωτερικῆς κυρίως καταναλώσεως πρόκειται). Ἀμφιβάλλομεν ἂν φθάσῃ τὰς πεντακόσιας χιλιάδας φιαλῶν (750 γραμμαρίων) ἦτοι τὰς 4,000 ἑκατολλίτρων κονιάκ, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ πρὸς 2,000 ὡς ἕγγιστα ἑκατόλλιτρα οἶνοπνεύματος. Τί δὲ εἶνε τὸ ποσὸν τοῦτο ἢ καὶ τὸ διπλάσιον αὐτοῦ, ἀπέναντι τοῦ παραχθησομένου ἐκ τῆς μετατροπῆς τοῦ περισσεύματος τῆς σταφίδος εἰς κονιάκ; Μηδέν.

Εἶδομεν ὅτι τὸ περισσεῦμα τοῦτο θ' ἀνέρχεται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς 105,000 τόννους· ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι, χάρις εἰς τὴν ὑποτίμησιν τῆς σταφίδος καὶ τὴν ἐξεύρεσιν νέων ἀγορῶν καταναλώσεως, θὰ ἐλαττωθῇ εἰς ἐννεήκοντα, ἢ καὶ εἰς ὀγδοήκοντα χιλιάδας τόννους, ἦτοι εἰς ὀγδοήκοντα καὶ πλέον ἑκατομμύρια χιλιόγραμμα. Τὰ ὀγδοήκοντα ἑκατομμύρια χιλιόγραμμα σταφίδος θὰ φέρωσιν 20 ἕως 24 ἑκατομμύρια (πρὸς 25—30 $\frac{1}{10}$) λίτρα, ἦτοι 200 ἕως 240 χιλιάδας ἑκατόλλιτρα οἶνοπνεύματος διὰ κονιάκ, δηλ. 400 ἕως 480 χιλιάδας ἑκατόλλιτρα κονιάκ περίπου 50 βαθμῶν, ποσὸν ἱκανὸν ὄχι νὰ κατίσῃ, ἀλλὰ νὰ πνίξῃ τριακοντάκις πολυανθρωποτέραν τῆς Ἑλλάδος χώραν.

Οἱ ὑποστηρίζοντες τὴν διευκόλυνσιν τῆς ἐν Ἑλλάδι ἢ εἰς τὸ ἐξωτερικόν μετατροπῆς τῆς σταφίδος εἰς οἶνοπνεῦμα διὰ κονιάκ δὲν φαίνονται λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν καὶ ἕτερον σπουδαῖον ζήτημα. Τὸ ζήτημα τῆς τιμῆς.

Σήμερον πανταχοῦ ὑπάρχει τάσις πρὸς τὴν ἐφθηνίαν. Εὐρίσκουσιν ἐξόδευσιν τὰ ἐφθηνά προϊόντα ἐν γένει καὶ ἰδίως τὰ ἐφθηνά ποτά. Γνήσια κονιάκ, σαρτρῆζ, βενεδικτίν, Λαφίν,

Μαργώ, Ίωάννισβεργ, λάγριμα—κρίστι, σαμπάνια κτλ. κτλ. υπάρχουν ολίγα και ελάχιστοι γεύονται αὐτῶν. Οὐχ ἤττον φιάλαι μετ' ἐπιγραφῶν φερουσῶν πάντα τ' ἀνωτέρω ὀνόματα εὐρίσκονται εἰς πλεῖστα καφενεῖα καὶ ἐστιατόρια καὶ εἰς τιμὰς καταπληκτικῶς ἐφθηνάς. Τί συμβαίνει; Ἀπομίμησις, νοθεία, χάριν τῆς εὐρείας καταναλώσεως. Οἱ γινώσκουσι, οἱ δυνάμενοι νὰ κρίνωσι τὰ ἀνωτέρω γνήσια ποτὰ εἶνε ὀλίγοι, ἐνῶ οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ κρίνωσιν αὐτὰ ἐκ τῆς γεύσεως ἢ οἱ ἀδιαφοροῦντες ὡς πρὸς ταύτην καὶ θέλοντες μόνον τὰ πλῆσιον ὄνομα εἶνε πάμπολλοι. Διὰ τούτους λοιπὸν κυρίως διεξάγεται ὁ μέγας τοῦ ἐμπορίου τῶν ποτῶν ἀγών.

Ἐνθυμοῦνται βεβαίως πάντες τὰ πρό τινων ἐτῶν ἀπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγόμενα ἐν ποσῶν κονιάκ τῶν τριῶν ἀστέρων καὶ πωλούμενα κατ' ἀρχὰς μὲν πρὸς δέκα δραχμὰς κατὰ φιάλην, ἀκολουθῶν πρὸς πέντε καὶ ἐπὶ τέλους πρὸς 2 1/2. Τοιαῦτα εἶνε τὰ κονιάκ τὰ σήμερον ἐξοδευόμενα ἐν ποσῶν πανταχοῦ. Ταῦτα παρασκευαζόμενα ἐκ καθαρῶ βιομηχανικοῦ οἴνοπνεύματος, πωλοῦνται 01 gros, παραδοτέα εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Βορδοαίχ πρὸς 6 ἕως 8 φράγκα χρυσῆ κατὰ δωδεκάδα φιαλῶν συσκευασμένων ἐντὸς κομποῦ κιβωτίου φέροντος παντὸς εἴδους ἐλκυστικὰς ἐπιγραφάς. Πάσος χρόνος ἀπαιτεῖται πρὸς κατασκευὴν τῶν, καὶ τί περιέχουσι;

Ἀποστάζονται γεώμηλα (ἐν Γερμανίᾳ) ἢ σακχαρότευτλα (ἐν Γαλλίᾳ) δι' ἀποσταλακτηρίων τελειοτάτων, δι' ὧν ἐπιτυγχάνεται βιομηχανικὸν οἴνοπνευμα ἀρίστης ποιότητος ὑπὸ ἐποψίν ὑγιεινὴν καὶ ἀπηλλαγμένον πάσης ὀσμῆς, 96 δὲ περιῶν βαθμῶν, ὅπερ ἀφοῦ ἀραιωθῆ καὶ ἀρωματισθῆ καταλλήλως, λάβῃ δὲ καὶ τὴν ἀνάλογον δόσιν κκραμέλλας, τίθεται ἀμέσως εἰς φιάλας, αἵτινες συσκευάζονται κατὰ δωδεκάδας. Ταῦτα πάντα δύνανται νὰ τελεσθῶσιν ἐντὸς 24 ὡρῶν, γίνονται δὲ συνήθως ἐντὸς 15 ἡμερῶν. Οἱ πλεῖστοι τῶν καταναλωτῶν τοῦ κονιάκ τούτου γινώσκουσι κάλλιστα τὴν προέλευσιν καὶ τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς του, ἀλλ' ἀδιαφοροῦσι περὶ τούτων ἀφοῦ τὸ εὐρίσκουσιν ἐφθηνὸν καὶ οὐχὶ ἀνθυγιεινόν. Καὶ ἔχουσιν

ἐν μέρει δίκαιον, διότι σήμερον εἶνε σχεδὸν ἀδιάφορον ἂν τὸ βιομηχανικῶς κατασκευαζόμενον κονιάκ προέρχεται ἐξ οἴνου, ἐκ σταφίδος, ἐκ σακχαροτεύτλων ἢ ἐκ γεωμήλων, ἀρκεῖ ἢ ἀποσταξίς νὰ ἐγένετο διὰ τελείου μηχανήματος καὶ μετὰ προσοχῆς ὅπως ἀπαλλαγῆ τὸ οἴνοπνευμα τῆς κακῆς ὀσμῆς καὶ γεύσεως, τῶν ἐπιβλαβῶν οὐσιῶν. Τοιοῦτου κονιάκ εἶνε ἐπιβλαβέστερον τὸ προερχόμενον ἐξ οἴνοπνεύματος σταφιδίτου ἢ ἄλλου εἴνου κακῶς ἀποσταλαχθέντος.

Ἄλλὰ πῶς κατασκευάζεται τὸ γνήσιον ἐκλεκτὸν κονιάκ; Ἀποστάζεται οἴνος ἐκλεκτῆς ποιότητος κατὰ τὸ σύστημα τῶν Charanlès, δηλαδή διὰ ἀποσταλακτηρίων εἰδικῶν ἀποδιδόντων οἴνοπνευμα 60—70 βαθμῶν καὶ οὐχὶ ἀνωτέρας δυνάμεως (διότι ἄλλως ἀποβάλλεται τὸ φυσικὸν καὶ ἐκλεκτὸν ἄρωμα τοῦ ποτεῦ). Ἐκ τοῦ οἴνοπνεύματος τούτου λαμβάνεται τὸ λεγόμενον σῶμα (corps), τιθεμένου κατὰ μέρος πρὸς ἄλλην χρῆσιν (παρασκευὴν κατωτέρων ποτῶν) τοῦ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους τῆς ἀποστάξεως οἴνοπνεύματος (la tête καὶ la queue), ὅπερ σῶμα καθαριζόμενον καὶ κανονιζόμενον τίθεται εἰς καινουργῆ δρύϊνα βυτία, ἐξ ὧν λαμβάνει τὸ χρῶμα. Μετὰ ἐν συνήθως ἔτος μεταγγίζεται εἰς ἕτερα βυτία, εἰς τὰ ὅποια διαμένει ἐπὶ ἐν ἢ πλεῖότερα ἔτη (ὅσον παλαιότερον εἶνε τὸ οἴνοπνευμα τόσον τελειότερον γίνεται τὸ κονιάκ) καὶ ἐπὶ τέλους τίθεται εἰς φιάλας ἄνευ προσθήκης οἰασδῆποτε ξένης οὐσίας. Τὸ οὕτω κατασκευαζόμενον ἐξ ἐκλεκτοῦ οἴνου κονιάκ ἐνὸς τοῦλάχιστον ἔτους δὲν θὰ ἦνε δυνατόν νὰ πωληθῆ χονδρικῶς εἰς τιμὴν κατωτέραν τῶν πεντήκοντα φρ. κατὰ δωδεκάδα φιαλῶν. Θὰ ἔχη ἐπομένως λίαν περιορισμένην διάδοσιν καὶ θὰ παλαίσῃ πανταχοῦ κατὰ λίαν δυσδαμάστου ἐχθροῦ, τῆς ἐφθηνίας τῶν βιομηχανικῶν κονιάκ.

Πρὸς τούτοις τίς μᾶς βεβαιῶσθε ὅτι οἱ Γερμανοὶ, Αὐστριακοὶ, Ῥώσοι κτλ. εἰς τὰς χώρας τῶν ὁποίων σκεπτόμεθα νὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν κατανάλωσιν τῆς ἡμετέρας σταφίδος διὰ τοῦ κονιάκ, θὰ δεχθῶσι χάριν φιλελληνισμοῦ νὰ ἐκμεταλλευθῶμεν ἀζημιώτως τὰς χώρας αὐτῶν, καὶ πρὸς βλάβην μάλιστα τῆς βιομη-

χανίας και τῆς παραγωγῆς των; Αἱ χῶραι αὐταὶ εἶνε ἀκριβῶς ἐκεῖναι ἐν αἷς τὰ βιομηχανικὰ οἰνοπνεύματα ἀπὸ πολλοῦ παράγονται εἰς μεγάλα ποσά· ὑπὲρ τῆς καταναλώσεως δὲ και τῆς ἐξαγωγῆς αὐτῶν τὰ μάλιστα ἐνδιαφέρονται αἱ κυβερνήσεις τῶν χωρῶν τούτων.

Ἡ παραγωγή βιομηχανικῶν οἰνοπνευμάτων ἀπὸ τινῶν ἤδη ἐτῶν ἀνεπτύχθη πανταχοῦ χάρις εἰς τὰ καθ' ἑκάστην τελειοποιούμενα συστήματα τῶν ἀποστακτικῶν μηχανῶν και τῶν εἰς πᾶσαν σχεδὸν χώραν παραγομένων μιᾶς ἢ πλειοτέρων καταλλήλων πρὸς οἰνοπνευματοποιαν πρώτων ὑλῶν· πρὸς ἐνίσχυσιν δὲ τῆς βιομηχανίας ταύτης, ἐστὶ δ' ὅτε και τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, πᾶν Κράτος ἐπιβάλλει βαρέα εἰσαγωγικὰ τέλη ἐπὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων οἰνοπνευμάτων.

Οὕτω τῷ 1891 ἐπλήρωσεν εἰσαγωγικὰ τέλη· ἑκάστον ἑκατόλιτρον οἰνοπνεύματος (ἢτοι προϊόντος στοιχίζοντος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον 30—40 φράγκα.) ἐν Ἀγγλίᾳ μὲν φρ. χρ. 518¹⁾₂, ἐν Γερμανίᾳ φρ. 155—325· ἐν Αὐστρίᾳ φρ. 150· ἐν Βελγίῳ φρ. 100 τὸ κάτω τῶν 50 βαθμῶν και φρ. 200 τὸ ἄνω τῶν 50 βαθμῶν· ἐν Δανίᾳ φρ. 20· ἐν Ἰταλίᾳ φρ. 30—60· ἐν Νορβηγίᾳ φρ. 250· ἐν Πορτογαλίᾳ φρ. 100· ἐν Ρουμανίᾳ φρ. 100· ἐν Σερβίᾳ φρ. 30—60· ἐν Σουηδίᾳ φρ. 104· ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις φρ. 136³⁾₄· ἐν Ἰσπανίᾳ δὲ τὸ μὲν κοινὸν οἰνοπνευμα φρ. 100, τὰ δὲ πνευματώδη ποτὰ και τὸ κονιάκ φρ. 260.

Ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω λοιπὸν ὅρους δὲν βλέπομεν πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιτύχη ἡ ἐξόδευσις τοῦ κολοσσαίου τῆς ἡμετέρας σταφίδος ἐτησίου περισσεύματος ἐξ 100, 90 ἢ ἔστω και 80 χιλιάδων τόννων διὰ τῆς μετατροπῆς αὐτοῦ εἰς οἰνοπνευμα βιομηχανικὴν ἢ μὴ, και μάλιστα ἐπιχειρουμένης τῆς μετατροπῆς ταύτης ὑπὸ ἐλληνικῆς ἐταιρίας, ἧς ἡ πορεία εἶνε ἐκ τῶν προτέρων γνωστῆ.

Ὅφειλομεν ἐπὶ τέλους νὰ πεισθῶμεν ὅτι ὁ τόπος δὲν εἶνε εἰσέτι ὄριμος διὰ συνεταιρισμούς. Ἄλλως τὸ κεφάλαιον παρ' ἡμῖν, ὄν ἀπαιτητικώτερον ἢ ἀλλαχοῦ, δὲν δύναται ν' ἀνθέξη

εἰς τὰς σπατάλας ἃς σχεδὸν πάντοτε και πανταχοῦ συνεπάγονται οἱ συνεταιρισμοί.

Μόνον εἰς τὴν ἀτομικὴν πρωτοβουλίαν δέον νὰ ἔχωμεν πεποιθήσιν και ἐλπίδας, διότι μόνον αὕτη ηὔδοκίμησεν ἐν Ἑλλάδι. Εἶδετε τὸ ἄνευ ἐταιρικῶν κεφαλαίων ἰδρυθὲν ἐν Κάντζα οἰνοπνευματοποιεῖον τοῦ Ἀνδρέου Καμπᾶ, ὅστις κατ' ἀρχὰς διὰ περιορισμένων κεφαλαίων, ἄνευ διεκδικήσεως ἐπιστημονικῶν γνώσεων, ἀλλὰ διὰ τῆς διακρινούσης τὸν Ἕλληνα νοημοσύνης και ἀκαταβλήτου ἐπιμανθῆς ὅταν ἐργάζεται μόνον διὰ λογαριασμὸν τοῦ, ἐπέτυχεν δι' ἑαυτὸν μὲν ἄριστα ἀποτελέσματα, διὰ τὸν τόπον δὲ λίαν εὐχάριστα.

Εἰς ἀπόστασιν δεκαπέντε ὡς ἔγγιστα χιλιαμέτρων ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν και ἐν τῷ μέσῳ δύο χιλιάδων στρεμμάτων ἀμπελώων ἐγείρεται τὸ διὰ τῶν προϊόντων αὐτοῦ γενόμενον γνωστότατον ἀνά τὴν Ἑλλάδα και τὴν Ἀνατολὴν ἐργαστάσιον τοῦτο, ὅπερ ἐξέπλάγημεν ἐπισκεφθέντες ἐσχάτως, διότι ὀφείλομεν νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, δὲν ἀνεμένομεν νὰ ἴδωμεν τὴν τελειότητα τῆς ἐν αὐτῷ τελουμένης ἐργασίας ὑπὸ τῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μετακληθέντων ἐκ Κονιάκ δύο Γάλλων πεπειραμένων οἰνοπνευματοποιῶν. Τὰ γνησιώτατα κονιάκ ἄτινα προσεφέρθησαν ἡμῖν ἐκεῖ πρὸς δοκιμὴν περιποιούσι πράγματι τιμὴν και εἰς τὸν ἰδιοκτήτην και εἰς τὸν τόπον.

Ἐνθαρρύνετε λοιπὸν τὴν εὐλογημένην παρ' ἡμῖν ἀτομικὴν πρωτοβουλίαν, βοηθήσατέ τὴν, ἀπαλλάσσοντες αὐτὴν ἀπὸ πάντοίων γνωστῶν προσκομμάτων, παρέχοντες αὐτῇ πᾶσαν δυνατὴν εὐκολίαν και ἀσφάλειαν, ἵνα και αὕτη καταναλώσῃ μέρος τοῦ περισσεύματος τῆς σταφίδος.

Π. Γ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Η ΠΕΡΙ ΣΤΑΦΙΔΟΣ ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ

Ἀπόθεμα, περίσσευμα ἢ παρακαταθήκη. Εἰς τὰς λέξεις καὶ τέληξε τὸ ζήτημα. Ἴδετε τὰ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 4277 φύλλῳ τῆς «Ἀκροπόλεως» γραφόμενα ὑπὸ τοῦ κ. Βουρλούμη. Ὁ κ. Βουρλούμης λέγει ὅτι κατὰ τὴν λήξιν τοῦ σταφιδικοῦ ἔτους 1892—1893 δὲν ὑπῆρχε περίσσευμα, ἀλλ' ἀπόθεμα σταφίδος, ὡς ἂν νὰ μὴ δύναται νὰ παρακωλύσῃ ἢ νὰ δυσχεράνη τὴν ἐξόδουσιν τῆς νέας ἐσοδείας τὸ ἐκ τῆς παλαιᾶς ἐναπομένον μέρος, ἂν τοῦτο καλεῖται ἢ εἶναι ἀπόθεμα καὶ ὄχι περίσσευμα· ὡς ἂν νὰ μὴ ὑπάρχῃ τὸ περίσσευμα ἢ ἀπόθεμα τοῦτο ὅταν εὑρίσκηται εἰς τὰς χεῖρας τῶν καταναλωτῶν καὶ ὄχι τῶν παραγωγῶν. Ὅπως λοιπὸν καὶ ἂν τὸ καλέσητε, τοῦτο ἦτο κατὰ τὸν παρελθόντα Αὐγουστον εἰς μὲν τὴν Γαλλίαν, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ γενικοῦ προξένου ἐν Μασσαλίᾳ καὶ τοῦ ἐν Παρισίοις ἐπιτετραμμένου τῆς Ἑλλάδος 10,000 τόννοι, ἐν συνόλῳ δὲ κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ κ. Ἀμβουργερ, αὐτοῦ ὁποίου εἶνε γνωστὸν τὸ κῦρος καὶ σημαντικὴ ἡ γνώμη περὶ τὰ σταφιδικὰ 41,000 τόννοι (τεσσαράκοντα μία χιλιάδες—ἴδε ἀφορολογούμενον» Πατρῶν, 25 Σεπτεμβρίου καὶ «Ἀκρόπολιν» 15 Σεπτεμβρίου), καὶ οὐχὶ 18,280 ὡς ὑπολογίζει ὁ κ. Βουρλούμης ἐν τῇ «Ἀκροπόλει» τῆς 27 παρελθόντος μηνός. Ὡστε λανθάνει ἐπιεικῶς ὑπελόγησεν αὐτὸ ὁ κ. Γεννάδιος εἰς 30,000 τόννους.

Ἐὰν δὲ ἡ ἐφετεινὴ ἐσοδεία δὲν ἦνε 185,000, ἀλλὰ 180,000 καὶ ἂν ἐξήχθησαν ἤδη, ὡς λέγει ὁ κ. Βουρλούμης, 110,000 τόννοι, πῶς συμβαίνει ὁ ἀπομένων ἐν Ἑλλάδι σταφιδοκαρπὸς μετὰ τῶν αλειψάνων» τῆς ἐσοδείας τοῦ 1892 ἐκ 2,000 τόννων (κατὰ τὸν κ. Βουρλούμην πάντοτε) νὰ εἶνε 60—65,000 τόννοι; Τί ἀπέγειναν οἱ ἕτεροι 7—12,000 τόννοι; Πῶς δὲ ἀπερρογήθη ἀπὸ τοῦδε τέσσοι σταφιδοκαρπὸς, ἐνῶ ὁ κ. Βουρλούμης πρὸ δύο μηνῶν ἐφρόνει ὅτι αἱ κατανάλωσις δὲν θ' ἀπορρογήσῃ, ἔνεκεν τῆς ἐφθηνίας, πλέον τῶν 10—20 ο)ο)» (ἴδε «Ἀκρόπολιν» 15 Σεπτεμβρίου καὶ «Φορολογούμενον» 25 Σε-

πτεμβρίου;). Τέλος δύναται νὰ θεωρηθῇ διαφορὰ ἢ μεταξὺ 180,000 τόννων προϋπολογιζομένων ὑπὸ τοῦ κ. Βουρλούμη καὶ 185,000 προϋπολογισθέντων ὑπὸ τοῦ κ. Γενναδίου ὡς ἐφετεινῆς ἐσοδείας; Οὐχὶ βεβαίως, ἀφ' οὗ πρόκειται περὶ 2-2 1/2 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

Φαίνεται δὲ ὅτι ὁ τοῦ κ. Γενναδίου ὑπολογισμὸς τοῦ μέσου ὄρου τῆς κατὰ στρέμμα παραγωγῆς σταφίδος εἰς 700 λίτρας εἶνε ἀκριβῆς, διότι δὲν γίνεται πλέον λόγος περὶ αὐτοῦ.

Μένει ἤδη τὸ ζήτημα τῆς κατὰ στρέμμα δαπάνης πρὸς καλλιέργειαν. Εἶνε δὲ τοῦτο καὶ θὰ μένη πάντοτε τὸ δυσχερέστερον πρὸς ἐξακρίβωσιν, καὶ ἔνεκα αὐτῆς ταύτης τῆς φύσεώς του (διότι ποικίλλει μεγάλως ἡ δαπάνη ἀναλόγως τῆς φύσεως τοῦ ἔδαφους, τῆς τελειοτέρας ἢ ἀτελειοτέρας καλλιέργειας καὶ τῆς ἐλάσσονος ἢ πλειοτέρας ἰκανότητος τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτοῦ καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὸ κτῆμα), καὶ ἔνεκα τῆς πανταχοῦ καὶ πάντοτε φυσικῆς οὕτως εἶπειν τάσεως τοῦ καλλιεργητοῦ νὰ ἐξογκῶνῃ τὰς δαπάνας του, νὰ κ.λ.α.ι.α.ι.

Τούτων ἔνεκα μέγιστη ἀσυμφωνία ὑπάρχει μεταξὺ τῶν κατὰ καιροῦς θιξάντων τὸ ζήτημα τοῦτο. Οὕτω ὁ μὲν κύριος Βουρλούμης ὑπολογίζει τὴν κατὰ στρέμμα δαπάνην εἰς δραχ. 97, ὁ δὲ κύριος Χαιρέτης, ἐπὶ μέσης παραγωγῆς 700 λιτρῶν κατὰ στρέμμα καὶ συμπεριλαμβάνων πάντα τὰ ἐξοδα ἅτινα ἀπαριθμεῖ ὁ πρῶτος, οἷον φόρους δημοτικούς καὶ λιμενικούς ἀγώγια, ἀποκάθαρσιν, λίπανσιν κτλ., εἰς 74 1/2 δραχ. («Καλλιέργεια τῆς σταφίδος» σελ. 378—381), ὁ δὲ κ. Γ. Ἀναγνωστόπουλος, ὑπολογίζων καὶ οὗτος πᾶσας τὰς ἀνωτέρω δαπάνας (τὸ δὲ ἡμερομίσθιον πρὸς τέσσαρας δραχμάς), ἀναβιβάζει τὰ ἐξοδα εἰς δραχ. 79.44 κατὰ στρέμμα («Ἑλληνικὴ Γεωργία» 1885 σελ. 48). Ἄλλ' ὁ αὐτὸς κ. Ἀναγνωστόπουλος ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Γερηνίος» ἐν τινι ἐσχάτως δημοσιευθέντι φυλλαδίῳ τοῦ «Ἐκ τῶν σταφιδικῶν Γερηνίου» (σελ. στ'.) ὑπολογίζει τὴν δαπάνην ταύτην εἰς 45 ἕως 50 δραχμάς λέγων ἐπι λέξει τὰ ἐξῆς: «διὰ νὰ παραχθῶσι 1000 λίτραι σταφιδοκαρποῦ ἀπαιτεῖται καλλιέργεια κατὰ μέσον ὄρον δύο

στρεμμάτων, τῆς καλλιέργειας τῶν ὀπείων ἢ δαπάνη ἀνέρχεται μέχρι τελείας συγκομιδῆς εἰς δρ. 80—100». Τέλος δὲ ἡ σύνταξις τοῦ «Φορολογουμένου» Πατρῶν προκειμένου περὶ «Γεωργικῆς ἐνώσεως» (ἀριθ. 899) ὑπολογίζει τὴν κατὰ στρέμμα δαπάνην εἰς «τοῦλάχιστον 50 ἕως 60 δραχ.».

Εἰς τοὺς τελευταίους δύο τούτους ὑπολογισμοὺς δὲν συμπεριλαμβάνονται βεβαίως οἱ δημοτικοὶ φόροι καὶ τὰ ἐξοδα τῆς μέχρι τῆς παραλίας μεταφορᾶς, ἅτινα εἶνε ἐν συνόλῳ περὶ τὰς 6—7 δρ. κατὰ στρέμμα καὶ τὰ ὅποια δὲν ἀφορῶσι τὸν παραγωγὸν, ἀλλὰ τὸν ἔμπορον.

Ὅπως δὲ ποτε τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ ἐκτίμησις τῆς κατὰ στρέμμα δαπάνης πρὸς καλλιέργειαν τῆς σταφίδος (ὡς καὶ παντὸς ἄλλου προϊόντος) δύναται νὰ ποικίλλῃ ἐπ' ἀπειρον, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων. Οὕτω κτηματίας ἔχων 500 στρέμματα σταφίδος πληρώνει τὰ αὐτὰ ἐξοδα ἐπιστάσιως, ἦτοι δρ. 1200 ὡς ἕγγιστα κατ' ἔτος, τὰ ὅποια θὰ πληρῶνῃ καὶ ὁ διαθέτων 200 μόνον στρέμματα, ἀλλ' εἰς μὲν τὸν πρῶτον ἡ δαπάνη αὕτη ἀναλογεῖ πρὸς δρ. 2,40 κατὰ στρέμμα εἰς δὲ τὸν δεύτερον πρὸς δρ. 6. Ἄλλ' ἐὰν ὁ ἔχων πεντήκοντα μόνον στρέμματα σταφίδος ἀντὶ νὰ ἐπιβλέπῃ αὐτὴν μόνος προτιμᾷ νὰ καταναλίσκῃ τὸν χρόνον τοῦ συζητῶν ἀπὸ πρωίας μέχρι ἐσπέρας εἰς τὰ καφενεῖα περὶ τῆς πολιτικῆς τοῦ Τρικουπῆ, τοῦ Δηλιγιάννη ἢ τῶν μεγάλων δυνάμεων καὶ νὰ πληρῶνῃ διὰ παραστάτην κτλ. 1200 δραχμὰς ἑτησίως ἦτοι 14 δρ. κατὰ στρέμμα, δὲν θὰ εἴπῃ ὅτι δεῖον νὰ ληρθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ δαπάνη τούτου πρὸς ἐκτίμησιν τοῦ μέσου ὄρου.

Τοῦτο ἔχων φαίνεται ὑπ' ὄψιν τοῦ καὶ ὁ κ. Χαϊρέτης ὑπολογίζει τὸν μέσον ὄρον τῆς παραστάσεως πρὸς δραχμὰς πέντε κατὰ στρέμμα καὶ οὐχὶ πρὸς δραχμὰς δέκα ὡς ὑπολογίζει τούτον ὁ κ. Βουρλούμης, τοῦ ὁποίου πάντες οἱ ὑπολογισμοὶ τῆς κατὰ στρέμμα καλλιεργητικῆς δαπάνης εἶνε ἀνάλογοι τούτου, δι' ὃ καὶ συμποσοῦται κατ' αὐτὸν αὕτη εἰς δραχ. 96.

Ἄν πράγματι ἡ δαπάνη αὕτη ἀνῆρχετο εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο, πρὸ πολλοῦ θὰ ἐγκατελείπετο ἡ καλλιέργεια τῆς σταφίδος, τῆς

ὁποίας οἱ παραγωγεῖς, κατὰ τὸν κ. Κλάους, ἀπληρῶνουν τῶρα ὅ,τι ἔλαβον περιπλέον κατὰ τὰ τελευταῖα πέντε ἔτη. Δὲν ἔχω πρόχειρον μίαν στατιστικὴν, εἶπεν ὁ κ. Κλάους εἰς τὸν ἀνταποκριτὴν τῆς «Ἀκροπόλεως» (19 Ὀκτωβρίου), διὰ νὰ σᾶς δείξω ὅτι ὁ μέσος ὄρος τῶν ὄρων ἔλαβον οἱ κτηματῖαι ἀπὸ τὸ 1889 ἕως τῶρα ὑπερβαίνει τὴν πραγματικὴν, τὴν δικαίαν ἀξίαν τῆς σταφίδος. Κανὲν εἶδος τοῦ κόσμου δὲν ἀπέκτησε τιμὴν ἀνωτέραν τῆς σταφίδος».

Χάριν πλειοτέρας εὐκρινείσεως τοῦ ζητήματος τούτου ὁ κ. Γεννάδιος ἐζήτησε σχετικὰς πληροφορίας καὶ παρὰ τοῦ ἐνταῦθα παρεκιδημοῦντος κ. Κωνσταντίνου Τσάτσου, γνωστοῦ ἐκ Πατρῶν σταφιδοκτηματίου.

Ὁ κ. Τσάτσος εἶπεν ὅτι χρηματίσας ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἔμπορος ἐσυνήθισε νὰ κρατῇ μετὰ μεγίστης ἀκριβείας βιβλία τῶν δαπανῶν τῶν κτημάτων του· ἐκ τῶν βιβλίων δὲ τούτων ἐξάγεται ὅτι οὐδέποτε ἐδαπάνησε πλέον τῶν δώδεκα χιλιάδων δραχμῶν (ἀριθ. 12.000) ἑτησίως διὰ πάντα ἀνεξαίρετως τὰ ἐξοδα τῆς καλλιέργειας καὶ συντηρήσεως τῶν διακυσίων (ἀρ. 200) στρεμμάτων σταφιδάμπελων του, ὡς καὶ διὰ τὰ ἐξοδα τῆς μέχρι τῆς ἀποθήκης τοῦ μεταφορᾶς τοῦ προϊόντος. Δηλαδή οὐδέποτε ἐδαπάνησε πλέον τῶν 60 δραχμῶν κατὰ στρέμμα. Πολλάκις δὲ ἐδαπάνησε μόνον δέκα χιλιάδας (10.000) δραχμὰς, ἐνίοτε δὲ καὶ ὀλιγώτερα, ὡς λόγου χάριν πέρυσιν καὶ προπέρυσιν ὅτε αἱ ἐτήσιαι δαπάναι ἀνῆλθον μόνον εἰς ἑπτὰ ἕως ὀκτὼ χιλιάδας (7—8.000) δραχμὰς, δηλαδή εἰς 35 ἕως 40 δραχ. κατὰ στρέμμα. Σημειωτέον δὲ ὅτι τὸσον τελεία εἶνε ἡ καλλιέργειά του, ὥστε πωλεῖ πάντοτε τὸ προϊόν του εἰς τὰς ἀνωτέρας τιμὰς τῆς ἀγορᾶς. Οὕτω ἐφέτος ὅτε πάντες παραπονοῦνται διὰ τὴν ὑποτίμησιν τοῦ εἶδους τούτου αὐτὸς ἐπώλησε τὴν σταφίδα του κατὰ μέσον ὄρον πρὸς δραχμὰς ἑκατὸν πενήκοντα (150) κατὰ χιλιάδα λιτρῶν.

Κατὰ τὸν κ. Τσάτσον ὁ ἀνώτατος ὄρος τῆς δαπάνης ἐνός στρέμματος σταφιδάμπελου εἶνε ὁ ἐξῆς:

Καθαραίς και κλάδος:	1 1/2	ήμερομ.	δρ.	4,50
Σκάψιμον	3	»	»	10,50
Στύλωμα	1	»	»	1,50
Σκάλισμα	2	»	»	6,—
Θείωσις (ύλικόν και έργασία)			»	5,50
Χαράκιωμα	1	»	»	3,—
Ξιφύλλισμα κλ.	1	»	»	1,50
Τσίτωμα (έργασία και ύλικά)			»	4,50
Λίπανσις (έργασία και ύλικά)			»	7,—
			δρ.	44,—
Αποξήρανσις	6,—			
Καθαρισμός	2,—			
Μεταφορά	2,—		»	10,—
Έπιστάσια			»	5,—
Έπισκευή όργάνων εν γένει			»	1,—
Τό όλον			»	60,—

Είς ταύτα άς προσθήσωμεν ήδη και την δαπάνην των επί του προϊόντος ενός στρέμματος (έξ 700 λιτρών) φόρων πλην του δημοσίου, ήτοι :

Δημοσικοῦ (πρός δραχ. 4 κατά χιλιάδα δρ. 2,80	
Αγροφύλακος και όδοποιίας (πρός δρ. 1	
κατά χιλιάδα)	δρ. 70
Λιμενικοῦ (πρός δρ. 0,90 κατά χιλιάδα) »	63 » 4,13

Ούτω έχομεν εν συνόλῳ δαπάνην εκ. . . δρ. 64,13

Διά του ποσοῦ τούτου των δρ. 64,13, έξ ών αι 4,13 είνε φόροι καταβαλλόμενοι υπό του έμπορου κατά την εξαγωγήν, κατά τον κ. Τσάτσον δύναται να γίνη ή τελειότερα των καλλιεργειών και εις κτήματα έχοντα ανάγκην λιπασμάτων, ξεφυλλισμάτων, τσιτωμάτων κτλ.

Σημειωτέον δέ ότι τά τοιαῦτα κτήματα είνε τά όλιγώτερα. Τά πλείστα των κτημάτων δέν λιπαίνονται, πολλά δέ δέν τσιτώνονται, ή δέν ξεφυλλίζονται και βλαστοκοποῦνται, ή τέλος

σπανίως και ελάχιστον γίνονται αι δύο τελευταῖαι αὔται έργασίαι, διότι δέν είνε άπαραίτητοι έννεκα τής φύσεως του εδάφους, ή τής άτμοσφαιρικῆς καταστάσεως του έτους· όθεν ελάττωσις δαπανών ως προς μέν την λίπανσιν εκ δραχμῶν έπτά κατά στρέμμα, ως προς δέ τό ξεφύλλισμα, τό βλαστοκόπημα και τό τσίτωμα μέχρι δραχμῶν έξ κατά στρέμμα. (Έκ τής «Ακροπόλεως» τής 3 Ιανουαρίου).

ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΟΣ

(Περίληψις των προς την κυβερνήσιν υποβληθεισών εκθέσεων υπό των ήμετέρων προξενικῶν αρχών).

(Συνέχεια. Βλέπε «Ελληνικήν Γεωργίαν» 1893 σελ. 529).

46) Τό εν Γενεύη τής Έλβετίας Γενικόν Προξενεῖον αναφέρει ότι ή εις Έλβετίαν εισαγωγή ελληνικῶν οίνων είνε μικρά διότι τοιούτους προμηθεύονται εκεί έξ Ιταλίας και Ισπανίας. Προς διάδοσιν των Έλληνικῶν οίνων εις Έλβετίαν φρονεί ότι είνε άπαραίτητος ή σύναψις έμπορικῶν σχέσεων προς τους Έλβετους οίνεμπόρους και παραγγελιοδόχους και ή προς αυτούς άποστολή δειγμάτων συνοδευομένων μετ' αύθεντικῶν πιστοποιητικῶν προελεύσεως. Προς τοῦτο υποβάλλει πίνακα διευθύνσεων διαφόρων εν Γενεύη οίνεμπόρων και παραγγελιοδόχων.

Όσον δ' άφορᾷ εις την έξόδευσιν τής σταφίδος προς παρασκευήν σταφιδίτου, αὔτη, λέγει, είνε μηδαμινή επί του παρόντος εν Έλβετίᾳ, διότι οι προσφερόμενοι φυσικοί οίνοι είνε έπίσης εὔωνοι και άσταφιδίται.

47) Τό εν Ζυρίχη τής Έλβετίας Προξενεῖον φρονεί ότι ή μη αύξησις τής καταναλώσεως τής σταφίδος εν Έλβετίᾳ προέρχεται εκ των εξής :

α') Τά έξοδα μεταφορᾶς, τά εισαγωγικά τέλη και τά τέλη προς παρασκευήν σταφιδιτῶν είνεν ικανῶς μεγάλα.

6) Ἡ ἐφειτηνὴ ἐσοδεία τῶν τε σταφυλῶν καὶ τῶν καρπῶν ἐν γένει ἐν Ἑλβετία ὑπῆρξε τοσοῦτον ἄφθονος ὥστε ὁ μηλίτης καὶ ὁ ἀπίτης οἶνος, σχεδὸν ἐντελῶς ἀντικατέστησαν τὴν σταφίδα. Ἄλλ' εἰς τοῦτο, ἐπιλέγει, συνετέλεσαν ἰδίᾳ ἢ κακοπιστία τινῶν ἐκ τῶν Ἑλλήνων σταφιδεμπόρων, οἵτινες κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, φαίνεται ὅτι δὲν ἐξυπηρέτησαν τοὺς ἐνταῦθα πελάτας αὐτῶν εὐσυνειδήτως· ἐπομένως οἱ Ἑλβετοὶ εἰσαγωγεῖς κορινθιακῆς σταφίδος ἀποθαρρυνθέντες δὲν ἠὔξησαν τὰς ἐργασίας αὐτῶν.

48) Τὸ ἐν Βέλγιῳ τοῦ Βελγίου ὑποπροξενεῖον φρονεῖ ὅτι ἡ διὰ τὸ Βέλγιον ἐξαγωγή τῆς κορινθιακῆς σταφίδος δὲν δύναται ν' ἀναπτυχθῆ ὅσον ταχέως καὶ ἡ τοῦ ἐλληνικοῦ οἴνου, οὐτινος ἢ κατανάλωσις ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἠδύνατο νὰ γενικευθῆ ἐὰν οὗτος ἐτελειοποιεῖτο ὡς πρὸς τὴν γεῦσιν καὶ τὴν διατήρησιν. Ὁ οἶνος τῆς Σάμου πωλεῖται ἐν Βελγίῳ λιανικῶς πρὸς 1.50 τὸ λίτρον (τὰ 312 δράμια).

49) Τὸ ἐν Βυρτεμβούργῃ προξενεῖον γνωστοποιεῖ ὅτι τὸ ἔτος τοῦτο καὶ αὐτὴ ἡ Γερμανία ἔσχεν ἐσοδείαν λαμπράν. Καὶ αὐτῶν δὲ τῶν ὀπωροφόρων δένδρων—ῶν τὸ προῖον ἐν τῇ μεσημβρινῇ Γερμανίᾳ χρησιμοποιεῖται πρὸς παρασκευὴν ποτῶν—ἡ ἐσοδεία ἦτο τόσο ἄφθονος ὥστε τὰ βυτία ἐτιμῶντο πλείονον τῶν περιεχομένων ἐν αὐτοῖς ποτῶν. Εἰς τὴν κεντρικὴν καὶ τὴν μεσημβρινὴν Γερμανίαν θὰ ἔχωσι ποτὰ διὰ δύο ἔτη. Ἄλλως ὅμως ἔχουσι τὰ πράγματα ἐν τῇ βορείῳ Γερμανίᾳ, εἰς τὰ παράλια τῆς ὁποίας (ἐν Ἀμβούργῳ ἢ Δάντζιγ) ἔδει νὰ συστηθῆ μεγάλη κεντρικὴ ἀποθήκη κορινθιακῆς σταφίδος, διὰ καταλλήλου δὲ διευθύνσεως καὶ προσφόρων εἰδοποιήσεων νὰ κατορθωθῆ ἡ διάδοσις τοῦ ὑγιεινοτάτου τούτου προϊόντος καὶ ὡς ξηροῦ καρποῦ καὶ πρὸς κατασκευὴν κ. κ. ἄλλων.

Τὸ ἐν Βυρτεμβούργῃ γενικὸν προξενεῖον πληροφορεῖ ὅτι ἡ πᾶσα σχεδὸν ἢ καταναλισκομένη ἐν Βυρτεμβούργῃ σταφίς προέρχεται ἐξ Ἑλλάδος. Ἐν τούτοις ἡ κατανάλωσις εἶνε σχετικῶς μικρὰ καὶ θὰ ἦνε τοιαύτη πρὸ πάντων κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἕνεκα τῆς ἐξαιρέτου παραγωγῆς τοῦ οἴνου ἐν τῇ μεσημ-

βρινῇ Γερμανίᾳ τόσο εἰς ποιότητα ὅσον καὶ εἰς ποσότητα. Διὰ τὴν κρᾶσιν τῶν οἴνων τῆς Βυρτεμβούργης ἄλλοτε μετεχειρίζοντο πολλάκις σταφίδας, ἢ συνήθεια ὅμως αὕτη ἠλαττώθη ἀφότου οἱ ἰταλικοὶ καὶ οἱ ἰσπανικοὶ οἶνοι προσφέρονται εἰς τὴν ἀγορὰν ταύτην εἰς τιμὰς ἐξαιρέτως ματρίας.

51) Τὸ ἐν Καλνριγβεργ τῆς Πρωσίας προξενεῖον γνωστοποιεῖ ὅτι, κατόπιν πολλῶν ἐρευνῶν καὶ καθ' ἃς ἔλαβε πληροφορίας, οὐδὲν μίσον ἐξοδεύσεως τῆς σταφίδος ὑπάρχει ἐν τῇ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ περιφερείᾳ, εἰς ἣν δὲν ὑφίστανται ἐργαστᾶσια σταφιδιτῶν.

52) Τὸ ἐν Μεξικῷ γενικὸν προξενεῖον ἀναφέρει ὅτι ἕνεκα τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἐπικρατουσῶν εἰσέτι ἰσπανικῶν ἔξεων, καὶ ἐπειδὴ τὸ ἐμπόριον τῶν τροφίμων εὐρίσκεται κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς χεῖρας Ἰσπανῶν, γίνεται σχεδὸν ἀποκλειστικὴ χρῆσις ἰσπανικῶν προϊόντων (ἐπομένως καὶ σταφίδων)· ὅθεν τῆς κορινθιακῆς σταφίδος ἐλαχίστη γίνεται κατανάλωσις, ἢ δὲ οἰνοποιία εἶνε πρὸς τὸ παρὸν ἀσήμαντος.

Δι' εἰσαγωγικὸν τέλος ἐπὶ τῶν σταφίδων καταβάλλονται δέκα τάλληρα κατὰ 100 καθαρὰ χιλιόγραμμα (78 ὀκάδας). Δὲν εἶνε δὲ ἀπίθανον ἢ Μεξικανικὴ κυβέρνησις ν' ἀποφασίσῃ νὰ ἐλαττώσῃ τὸ τέλος τοῦτο ἂν προσεφέροντο αὐτῇ ἀνάλογα ἀνταλλάγματα ἀφ' οὗ ἐλαχίστην ἔχει ἐκ τούτου πρόσσodon.

53) Τὸ ἐν Κύπρῳ προξενεῖον παρατηρεῖ ὅτι ἡ Κύπρος, ἐκτὸς τῶν λιαν γνωστῶν οἴνων τῆς, παράγει καὶ σταφίδα, ἢ τις ἐξάγεται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἐξ ἧς ἡ γαλλικὴ οἰνοποιία ἐπρομηθεύετο μέχρι πρὸ μικροῦ μέγιστον ποσόν. Ἄλλ' ἤδη εἰς τὴν αὐτὴν κἀνάστασιν τῆς κορινθιακῆς εὐρίσκεται καὶ ἡ σταφίς τῆς Κύπρου ὡς καὶ οἱ οἶνοι αὐτῆς, διότι ἡ Γαλλία ἀπέκλεισε σχεδὸν τῆς ἀγορᾶς τῆς, διὰ τῶν βαρέων τελωνειακῶν δασμῶν, ἀμφότερα τὰ προϊόντα ταῦτα.

54) Τὸ ἐν Ἀγ. Λουδοβίκῳ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς προξενεῖον ἀναφέρει ὅτι ἕνεκα τῆς ἐνσκηψῆς οἰκονομικῆς κρίσεως ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις ἡ κατανάλωσις τῶν διὰ κορινθιακῆς σταφίδος παρασκευαζομένων γλυκισμάτων

ἐπαισθητῶς ἐμειώθη, ἐπομένως ἠλαττώθη καὶ ἡ ζήτησις ταύτης. Ἄλλως ἡ λίαν εὐτελής τιμὴ τῶν τῆς Καλιφορνίας σταφίδων, πωλουμένων πρὸς τέσσαρα ἑκατοστὰ τοῦ ταλλήρου κατὰ λίτραν, παρεκίνησε μέγα μέρος ἀγοραστῶν νὰ ποιῶσι χρῆσιν αὐτῶν ἀντὶ τῆς κορινθιακῆς.

55) Τὸ ἐν Τύνιδι προξενεῖον γνωστοποιεῖ ὅτι ἕνεκα τῆς προτιμῆσεως τῶν γαλλικῶν προϊόντων καὶ τῆς ὑπὸ τῶν Ἰθαγενῶν χρησιμοποίησεως τῶν χουρμάδων δὲν ὑπάρχουσι πολλαὶ ἐλπίδες καταναλώσεως τῆς κορινθιακῆς ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ.

ΒΛΑΠΤΕΙ ΤΑ ΖΩΑ Ο ΣΙΤΟΣ ;

Παρὰ τοῖς ἡμετέροις χωρικοῖς ἰδίως ἐπικρατεῖ ἡ πρόληψις ὅτι ὁ σῖτος χορηγούμενος εἰς τοὺς ἵππους, τοὺς ἡμιόνους, τοὺς βόας κτλ. βλάπτει αὐτούς. Ἡ ἰδέα αὕτη ἐπεκράτησε βεβαίως ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἡ τιμὴ τοῦ σίτου ἐν ἐκάστη χώρᾳ ἐκυμαίνετο μεγάλως, ἀναλόγως τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἐσοδείας, ἕνεκα τῆς τότε ἐλλείψεως τῶν σήμερον ὑπαρχουσῶν μεγάλων εὐκολιῶν συγκοινωνίας καὶ διότι ὁ καρπὸς οὗτος χρησιμεύει πρωτίστως πρὸς διατροφήν τοῦ ἀνθρώπου.

Οὐδεὶς δύναται βεβαίως ν' ἀμφισβῆσθῃ περὶ τῆς Ορεπτικῆς ἀξίας τοῦ σίτου ὄχι μόνον διὰ τοὺς ἀνθρώπους ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ζῷα. Εἰς ἀρχαιοτέραν ἐποχὴν, ὅσάκις συνέβαινεν, ἕνεκα ἐκτάκτου ξηρασίας, ν' ἀποτυγχάνωσιν αἱ ἐσοδεῖαι τῶν κτηνοτροφικῶν φυτῶν, οἱ γεωργοί, διατηροῦντες πάντοτε μεγαλειτέραν τῆς ἀναγκαίας διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ποσότητα σίτου, ἐχορήγουν τοιοῦτον εἰς τὰ ζῷα τῶν καὶ τὰ ἔσωζον οὕτω ἀπὸ βεβαίου ἐκ πείνης θανάτου.

Ἄλλὰ περὶ τὸ τέλος τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, ὅτε, ἕνεκα τῶν τότε πολέμων καὶ τῆς γενικῆς ἀναστατώσεως, εἰς πλεῖστα μέρη ἐπῆλθε λιμὸς, εἰς πολλὰς χώρας ἀπηγορεύθη αὐστηρῶς ἢ εἰς τὰ ζῷα παροχὴ τοῦ σίτου ἀντὶ ἄλλης τροφῆς.

Σήμερον ὁ κίνδυνος τοῦ λιμοῦ ἐξέλιπε χάρις εἰς τὰ ἄφθονα καὶ σχετικῶς ἐφθηνὰ μέσα συγκοινωνίας. Διὰ τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν φέρονται εἰς τὰ παράλια ἀπὸ τῶν μεγάλων κέντρων παραγωγῆς τὰ πλεονάζοντα προϊόντα καὶ ἰδίως ὁ σῖτος, διὰ τῶν μεγίστων δὲ καὶ τακτικῶς διασχιζόντων τὰς θαλάσσας ἀτμοπλοίων μεταφέρονται τὰ προϊόντα ταῦτα καὶ τῶν μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένων χωρῶν εἰς τὰ μεγάλα κέντρα καταναλώσεως. Οὕτω συμβαίνει πολλάκις νὰ πωλεῖται ὁ σῖτος εἰς τὴν ἐλάχιστα σιτοφόρον Ἀγγλίαν λ. χ. ἐφθηνότερον ἢ ἐν Ἑλλάδι, ἐνίοτε δὲ εἰς τιμὴν ἴσην ἢ καὶ κατωτέραν τῆς βρώμης ἢ τῆς κριθῆς, τῶν δύο τούτων κατ' ἐξοχὴν κτηνοτροφικῶν καρπῶν.

Οὐδεὶς λοιπὸν λόγος ὑπάρχει, πλὴν τοῦ οἰκονομικοῦ, κωλύων τὴν χρῆσιν καὶ τοῦ σίτου πρὸς διατροφήν τῶν κτηνῶν. Ὅταν ἡ τιμὴ αὐτοῦ ἦνε ἴση ἢ καὶ κατὰ τι ἀνωτέρα τῆς κριθῆς ἢ χρῆσις αὐτοῦ εἶνε προτιμότερα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὑπὸ Ορεπτικὴν ἔποψιν, ἐπομένως δὲ καὶ ὑπὸ οἰκονομικὴν.

Οὐχ ἦττον ἡ πρὸς διατροφήν τῶν κτηνῶν χρῆσις τοῦ σίτου δεόν νὰ γίνεται μετὰ τινῶν προφυλάξεων, διότι, ὡς πᾶσα ἐκλεκτὴ τροφή, οὕτω ὁ σῖτος δύναται νὰ ἔχη τὰ ἀτοπήματά του. Ἐν καταστάσει ἀκεραίων κόκκων ὁ σῖτος, ὡς καὶ ἡ βρίζα, μὴ φέρων τὸ ἀχυρῶδες περίβλημα ὅπερ ἐπικαλύπτει τὴν κριθὴν ἢ τὴν βρώμην, καταπίνεται ὑπὸ τῶν λαιμαργότερων ζῶων χωρὶς νὰ μασηθῇ, μασχευόμενος δ' ἐν τῷ στομάχῳ προκαλεῖ δυσπεψίαν ἐνίοτε θανάσιμον. Ὅθεν ὁ σῖτος καὶ ἡ βρίζα χορηγούμενα εἰς τὰ ζῷα δεόν πρᾶγγουμένως ἢ νὰ μασχεύωνται ἐν ὕδατι ἐπὶ 8—10 ὥρας, ἢ νὰ συντρίβωνται διὰ χειρομύλου, ἢ κάλλιον ν' ἀναμιγνύωνται μετὰ λεπτῶν ἀχύρων ὅπως ἐξαναγκάζωνται τὰ ζῷα νὰ τὰ μασῶσιν.

Ὁ σῖτος καὶ ἰδίως ἡ βρίζα χορηγούμενα ἐν μέτρῳ ἀποτελοῦσιν ἀρίστην τροφήν πρὸς συντήρησιν τῶν δυνάμεων τῶν ζῶων καὶ ἰδίως τῶν ἐπιβητόρων.

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΒΟΤΑΝΙΚΗ (*)

Προκαταρκτικαὶ γνώσεις.

Διακριτικὸν χαρακτηρὸς τῶν σωμάτων τῶν ἀπαντωμένων ἐπὶ τῆς γῆς. Τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἀπαντώμενα σώματα δύνανται νὰ καταταχθῶσιν εἰς δύο κατηγορίας, ἤτοι εἰς ἀδρανῆ ἢ ἀνεργαυτὰ σώματα, ὡς τοὺς λίθους, τὰ ὄρυκτά, τὸν ἀέρα, τὸ ὕδωρ — σώματα τὰ ὁποῖα οὔτε τρέφονται, οὔτε ἀναπαράγονται — καὶ εἰς ζῶντα ἢ ὀργανικὰ, δηλαδὴ τὰ τρεφόμενα καὶ τὰ ἀναπαραγόμενα σώματα. Τὰ τελευταῖα ταῦτα ὑποδιαιροῦνται εἰς δύο τμήματα ἤτοι τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα. Οὕτω τὰ ἐν τῇ φύσει ἀπαντώμενα σώματα ὑπάγονται εἰς τρία τμήματα, τὰ ὁποῖα ἐκλήθησαν βασιλεια. Εἶνε δὲ ταῦτα τὸ βασιλεῖον τῶν ἀνεργάνων σωμάτων, τὸ βασιλεῖον τῶν φυτῶν καὶ τὸ βασιλεῖον τῶν ζῴων.

Ὁ Λινναῖος ὀρίζει τὸ ζῶον ὡς ὄν τρεφόμενον, ἀναπαραγόμενον καὶ δυνάμενον νὰ κινεῖται καὶ νὰ αἰσθάνεται.

Τὸ φυτὸν τρέφεται καὶ ἀναπαράγεται ὡς τὸ ζῶον, ἀλλὰ δὲν κινεῖται οὔτε αἰσθάνεται. Ἐν τούτοις εἰς τὸν κανόνα τοῦτον ὑπάρχουσιν ἐξαιρέσεις ἀπαντώμεναι συνηθέστερον εἰς τὰ κατώτερα ζῶα καὶ φυτὰ ἅτινα φαίνονται πως συγχεόμενα καὶ ἀποτελοῦντα ὁμάδα ὄντων ὧν τὴν φύσιν δυσκόλως δύναται τις νὰ ὀρίσῃ.

Σχέσεις μεταξὺ τῶν τριῶν βασιλείων τῶν φυτικῶν σωμάτων. Τὸ φυτὸν τρεφόμενον ἐξ ἀνεργάνων οὐσιῶν παρασκευάζει ὀργανικὰς, αἰτινες χρησιμεύουσι πρὸς διατροφήν τοῦ ζῴου· οὕτω χρησιμεύει ὡς σύνδεσμος μεταξὺ τῶν ἀνεργάνων σωμάτων καὶ τῶν τελειότερων ὀργανικῶν, τῶν ζῴων. Ἀφ' ἐτέρου τὰ ζῶα ἂν οὐ χρησιμοποίησιν τὰς φυτικὰς οὐσίας τὰς μετατρέπουσιν εἰς ὕδωρ, εἰς ἀνθρακικὸν ὄξύ, εἰς ἀμμωνίαν, κτλ. ἀποδί-

(*) Ἐπὶ τῇ βίβλῳ καὶ ἐν πολλοῖς μετάφρασις τῆς «Γεωργικῆς Βοτανικῆς» τῶν Schribaux καὶ Nanot.

δοντα οὕτω εἰς τὸ βασιλεῖον τῶν ἀνεργάνων σωμάτων, ὅτι τὰ φυτὰ ἔλαβον παρ' αὐτοῦ. Ὅστε τὰ τρία βασιλεια τῶν φύσιν κῶν σωμάτων ἀποτελοῦσιν ἄλυσον, διαρκῆ κύκλον ἐν ᾧ ἡ ὕλη κυκλοφορεῖ καὶ μεταμορφοῦται μηδέποτε καταστρεφομένη· μεταβιβάζεται ἀπὸ τοῦ ἀνεργάνου βασιλείου εἰς τὸ φυτικὸν καὶ ἀπὸ τούτου εἰς τὸ ζωικὸν ὅπως ἐκάνεθον εἰς τὸ σημεῖον ἀπὸ τοῦ ὁποῖου προήλθεν.

Ὁρισμὸς τῆς Βοτανικῆς. Ἡ βοτανικὴ εἶνε ὁ κλάδος τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ὅστις σκοπὸν ἔχει τὴν σπουδὴν τοῦ βασιλείου τῶν φυτῶν.

Τὰ φυτὰ σύγκεινται ἐξ ὀργάνων, ἕκαστον τῶν ὁποῖων ἔχει ὀρισμένην λειτουργίαν.

Διαίρεσις τῆς Βοτανικῆς. Ἡ ἐξέτασις τῆς κατασκευῆς τῶν ὀργάνων τῶν φυτῶν καλεῖται βοτανικὴ ἀνατομία, ἡ δὲ σπουδὴ τῆς λειτουργίας τῶν ὀργάνων τούτων λέγεται βοτανικὴ φυσιολογία.

Εἰσαγωγή

Κεφάλαιον Α'.

Σπόρος.

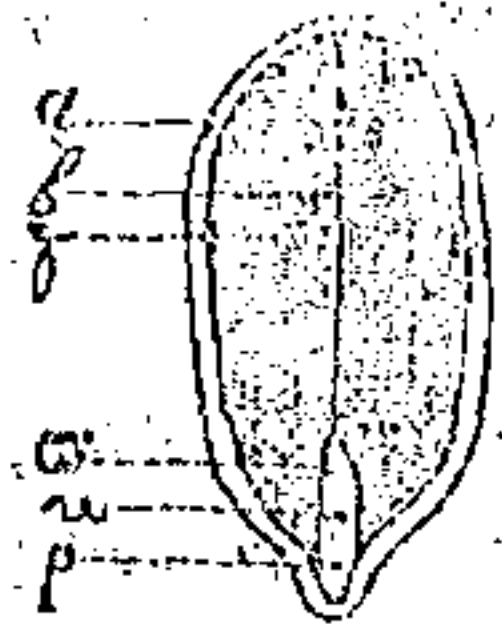
1) Τὰ μέρη τοῦ σπόρου. Πάντα τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ προέρχονται ἐκ σπέρματος παραγομένου ὑπὸ ὄντων ὁμοίων ἐκείνου ὅπερ προκύπτει ἐκ τοῦ σπέρματος τούτων. Τὸ σπέρμα τοῦ φυτοῦ λέγεται φυτικὸν ἔμβρυον καὶ εὐρίσκεται ἐν τῷ σπόρῳ.

Ἐξετάζοντες μετὰ προσοχῆς σπόρον, ὡς λόγου χάριν γήγαρτον μῆλου, παρατηροῦμεν ὅτι τοῦτο φέρει ἔξωθεν περιβλημα σκληρὸν, ἀντέχον, ὅπερ καλοῦμεν χιτῶνα (σχ. 1, α) ἔσωθεν δὲ ἀμύγδαλον (τὴν ψήχαν σχ. 1, β, γ), τὸ ὁποῖον σύγκειται ἐκ δύο ἐφακτομένων παχέων καὶ συμμετρικῶν μερῶν, ἅτινα ὀνομάζομεν κοτυληδόνας.

Αἱ κοτυληδόνας εἶνε τὰ πρῶτα οὕτως εἰσεὶν φύλλα τοῦ φυτοῦ, δι' ὃ καὶ ἐνίοτε καλοῦνται σπερματικὰ φύλλα· καὶ ἔξωθεν μὲν εἶνε κυρταί, κατὰ τὸ σημεῖον δὲ τῆς ἐπαφῆς τῶν ἐπίπεδοι καὶ περικλείουσι τὸ φυτικὸν ἔμβρυον, τὸ κοινῶς καλού-

ΝΕΑ ΘΕΩΡΙΑ ΠΕΡΙ ΔΡΟΣΟΥ

μενον φυτόρον, τὸ ὅποιον εἶνε μικρὸν σῶμα ἰσχεδὸν κυλινδρικὸν καὶ ἀποτελεῖ πλήρες φυτόν.

(Σγ. 1).

Κατὰ μῆκος τομὴ γηγάρτου μήλου.

α χιτῶν, β, γ κοτυληδόνες
ρ ριζίον, κ καυλίον, π πτερίδιον.

Τὸ πλησιέστερον πρὸς τὸν χιτῶνα ἄκρον τοῦ φυτικού ἔμβρύου εἶνε αἰχμηρὸν καὶ ἀντιπροσώπει μικρὰν ρίζαν, καλεῖται δὲ ριζίον (ρ)· τὸ μετὰ τοῦτο μέρος τοῦ φυτικού ἔμβρύου εἶνε ὁ μικρὸς καυλὸς καὶ λέγεται καυλίον (κ), τέλος τὸ ἀντίθετον πρὸς τὸ ριζίον ἄκρον τοῦ ἔμβρύου εἶνε ὁ ὀφθαλμὸς, ἀπὸ τοῦ ὀποίου θ' ἀναπτυχθῆ τὸ ἄνω τῶν κοτυληδόνων μέρος τοῦ καυλοῦ τοῦ φυτοῦ καὶ λέγεται πτερίδιον (π).

2) Διαίρεσις τῶν φυτῶν εἰς τρία τμήματα. Ἐπειδὴ τὰ εἶδη τῶν φυτῶν εἶνε πᾶρπολλα ἐδέησε νὰ ἐξευρεθῶσι χαρακτηριστῆρες κατάλληλοι ὅπως διαιρεθῶσι ταῦτα εἰς τμήματα· παρατηρήθη λοιπὸν ὅτι σταθερώτατος πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον χαρακτήρ εἶνε ὁ ἀριθμὸς ἢ ἡ ἔλλειψις τῶς κοτυληδόνων εἰς τοὺς σπόρους. Οὕτω τὰ φυτὰ ὧν οἱ σπόροι ἔχουσι δύο ἢ πλειοτέρας κοτυληδόνας ἐκλήθησαν *δικοτυλήδονα*, τοιαῦτα δὲ εἶνε ὁ φασιόλος, ἡ μηλέα, ἡ ἀμυγδαλῆ, ἡ πεύκη κτλ.· τὰ φυτὰ ὧν οἱ σπόροι ἔχουσι μίαν κοτυληδόνα ὠνομάσθησαν *μονοκοτυλήδονα*, εἶον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ὁ φοῖνιξ κτλ.· τέλος τὰ φυτὰ ὧν τὸ ἔμβρυον δὲν καλύπτεται ὑπὸ κοτυληδόνος λέγονται *ἀκοτυλήδονα* ὡς αἱ πτερίδες, οἱ ἀμανίται κτλ.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς τῶν φυτῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς ἕκαστον τῶν τμημάτων τούτων εἶνε μέγας ἐδέησε νὰ ὑποδιαιρεθῶσι καὶ ταῦτα εἰς μικρότερα τμήματα, διὰ τῆς μεθοδικῆς κατατάξεως τῶν φυτῶν εἰς οἰκογενείας, εἰς γένη καὶ εἰς εἶδη ἀναλόγως τῆς ὁμοιότητος, τῆς συγγενείας των.

Πᾶσαι αἱ περὶ φυσικῆς πραγμκτεῖαι ἀναφέρουσιν ὅτι ἡ δρόσος προέρχεται ἐκ τῆς συμπύκνωσεως τοῦ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ὕδατμοῦ, ἢ τις συμπύκνωσις εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς ἀντανάκλασεως ἢ τῆς ἀκτινοβολίας τῆς θερμότητος τοῦ ἐδάφους.

Ποικίλλει δὲ ἡ ποσότης τῆς δρόσου κατὰ τὴν μείζονα ἢ ἐλάσσονα ἀντανάκλασιν. Ὅπως λάβη χώραν τὸ φαινόμενον τοῦτο δέον τὰ σώματα ἐφ' ὧν ἀποτίθενται αἱ ρανίδες τῆς δρόσου νὰ ἔχωσι θερμοκρασίαν κατωτέραν τῆς ἀναγκαίας πρὸς συμπύκνωσιν τοῦ ὕδατμοῦ. Αὕτη εἶνε ἡ θεωρία τοῦ Wells, ἐκτεθεῖσα τῷ 1814 ἐν τῷ *Δοκιμῷ* αὐτοῦ περὶ δρόσου καὶ ἔκτοτε μείνασα κλασικῆ.

Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ θεωρία αὕτη εἶνε ἀνεπαρκῆς καὶ ὅτι ἡ συμπύκνωσις τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ὕδατμοῦ δὲν παράγει εἰμὴ ἐλαχίστην ποσότητα δρόσου.

Ὁ κ. Macpherson ἐν τῇ *Longuean's Magazine* ὑποστηρίζει ὅτι αἱ πηγαὶ τῆς δρόσου εἶνε πολλαί.

Κατ' αὐτὸν ἀπασῶν ἢ σπουδαιστάτη εἶνε ἡ ἀφιδρώσις πλειστον φυτῶν. Ἐπισκεπτόμενοι τὴν πρῶϊαν λαχανόκηπον βλέπομεν ἐπὶ τῶν λαχάνων σταγόνας διαυγεῖς μαρμαιρούσας ὑπὸ τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου, διερχόμενοι δὲ ἀγρὸν ἐν ᾧ φύονται τεῦτλα βλέπομεν ὁμοίως τὰ φύλλα αὐτῶν κεκαλυμμένα ὑπὸ κρυσταλλωδῶν σταγόνων.

Πάντες θὰ σᾶς εἰπωσιν, ἂν ἐρωτηθῶσιν, ὅτι αἱ σταγόνες αὗται εἶνε σταγόνες δρόσου, καὶ θὰ ἐπαναλάβωσι τὴν περὶ δρόσου πεπλανημένην θεωρίαν, ὡς ἀπέδειξεν αὐτὴν ὁ John Litchon ἐκ Falkirk.

Καὶ ὅμως αἱ διαυγέσταται ἐπὶ τῶν φύλλων σταγόνες ὕδατος εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀφιδρώσεως τῶν φυτῶν.

Ὅπως βεβαιωθῆ ἡ διαφορὰ ἢ διακρίνουσα τὰς σταγόνας ταύτας ἀπὸ τὰς τῆς κυρίως καλουμένης δρόσου ἀρκεῖ νὰ ρίψωμεν τὰ βλέμματα ἐπὶ φύλλου ξηροῦ, ἢ ἄλλου ἀψύχου ἀν-

τικειμένου, πλησίον τοῦ ζῶντος φυτοῦ εὐρισκομένου καὶ καλυπτομένου ὑπὸ σταγόνων. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου θὰ ἴδωμεν ἐπικαθήμενον ὑγρὸν ὅπως διάφορον, εἶδος νέφους διακεχυμένου· αὕτη εἶνε ἡ ἀληθὴς δρόσος.

Ὅπως ἀποδείξῃ τοῦτο ὁ Λίτκον, ἔλαβε μᾶζαν χλόης ἣν ἔθεσεν ὑπὸ ὑάλινον δοχεῖον καὶ ἀνέμεινε τὴν ἐπ' αὐτῆς ἐμφάνισιν τῶν σταγόνων. Εὐθὺς ὡς αὗται ἐπεφάνησαν ἐξέλεξε φύλλον τῆς χλόης ταύτης φέρον σταγόνα ὕδατος, τὴν ἐσπόγγισε καλῶς καὶ εἰσήγαγε τὸ ἄκρον αὐτοῦ εἰς σφαῖραν ὑάλινην, ἣς τὸ στόμιον ἔφραξεν ἵνα τὸ περιεχόμενον αὐτῆς ἀπομονωθῇ ἀπὸ τῆς ἐξωτερικῆς ὑγρᾶς ἀτμοσφαιρας. Μετὰ πάροδον λεπτῶν τιμῶν τῆς ὥρας ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ ἐν τῇ ὑάλινῃ σφαίρᾳ ἀπομονωθέντος φύλλου τὸν σχηματισμὸν σταγόνος ὕδατος: Ἀποδείξεις βεβαία ὅτι ὁ σχηματισμὸς τῆς σταγόνος ταύτης ἦτο ἀποτέλεσμα ἀφιδρώσεως.

Βραδύτερον ὁ Λίτκον παρατήρησεν ὅτι αἱ ἀφιδρώσεις αὗται δὲν παρήγοντο μόνον κατὰ τὰς δροσοβόλους νύκτας. Ὅταν βρέχῃ, ἐὰν δὲν πνέῃ ἄνεμος καὶ ἐὰν ὁ παρὰ τὸ ἔδαφος ἀήρ ἦνε κατακορῆς, πολλὰ φύλλα καλύπτονται ὑπὸ σταγόνων ὕδατος εἰς τὰ μέρη των ἐνθα αἱ τῆς ἀφιδρώσεως σταγόνες ἐμφανίζονται συνήθως καὶ τὰ ὄπλα οὐδεμίαν σταγὼν βροχῆς δύναται νὰ καταλάβῃ.

Τέλος, ὁ αὐτὸς παρατηρητὴς ἐβεβαίωθη δι' ἀκριβεστάτων ζυγίσεων ὅτι βῶλος γῆς εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὅποιου ἐμφανίζεται τὸ φαινόμενον τῆς δρόσου ἀποβάλλει μέρος τοῦ βάρους ὅπερ τὴν προτεραίαν εἶχεν. Ἐντεῦθεν ἀποδεικνύεται ὅτι ἀποδίδει ὕδατμόν καὶ συντελεῖ εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ὑγροῦ ἀποθέμενος τῶν κέριξ ἀντικειμένων.

Ἐκ τῶν διαφορῶν τούτων πειραμάτων, φαίνεται νὰ προκύπτῃ ὅτι ἡ γήνη ἀντανάκλασις δὲν εἶνε ἡ μόνη ἐνεργὸς δύναμις ἐν τῇ φαινομένῳ τῆς δρόσου καὶ ὅτι αἱ ἀφιδρώσεις τοῦ ἔδαφους, ὡς καὶ αἱ τῶν φυτῶν, εἶνε αἱ πρωτίστως ἀποτελοῦσαι τὰς σταγόνας ὕδατος τὰς περιλαμβανόμενας ὑπὸ τὸ γενικὸν ὄνομα τῆς δρόσου. (Ἐκ τῆς Franco Agricolo).

Ἡ ΔΕΚΑΕΤΗΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Ἡ «Ἑλληνικὴ Γεωργία» εἰσέρχεται εἰς τὸ δέκατον ἔτος τοῦ βίου αὐτῆς. Ἡ ἐπὶ ἐννεαετίαν ἀνελλιπῆς δημοσίευσις αὐτῆς εἶνε φαινόμενον σπάνιον μὲν δι' ἑλληνικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα ἐν γένει, πρωτοφανὲς δὲ διὰ τοιοῦτο γεωργικόν. Ἡ μακροβιότης τοῦ περιοδικοῦ τούτου συγγράμματος ὀφείλεται βεβαίως πρωτίστως εἰς τὴν εὐμενῆ ὑποδοχὴν καὶ ὑποστήριξιν, ἣς τοῦτο ἔτυχε παρὰ τῶν πολλῶν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀνατολὴν κτηματιῶν, οἵτινες, ἔχοντες πεποιθήσιν εἰς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ καὶ ποριζόμενοι ὠφελίμους γνώσεις ἐκ τῆς ἀναγνωσεώς του, δὲν ἔπαυσαν συντρέχοντες τὴν ἐκδοσὶν του. Ἀλλὰ καὶ ἡ σύνταξις τῆς «Ἑλληνικῆς Γεωργίας» ἐνθαρρυνόμενη καὶ φιλοτιμουμένη ἐκ τῆς ὑποστηρίξεως ταύτης τῶν συνδρομητῶν τῆς δὲν ἔπαυσε μεριμνῶσα ὑπὲρ τῆς παροχῆς ὅσον ἐνεστί ποικιλοτέρας καὶ χρησιμότερας ὕλης, καὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ὑπὸ τούτων ἐκάστοτε ὑποδεικνυομένων βελτιώσεων.

Μία τῶν ὑποδειχθεισῶν ἡμῖν βελτιώσεων ἦτο καὶ ἡ συχνότερα δημοσίευσις τῆς «Ἑλληνικῆς Γεωργίας». Τὴν βελτίωσιν ταύτην, ἣτις ἀπαιτεῖ καὶ χρόνον πλειότερον καὶ δαπάνας μεγαλειτέρας, δὲν ἠδυνάμεθα μέχρι τοῦδε νὰ εἰσαγάγωμεν κυρίως ἕνεκα τῶν εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ὑποχρεώσεων ἡμῶν. Ἀλλ' ἤδη ἐγκαταλείψαντες τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ἀρχόμεθα δημοσιεύοντες τὴν «Ἑλληνικὴν Γεωργίαν» συχνότερον, ἄνευ αὐξήσεως τῆς ἑτησίας αὐτῆς συνδρομῆς.

Ὡστε ἀπὸ τοῦδε τὴν «Ἑλληνικὴν Γεωργίαν» θὰ λαμβάνωσιν οἱ ἀπανταχοῦ συνδρομηταὶ αὐτῆς κατὰ εἰ-

κυστήμερον ἴσως δὲ καὶ κατὰ δεκάπενθήμε-
ρίαν ἂν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐπιτρέψη τοῦτο.

Ἐπειτα σπουδαῖαι βελτιώσεις τῆς «Ἑλληνικῆς Γε-
ωργίας» εἰσαγόμεναι ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου εἶνε ἢ ἐν
αὐτῇ συζητήσεις θεμάτων ἀφορούντων εἰς
τὴν φορολογίαν καὶ τὴν διοίκησιν ἐν σχέ-
σει πρὸς τὴν γεωργίαν (ζητημάτων περὶ ὧν, κα-
τέχοντες μέχρι πρό τινος δημοσίαν ὑπηρεσίαν, δὲν ἠδου-
νάμεθα ν' ἀποφανθῶμεν ἀπροκαλύπτως), καὶ ἡ ἑθιμο-
σίευσις πλήρων πραγματειῶν περὶ τῶν
φυσικοῦστικῶν γνώσεων, ὧν πᾶς κτη-
ματίας ἔχει ἀνάγκην.

Ἢ ἐν γένει ὅλη τῆς «Ἑλληνικῆς Γεωργίας» ἀπὸ τοῦ
ἔτους τούτου ἔσεται ποικιλοτέρα καὶ ἐκλεκτοτέρα, αἱ δὲ
ἀπαντήσεις εἰς τὰ ὑπὸ τῶν προσηλωμένων
συνδρομητῶν ὑποβαλλόμενα ζητήματα πληρέστε-
ραι καὶ ταχύτεραι.

Ἐλευθερωθεῖσα τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἡ διεύθυν-
σις τῆς «Ἑλληνικῆς Γεωργίας» δύναται ἤδη ἀκωλύτως
νὰ παρέχη εἰς τοὺς προσηλωμένων πᾶσαν
τῶν συνδρομητῶν αὐτῆς καὶ ἑτέραν ὑπηρεσίαν, τρυ-
τέστι τὴν προμήθειαν παντὸς γεωργικοῦ εἶδους, οἷον
ὀργάνων, ἐργαλείων, μηχανῶν, σπόρων, κ.τ.λ.

Οὕτω τὸ γραφεῖον τῆς «Ἑλληνικῆς Γεωργίας» καθί-
σταται ἀπὸ τοῦδε κέντρον ἐξ οὗ οἱ πανταχοῦ κτηματῖαι
δύνανται νὰ πορίζονται πᾶσαν πληροφορίαν, πᾶσαν συμ-
βουλὴν, πᾶσαν εὐκολίαν· πάντα δὲ ταῦτα ἀντὶ τῆς
προκαταβολῆς ἐτησίας συνδρομῆς, ἥτις διὰ μὲν τοῦδε
ἐν Ἑλλάδι συνδρομητῆς εἶνε δραχμαὶ β' διὰ δὲ τοῦδε
ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἡράγμα χρυσᾶ δ'.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Περὶ ἀκρίδων. Γῶ κ. Α. Π. εἰς Λαμίαν. Κατὰ τὰ τε-
λευτάια ἔτη οἱ Γάλλοι κατέγιναν πολὺ πρὸς εὐρεσίην πρᾶκτι-
κωτέρων μέσων πρὸς καταδίωξιν τῆς ἀκρίδος ἐν Ἀλγερίᾳ ἔνθα
κατ' ἀπειράριθμα σμήνη ἐνέσκηπτε καὶ ἐνσκήπτει αὐτὴ κατ' ἔ-
τος. Ἀπέστειλαν δ' ἐκεῖ σημαίνοντας ἐπιστήμονας, οἵτινες
ἐμελέτησαν ἐπὶ τόπου τὰ ἦθη τοῦ ἐντόμου καὶ τὰ ἐν χρήσει
μέσα πρὸς πρόληψιν τῶν ὑπ' αὐτῶν προξενουμένων καταστρο-
φῶν. Πάντες οὗτοι κατέληξαν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ ἀ-
ποτελεσματικώτερα καὶ πρακτικώτερα μέσα εἶνε α') τὸ κύ-
πριακόν λεγόμενον σύστημα, ὅταν ἡ φύσις τοῦ ἐδάφους ἐπιτρέ-
πη τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ καὶ ὅπερ συνίσταται εἰς τὴν ἐπι-
μέγαλης ἐκτάσεως τοποθέτησιν πανίνων φραγμάτων πρὸς τὰ
ὅποια ὑπὸ πολλῶν ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδῶν διώκονται
τὰ σμήνη τῶν ἀκρίδων (προτοῦ ἀκόμη ἀναπτυχθῶσι τὰ πτερά-
των) καὶ καταστρέφονται πᾶρὰ τὰ φράγματα ταῦτα, ἔνθα κατ'
ἀποστάσεις 30—40 μέτρων ἀνορύσσονται πρὸς τὸν σκοπὸν
τοῦτον λάκκοι β') ἡ προφύλαξις ὠρισμένων ἐκτάσεων διὰ τῆς
περὶ ταύτας καύσεως παντοίων ὕλων παραγούσων πυκνὸν κα-
πνόν—α' πετῶσαι ἀκρίδες, ἀλλάσσει διεύθυνσιν ἐνοχλούμεναι
ὑπὸ τοῦ καπνῶ—γ') ἡ χρῆσις τοῦ πετρελαίου (ἢ τῶν ἑλαίων
τῆς πίσης, ὄντων ὀικονομικωτέρων), δι' οὗ ψεκαζόμεναι αἱ ἀ-
κρίδες (ὅταν ἦνε ἀκόμη μικραὶ καὶ εὐρίσκονται κατὰ τόπους
συγκεντρωμέναι τὸ πρῶν καὶ τὸ ἑσπέρως) καταστρέφονται καὶ δ')
ἡ ἔγκαιρος συλλογὴ τῶν ὠν, οἱ χῶροι τῆς ἐναποθέσεως τῶν
ὀποίων ἐξακρίβουνται προηγουμένως ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους δη-
μοτικῶν ἀρχῶν. Ἄλλ' ἡ ἐφαρμογὴ πάντων τῶν μέσων τούτων
ἀπαιτεῖ τὴν συνεργασίαν πολλῶν καὶ ἐπομένως τὴν παρέμβασιν
τῶν ἀρχῶν. Οὐχ ἥττον πολλοὶ φρονοῦσιν ὅτι ἡ προκύπτουσα
ὠφέλεια ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν εἶνε μηδαμινὴ ἀπέναντι τῶν
γινομένων δαπανῶν, ἂν μάλιστα ὑπολογισθῶσι καὶ αἱ ἡμεραρ-
γίαι καὶ αἱ ἄλλαι ἐκ ταύτων προκύπτουσαι ζημίαι τῶν ὑποχρε-
ωτικῶς καὶ ἀμισθὶ λαμβανόντων μέρος εἰς τὴν καταδίωξιν δι' ὃ

αί πρὸς ἀνεύρεσιν πρακτικωτέρων καὶ ὀλιγοδαπανοτέρων μέσων προσπάθειαι δὲν παύουσιν. Οὕτω ἀπὸ τινος μεγάλαι προσπάθειαι καταβάλλονται πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς διὰ τῶν μικροβίων καταπολεμήσεως τῆς ἀκρίδος, τὴν εὐρεσιν δηλαδή καὶ καλλιέργειαν, ὡς λέγεται, καταλλήλου μικροβίου, τὸ ὁποῖον μεταδιδόμενον εἰς τὰς ἀκρίδας ν' ἀναπτύσσει παρ' αὐταῖς μεταδοτικὴν ἀσθένειαν δυναμένην νὰ παρακωλύσῃ τὴν περαιτέρω πολλαπλασιασίν των καὶ νὰ ἐξοντώσῃ αὐτὰς εἰς τὰ μέρη ἔνθα ἐνσκήπτουσιν. — Αἱ συλλεγόμεναι καὶ φονευόμεναι ἀκρίδες ὡς καὶ τὰ ὠὰ αὐτῶν χρησιμοποιοῦνται ὡς ἀρίστη τροφή τῶν ὀρνίθων καὶ λοιπῶν κατοικιδίων πτηνῶν (ἐφ' ὅσον βεβαίως αὐταὶ δὲν φονεύονται διὰ δηλητηριωδῶν οὐσιῶν) ἢ ὡς ἄριστον λίπασμα. Ἐσχάτως δὲ ἐγένοντο δοκιμαὶ πρὸς ἐξαγωγήν καὶ χρησιμοποίησιν εἰδους ἐλαιώδους οὐσίας, ἣν περιέχουσι τὰ τῶν ἀκρίδων ὠὰ, ἐξ ὧν ἐνίοτε συλλέγονται μεγάλα ποσά, διὰ τῆς τοιαύτης δὲ χρησιμοποίησεως των ἐλπίζεται νὰ ἐλαττωθῶσιν αἱ πρὸς συλλογὴν δαπάναι. — Ὅταν αἱ ἀκρίδες ἦνε σχετικῶς ὀλιγόριθμοι, ἢ δὲ ἔκτασις ἦν προτιθέμεθα νὰ προφυλάξωμεν μικρά, λίαν ἀποτελεσματικὴ ἀποβαίνει ἢ ἐν τῇ ἐκτάσει ταύτῃ εἰσαγωγή ὀρνίθων ἢ μᾶλλον ἰνδιάνων, οἵτινες καταδιώκουσι καὶ ἀπλήστως τρώγουσι τὰς ἀκρίδας. Κατὰ τὰς εἰσβολὰς τῶν ἀκρίδων εἰς τὰ ἀμπελοφόρα διαμερίσματα τῆς Ἀλγερίας παρετηρήθη πρὸς τούτοις ὅτι μένουσι σχετικῶς ἀπρόσβλητοι ἢ προσβάλλονται πολὺ ὀλιγώτερον οἱ ἀφθόνως θειωμένοι ἢ ραντισμένοι διὰ θεικοῦ χαλκοῦ ἀμπελώνες. Εἰς τὴν Κορινθίαν ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἐπικρατεῖ ἢ συνήθειαι νὰ ἐπιπάσσωνται αἱ περίξ τοῦ ἀμπελώνος ἀμπελοὶ διὰ μίγματος ἐξ ἀλεύρου καὶ τριοξειδίου ἀρσενικοῦ (ποντικοφαρμάκου)· αἱ πρῶται τοῦ ἐπιπίπτοντος σμήνους ἀκρίδες τρώγουσαι τὰ φύλλα τῶν ἐπιπασσομένων ἀμπέλων καὶ δηλητηριαζόμεναι πίπτουσιν ἀμέσως σχεδὸν νεκραὶ, αἱ δὲ ἄλλαι λέγεται ὅτι φεύγουσι. Τὸ μέσον τοῦτο ἂν καὶ πιθανὸν νὰ ἦνε ἀποτελεσματικόν δὲν συμβουλεύομεν, ἔνεκα τῶν κινδύνων οὓς συνεπάγεται—τῶν δηλητηριᾶ-

σεων δηλαδή διὰ τῆς χρήσεως τῶν σταφυλῶν τῶν ἐπιπασθεισῶν διὰ τοῦ ἀρσενικοῦχου μίγματος ἀμπέλων.

— Τέφρα ὡς λίπασμα καπνοῦ. Τῷ αὐτῷ. Προτιμήσατε ὡς πολλῶ ἐφθηνοτέραν παρ' ἡμῖν τὴν τέφραν ξύλων ἢ ξυλανθράκων ἢ καὶ αὐτὴν τὴν τέφραν τῶν ἀσβεστοκαμίνων, (ἐν οἷς γίνεται χρῆσις ξύλων καὶ οὐχὶ κόκ) κατὰ δόσεις δὲ 20 περίπου δραμιῶν τέφρας ξύλων ἢ ξυλανθράκων, ἢ πενήκοντα δρ. τέφρας ἀσβεστοκαμίνου κατὰ καπνοφυτόν· ἢ τέφρα ἀναμιγνύεται κατὰ τὴν φύτευσιν μετὰ τοῦ περὶ τὸ φυτόν χώματος.

— Περὶ τουμπεκίου. Τῷ αὐτῷ. Τὸ τουμπεκί εὐδοκίμει καὶ εἰς μὴ ποτιστικὰς γαίας. Περὶ αὐτοῦ πλεότερα εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος.

— Κυριώτερα οἶνοπνεύματα, προέλευσις αὐτῶν καὶ χώραι ἔνθα ταῦτα πρωτίστως παράγονται. Τῷ κ. Τ. Α. εἰς Πειραιᾶ.

Ὄνομασίαι.	Προῖδὸν ἐξ οὗ λαμβάνονται.	Χῶραι ἔνθα κυρίως παράγονται.
Τὸ κατ' ἐξοχὴν οἶνονόπνευμα	Ὀῖνος καὶ σταφίς	Γαλλία, μεσημβρινὴ Εὐρώπη, Μικρὰ Ἀσία, Καλιφορνία.
Τσίπουρον (Eau-de-vie de marc)	Στέμφυλα σταφυλῶν	Πᾶσαι αἱ ἀμπελοφόροι χώραι.
Οἶνονόπνευμα γεωμηλιῶν	Πολτός, ἄμυλον ἢ γλύκασμα γεωμηλιῶν	Κεντρικὴ Εὐρώπη.
Οἶνονόπνευμα σακχαροτεύτων	Χυμὸς ἢ μελάσσα σακχαροτεύτων	Γαλλία, Βέλγιον, Γερμανία, Αὐστρουγγαρία, Ρωσία.
Οἶνονόπνευμα κίραδοσίτου	Ἀραβόσιτος	Ἡνωμ. Πολιτ. Ἀμερικῆς, Ἀγγλία, κεντρικὴ Εὐρώπη.
Οἶνονόπνευμα ὀρύζης Walky	Ὄρυζα	Κεντρικὴ Εὐρώπη, Καμτσάτκα.
Lau, Samshu Kneip, Saki Kao-liang	Ὄρυζα	Σιάμ, Σινική, Ἰαπωνία, Σινική.
Οἶνονόπνευμα τριακῶν	Χυμὸς σόργου	Κεντρικὴ Εὐρώπη, Ρωσία
Γενιέδρη (Geniandre ἢ gin)	Βρώμη, σίτος, βρίζα κριθῆ	Ἡν. Πολ. Ἀμερικῆς
Schiedam	Δημητριακὰ μετὰ κιάτων κέδρου (Juniperus communis)	Κεντρικὴ Εὐρώπη.
	ὁμοίως	Ὁλλανδία.

Goldwasser) Κριθή ἢ ἄλλοι δημητριακοὶ μετ' ἀρωμάτων	(Δανιζίγ.
Whiskey		(Σκωτία, Ἰρλανδία, Ἦν. Πολιτ. Ἀμερικῆς.
Κίρς, Kirsch, Kir-schenwasser) Κεράσια ἄγρια, ἢ κεράσια λαιοτριμμένα μετὰ τῶν πυρήνων	(Γερμανία, Ἑλλετία, Γαλ-λία (Vosges, Moselle).
Οἶνόνπνευμα δαρμα-σκήνων quetche Quetchenwasser		(Δαμάσκηνα quetches
Ῥακή (Arach)) Πᾶν ποτὸν προερχόμενον ἐκ ζυμώσεως καὶ ἀποστά-ξεως	(Ἀνατολή, παρ' Ἀραβί, Πορτογαλλία, Τουρκε-στάν, Περσία.
Σλιβουίτζα		(Δαμάσκηνα ὄριμα
Μαρασκίνον (Ma-rasquin)	(Κεράσια marasques	(Ζάρα Δαλματίας.
Troster) Στέμφυλα σταφυλῶν καὶ δημητριακοὶ	(Παρὰ τὸν Ῥήνον.
Βότκα		(Δημητριακοὶ
Σεκίς-καγαβότζα	(Τρυγία οἴνου καὶ καρποὶ	(Χίος.
Τάφρια (Taffia)	(Γλυκὸς σακχαροκαλάμου	(Ἀντίλλαι.
Ruch) Γλυκὸς σακχαροκαλάμου μετ' ἀρωματικῶν φλοιῶν	(Ἰνδοστάν.
Ῥούμιον (Rhum ἢ Rum)		(Μελάσσα καὶ ἐξάφρισμα σιραίου σακχαροκαλάμου
Ῥούμιον (Rum)) Χυμὸς σακχαροφάρου σπεν-δάμνου (Acer saccha-rinum)	(Ἦνωμ. Πολ. Ἀμερικῆς.
Ἀρακή ἢ ῥάκ (A-raki ἢ Rak)		(Χυμὸς φοινίκων

— Κεταβολὴ ἀμπέλων. Τῷ κ. Ι. Π. Ἐνταῦθα. Ἡ ἐλαφρὰ ὑπὸ τοῦ περονοσπόρου προσβολῇ οὐδόλως ἐπέδρασε βεβαίως ἐπὶ τοῦ ποιοῦ τῶν κληματίδων τῶν ἀμπέλων σας, ἐπο-μένως δύνασθε ἀκινδύνως νὰ ῥιζήητε καταβολίδας καὶ νὰ κά-μητε σύμματα εἰς τὸν ἀμπελῶνά σας. Ἄλλως περὶ τῆς ὑ-γιοῦς καταστάσεως τῶν κληματίδων δύνασθε νὰ βεβαιωθῆτε ἐξετάζοντες καὶ παραβάλλοντες αὐτὰς πρὸς τὰς κληματίδας παρακειμένων ἀμπελῶνων μὴ προσβληθέντων ὑπὸ τοῦ περονο-σπόρου. Συνήθως αἱ ὄψιμοι, αἱ φθινοπωριναὶ καὶ αἱ ἐπανει-λημμέναί προσβολαὶ τοῦ περονοσπόρου εἶνε αἱ βλάπτουσαι καὶ ἐξασθενούσαι τὰς κληματίδας καὶ αὐτὰ ἔτι τὰ κλήματα, Ἀπόδειξις ὅτι ἡ τῷ 1892 ἐν Ἠλείᾳ καὶ ἀλλαχοῦ ἐνσκήψασα σφοδρὰ περονοσιτορικὴ πρῶιμος προσβολὴ οὐδόλως παρεβλάψε

τὴν μετέπειτα βλάστησιν· ἀπ' ἐναντίας αἱ πλείστα τῶν ἀμ-πέλων μὴ καρποφορήσασαι μετὰ τὴν πάροδον τῆς ἀσθενείας συνεκέντρωσαν ἅπασαν τὴν δύναμιν αὐτῶν εἰς τὰ φύλλα καὶ τοὺς βλαστοὺς καὶ ἀνέπτυξαν κληματίδας εὐρωστοτάτας, ὡς ἡδύνατό τις νὰ παρατηρήσῃ κατὰ τὸν κλάδον τοῦ ἐπομένου ἔτους.

ΔΙΑΦΟΡΑ

— Ἀμπελοουργικὴ καὶ σταφιδικὴ κρίσις ἐν Τουρκίᾳ. Κατὰ τὴν ἀ' Ἀμάλθειαν Σμύρνης πλέον τῶν 6,000 στρεμμάτων ἀμπελῶνων ἐξερριζώθησαν ἤδη εἰς πλείστα διαμερίσματα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἕνεκα τῆς μεγίστης ὑποτι-μήσεως τῶν οἴνων καὶ ἰδίως τῶν σταφίδων. Αἱ ἀπαλλασσό-μεναι τῆς ἀμπέλου γαῖαι χρησιμοποιοῦνται κατὰ τὸ πλείστον πρὸς καλλιέργειαν κυάμων. Τὸ ἐμπορικὸν ἐπιμελητήριον Κων-σταντινουπόλεως μεριμνῶν ὑπὲρ τῆς εὐρέσεως θεραπείας κατὰ τῆς ὑφισταμένης ἀμπελοουργικῆς κρίσεως ἐζήτησε τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος γνώμας τῶν ἐμπορικῶν ἐπιμελητηρίων τῶν ἐπαρχιῶν, ἀπεδέξατο δὲ ὡς πρακτικωτέραν τὴν τοῦ ἐμ-πορικοῦ ἐπιμελητηρίου Σμύρνης, ὅπερ ἐπρότεινε τὰ ἐξῆς: 1) κατάργησιν τῶν ἐπὶ τῶν ἐγχωρίων οἶνοπνευμάτων τελῶν, 2) ἐπιβολὴν βαρυτέρου εἰσγωγικοῦ τέλους ἐπὶ τῶν ξένων οἶνο-πνευμάτων καὶ 3) ἀπαγόρευσιν τῆς κατασκευῆς ποτῶν διὰ ξένων οἶνοπνευμάτων. Πρὸς τούτοις ἀὶ διοικητῆς τῆς Μαγνη-σίας σκεφθεὶς, ὅτι δαπανῶνται κατ' ἔτος ἐν τῇ πόλει ταύτῃ περὶ τὰς 50 χιλ. ὀκ. σακχάρου πρὸς παρασκευὴν τοῦ ταχίν-χαλβασῆ, ἀπεφάσισε ν' ἀναπληρώσῃ αὐτὴν διὰ ζωμοῦ στα-φυλῶν καὶ ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν τὸ σχέδιον τοῦτο, ἀπεδείχθη δὲ ὅτι ὁ ζωμὸς τριῶν ὀκάδων σταφυλῆς ἐπέχει τόπον μιᾶς ὀκάς σακχάρου, ὁ δὲ παραγόμενος χαλβᾶς εἶνε ἐξαιρετος. Δείγματα τοῦ τοιοῦτοτρόπως παρασκευασθέντος γλυκίσματος

ἀπέστειλε πρὸς τὴν Τουρκικὴν Κυβέρνησιν πρὸς δοκιμὴν. Ἐὰν ἀποφασισθῇ τοῦ λοιποῦ ν' ἀντικαταστήσουν εἰς τὴν περιστάσιν ταύτην τὸ σάκχαρον διὰ τοῦ ζωμοῦ τῆς σταφυλῆς ὑπολογίζεται ὅτι θὰ δαπανᾶται κατ' ἔτος ἐν ἑκατομμύριον ὀκτάδων τοιούτου» (Μηνύτωρ). Ἀφ' ἑτέρου ὁ «Νεολόγος» Κωνσταντινουπόλεως λέγει: «Τοιαύτη εἶνε ἡ κατάστασις τῆς σταφίδος ἐν τῷ νομῷ Σμύρνης ὥστε ὡς πληροφοροῦμεθα ἐν Βαϊνδερλίφ ἡ σταφίς χρησιμεύει πλέον ὡς μία τῶν κυριωτέρων τροφῶν τῶν ζώων, οἱ δὲ πλείότεροι τῶν ἀμπελοκτημόνων δὲν σκοποῦσιν ἐφέτος νὰ καλλιεργήσωσιν ὡς ἄλλοτε τὰς ἀμπέλους αὐτῶν, ἀλλὰ θὰ περιορισθῶσιν εἰς μικρὰν μόνον περιποίησιν τῶν κλημάτων, εἰς τὸ λεγόμενον ξελάκκισμα, ὅπερ ἀπαιτεῖ σχετικῶς μικρὰν δαπάνην. Οἱ κυρίως ὁμῶς ὑφιστάμενοι μεγάλας ζημίας ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης εἶνε οἱ κάτοικοι τοῦ διαμερίσματος Θειρῶν, ὅπερ παράγει τὸ περιελθὸν εἰς τὸ μᾶλλον ἐξευτελιστικὸν σημεῖον εἶδος τῶν σταφίδων, τὴν μαύρην, ἡ ὁποία ἀπὸ τῆς τιμῆς τῶν 170 γρ. εἰς ἣν εἶχε φθάσει ἄλλοτε, κατῆλθε σήμερον εἰς τὰ 10 γρ. (*) τὸ καντάριον, ἀλλὰ δυσκόλως ἔτι καὶ εἰς τὴν τιμὴν ταύτην εὐρίσκει ἀγοραστήν».

— Παρασκευὴ σακχαρώδους οὐσίας ἐκ τῆς σταφίδος. Ἡ περὶ σταφίδος συζήτησις ἔφερεν εἰς τὸ μέσον καὶ ἑτέραν χρῆσιν τοῦ προϊόντος τούτου. Ἀπὸ πολλοῦ οἱ χαλβαδοποιοὶ χάριν οἰκονομίας ἀντὶ μέλιτος ποιῶσι χρῆσιν τῆς σταφίδος πρὸς κατασκευὴν τοῦ μαύρου λεγομένου χαλβαῦ. Ἐσχάτως δὲ, ὡς ἐν τῷ ἀνωτέρῳ διαφόρῳ ἀπερὶ τῆς σταφιδικῆς κρίσεως ἐν Τουρκίᾳ βλέπει ὁ ἀναγνώστης, τὸ μέτρον τοῦτο, τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ διοικητοῦ τῆς Μαγνησίας, ἐφηρμάσθη καὶ ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἐνθα ἐπικρατεῖ ἡ αὐτὴ καὶ παρ' ἡμῖν σταφιδικὴ κρίσις. Ταῦτα ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν πρὸ μηνὸς ἤδη συνεννοήθημεν μετὰ τοῦ παρὰ τῷ ἔθν. Πανεπιστημίῳ καθηγητοῦ τῆς χημείας κ. Χρηστομάνου πρὸς

ἐκτέλεσιν σειρᾶς πειραμάτων ὅπως ἐξακριβώσωμεν τὸν συμφωρότερον τρόπον παρασκευῆς σταφυλοσακχάρου, ἢ κεκαθαρμένου σιραίου, ἐψήματος ἢ πηκτώματος (ὡς ὑπὸ τινῶν τελευταίως ἐκλήθη τὸ ἐκ ξηρᾶς σταφίδος ἐπιτυγχανόμενον σίρειον ἢ πετιμέζι), δυναμένου ν' ἀντικαταστήσῃ εἰς πλείστας τευλάχιστον χρήσεις τὸ σάκχαρον. Ὁ κ. Χρηστομάνος παρεσκεύασεν ἤδη μικρὰν ποσότητα σταφυλοσακχάρου—τοῦ πρώτου ἴσως παρασκευασθέντος ἐκ κυρινθιακῆς σταφίδος.—Τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἑλληνικῆς Γεωργίας» θὰ τηρήσωμεν ἐνημέρους τῶν τελουμένων πειραμάτων, διότι φρονοῦμεν ὅτι τὸ μέσον τοῦτο τῆς χρησιμοποίησεως τῆς σταφίδος εἶνε ἴσως τὸ μόνον πρακτικὸν δι' οὗ δύναται νὰ λυθῇ ἐν μέρει τὸ δικαίως ἀπασχολοῦν ἀπασχῶν τὴν κοινωνίαν σταφιδικὸν ζήτημα. Εὐχῆς ἔργον πράγματι ἤθελεν εἶναι ἐὰν ἑκατορθοῦτο νὰ χρησιμοποιηθῇ ἡ σταφίς πρὸς παραγωγὴν σακχαρώδους οὐσίας δυναμένης ν' ἀντικαταστήσῃ παρ' ἡμῖν, ἂν οὐχὶ καθ' ὅλοκληρίαν τουλάχιστον ἐν μέρει, τὸ ἀπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγόμενον σάκχαρον, τὸ διὰ βαρυτάτου εἰσαγωγικοῦ τέλους ἐπιβαρυνόμενον.

— Ἡ κατὰ στρέμμα δαπάνη πρὸς καλλιέργειαν τῆς κυρινθιακῆς σταφίδος. Ἐν τῇ «Ἀκροπόλει» τῆς α' ἰνεσιῶτος μηνὸς ἐδημοσιεύθη ἡ κατωτέρω ἐπιστολὴ τοῦ ἐκ Πατρῶν κυρίου Π. Κ. Βασιλακοπούλου.

«Τυχχένω τακτικὸς ἀναγνώστης τῆς «Ἀκροπόλεως» καὶ καθὼ κάτοικος σταφιδοφόρου μέρους παρακολουθῶ τὰς διαφόρους γνώμας αἰτινες διὰ τῆς εἰρημένης ἐφημερίδος σας δημοσιεύονται, καὶ ἐρωτῶ, διὰ τὰ καταχωρισθέντα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 4277 φύλλον τῆς ἐφημερίδος σας ὑπὸ τοῦ Θ. Α. Βουρλούμη. Πόσοι ἰδιοκτῆται εἶνε οἱ δαπανῶντες τὰς δραχμὰς 97 δι' ἑκαττον στρέμμα, καὶ πόσοι οἱ δαπανῶντες τὰς δραχμ. 34; Πόθεν τὸ γενικὸν τοῦ ἔθνους συμφέρον προέρχεται, ἐκ τῶν πολλῶν ἢ ἐκ τῶν ὀλίγων; Ἡ ἡμετέρα γνώμη εἶνε ἡ ἐξῆς: οἱ πολλοὶ εἶνε οἱ μικρογεωργοκτηματῆται, οἵτινες καλλιεργοῦντες οἰκογενειακῶς, οὐδέποτε δαπανῶσι πλέον τῶν εἰκοσι δραχμῶν. Ἀλλὰ, καὶ ἂν παραδεχθῶμεν τὰς 34, πάλιν τὸ ἔθνος καὶ αὐτοὶ πλου-

(*) Πρὸς δραχμὰς 3.75, μὲ φρ. 165 καὶ λίραν 100 γρ.

τίζουν, αρκεί ή σταφίς να μένη έλευθέρα ως είνε· και διά να πλουτίζουν, ανάγκη τὸ ἔθνος να προστατεύσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τοὺς διαφόρους διώκτας, ἤτοι σαραγιάντας, μπερμπάντας, ψωροκομματάρχας κλπ. διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων, και τῆς ιδρύσεως Σταφιδικῆς Τραπεζῆς.

— Ἐξαγωγή καθινθιακῆς σταφίδας. Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ ἐν Πάτραις πράκτορος κ. Μόρφου ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς τελευταίας ἐσοδείας ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν προηγούμενην (τὴν τοῦ 1892) και μέχρι τῆς 19 Ἰανουαρίου (31 Ἰανουαρίου Ν.) ἐξήχθησαν τοῦ κράτους σταφίδες.

1892/3	τόννοι	διὰ	1893/4	τόννοι
37,243	»	Λονδίνον	43,095	»
25,323	»	Λιβερπούλην	24,149	»
3,952	»	Ἄλ. λιμ. Ἀγγλ.	4,276	»
15,671	»	Ν. Ἰόρκην	13,651	»
1,179	»	Καναδᾶ	1,444	»
1,543	»	Αὐστραλίαν	888	»
9,090	»	Μασσαλίαν	3,200	»
665	»	Ῥουένην	643	»
322	»	Βορδῶ	—	»
1,624	»	Βέλγιον	1,499	»
7,587	»	Ὀλλανδίαν	15,426	»
3,086	»	Γερμανίαν	9,419	»
2,288	»	Αὐστρίαν	3,864	»
75	»	Ῥωσίαν	2,804	»
81	»	Διάφ. μέρη	158	»
109,729	τόννοι		129,516	τόννοι

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται ὅτι ἐφέτος ἐξήχθησαν ἐπὶ πλέον 19,787 τόνοι. Τὸ πλεόνασμα τοῦτο μερίζεται ὡς ἐξῆς περίπου. Εἰς Ἀγγλίαν εἰσήχθησαν ἐπὶ πλέον 5,000 τόνοι, εἰς Ν. Ἰόρκην 3,000 τόνοι, εἰς Ὀλλανδίαν 8,000 τόνοι, εἰς Γερμανίαν 5,600 τόνοι, εἰς Ῥωσίαν 2,700 τόνοι. Ἡ εἰς

Γαλλίαν εἰσαγωγή ἠλαττώθη ἐφέτος κατὰ 6,200 τόνους και ἡ εἰς Αὐστράλιαν κατὰ 700 περίπου τόνους. Τὸ εὐχάριστον εἶνε ὅτι αἱ Κάτω Χῶραι ἐτράβηξαν ἐφέτος πολὺ πρᾶγμα—διπλάσιον τοῦ περυσينوῦ—και ὅτι ἐγένοντο ὀλιγώτεροι ἢ περυσιν ἀποστολαὶ διὰ λ(σμόν, με ἄλλους λόγους τὸ ἐφέτος σταλὲν πρᾶγμα θεωρεῖται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διατεθειμένον, πωλημένον.

— Κρίσις ἀμπελοφυγικῆ ἐν Γαλλίᾳ. Ὁ σεβαστὸς φίλος και διακεκριμένος ἐπιστήμων Κάρολος Ναυδίνος γράφει ἡμῖν ἐξ Ἀντιπόλεως τῆς Γαλλίας τὰ ἐξῆς: «Ἡ καλλιέργεια τῆς ἀμπέλου ἀπειλεῖται μεγάλως ὑπὸ τοῦ ξενικοῦ ἀνταγωνισμοῦ. Ἡ Καλιφορνία, ἡ Νότιος Ἀφρική, ἡ Χιλῆ, ἡ Ἀργεντινὴ κτλ. ἤρχισαν καλλιεργοῦσαι τὴν ἀμπέλον ἐν ἐκτάσει, ταχέως δὲ θὰ παύσωσιν ἔχουσαι ἀνάγκην τῶν παραγομένων ἐν Εὐρώπῃ οἴνων. Οἱ ἀποικοὶ δὲ τῆς Ἀλγερίας ἤρχισαν ἀναγνωρίζοντες ὅτι ἐσφαλὸν ἐπιδοθέντες πολὺ εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου. Οἱ ἀμπελοφυγοὶ τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας, ἐνθουσιασθέντες κατ' ἀρχὰς ἐνεκα τῆς ἀρθονίας τῆς ἐφετεινῆς οἴνοπαραγωγῆς, ἤδη εἶνε ἀπηλιτισμένοι βλέποντες ὅτι οἱ οἴνοί των δὲν δύνανται νὰ πωληθῶσιν εἰμὴ εἰς τιμὰς ὅλως ἐξευτελιστικὰς».

— Ἑλληνικοὶ οἴνοι εἰς Ἰταλίαν. Κατὰ τὴν Solimano vinicola ἐνεκα τῆς κακῆς ποιότητος τῆς τελευταίας οἴνοπαραγωγῆς τῶν Πουλιῶν γίνονται αὐτόθι προμήθειαι ἐλληνικῶν πρὸς κρᾶσιν οἴνων, ἐξ ὧν πολλοὶ κατέφθασαν ἤδη εἰς τοὺς λιμένας Γενούης και Βάρης. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον οἱ οἴνοπαραγωγοὶ τῶν Castelli-Romani ἀναμιγνύουσι τοὺς οἴνους των μετὰ οἴνων προερχομένων ἐκ Σιάμου και Πατρῶν.

— Διατήρησις τῶν σταφυλῶν ἐπὶ τὴν γῆν. Ὁρύσσομεν χάνδακα, παραλλήλως πολλῶν κλημάτων φερόντων σταφυλὰς μὴ ἐντελῶς ὠρίμους, ἀφαιροῦμεν τὰ φύλλα και τοὺς κλάδους τοὺς ἀνευ σταφυλῶν, κάμπτομεν δὲ και φέρομεν τοὺς μετὰ σταφυλῶν ἐν τῷ χάνδακι, στερεοῦντες αὐτοὺς διὰ ξυλίνων ράβδων τεθειμένων ἐγκαρσίως εἰς τρίτον ὥστε νὰ μὴ ἐγγίξωσι τὴν γῆν αἱ σταφυλαὶ καλύπτομεν τὸν χάνδακα διὰ

χόρτων και κλάδων διατεθειμένων εν σχήματι στέγης, επί των οποίων συσσωρεύομεν και συμπιέζομεν τὸ χῶμα. Τὸ στρώμα τοῦτο τοῦ χῶματος προφυλάττει τὰς οὕτως ἐσταγασμένας σταφυλάς ἀπὸ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ἀέρος και τοῦ ψύχους, δύνανται δὲ διὰ τοῦ μέσου τούτου νὰ διατηρηθῶσι αὐταὶ μέχρι τέλους τοῦ ἔαρος. Ταῦτα ἀναφέρονται ἐν τῇ France Agricole ὡς ἐπινοήσεις Ἰταλικῆ, οὐχ ἤττον ἀναγινώσκομεν ἐν τοῖς «Γεωπονικοῖς» «Περὶ ὄψιμου σταφυλῆς» τὰ ἐξῆς: «τοὺς ἐν ἀρχῇ φυέντας βότρυας ἀφαιρῆν χρῆ, πάλιν γὰρ ἀντ' αὐτῶν ἕτεροι φυήσονται, και τοῦ φυτοῦ πλείονα ἐπιμέλειαν ποιῶν, και δεύτερον βότρυας ἐκφύσει, οὗτοι δὲ και πεπανθέντες ὄψιμοι γενήσονται, και λαθῶν τούτους εἰς ἀγγεῖα κεράμεια τετρημένα κάτωθεν ἐπιτίθει τοὺς βότρυας, και σκέπασον τὸ ἄνωθεν μέρος ἐπιμελῶς, και καταδῆσας πρὸς τῇ ἀμπέλῳ τὰ ἀγγεῖα, ὥστε ἀκίνητα εἶναι διὰ τοὺς ἀνέμους».

— Ἡ φυλλοξήρα ἐν Ἰταλίᾳ. Κατὰ τὰς τελευταίας πληροφορίας τοῦ Ἰταλικοῦ ὑπουργείου τῆς γεωργίας κτλ. μέχρι τέλους τοῦ 1892 ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ εἶχον κατασραφῆ ἐντελῶς ὑπὸ τῆς φυλλοξήρας 1,027,424 στρέμματα ἀμπελώνων, ἦσαν δὲ προσβεβλημένα πλὴν παρήγαγον εἰσέτι καρπὸν 843,137 στρέμματα. Ἡ μέγιστη φθορὰ γίνεται εἰς τὰς ἐπαρχίας Συρακουσῶν και Κατάνης.

— Σερβικοὶ οἶνοι εἰς Αὐστρίαν. Φαίνεται ὅτι και ἡ Σερβία (ὡς ἡ Ἰταλία), ἐπέτυχεν ἐλάττωσιν τοῦ ἐπὶ τῶν οἴνων ἐν Αὐστρίᾳ εἰσαγωγικοῦ τέλους, περιορισθέντος εἰς φράγ. ὄγκῳ κατὰ ἑκατόλλιτρον, καθ' ὃ ἀναφέρει ἡ Feuille Vinicole de la Gironde τῆς 11ης ἐνεστῶτος μηνός.

— Ἡ φυλλοξήρα ἐν Λομβαρδίᾳ. Νέαι φυλλοξηρικά κηλίδες ἐβιβαίωθησαν εἰς τὰς λομβαρδικὰς ἐπαρχίας τοῦ Περγάμου, Κόμου και Μεδιολάνων.

— Εἰσῆγαγεν ἡ Ἰταλία οἶνους τῷ 1893 ἑκατόλιτρα 29,000,000 ὡς ἕγγιστα, ἀπέναντι 33,971,763 ἑκατολλίτρων παραχθέντων τῷ 1892.

— Εἰσῆγαγεν και ἐξῆγαγεν ἡ Γαλλία οἶνους ἀπὸ τοῦ 1884 μέχρι τοῦ 1893 τὰ ἐξῆς ποσά.

Ἔτη	Εἰσαγωγή	Ἐξαγωγή
1884	ἑκατόλλιτρα 7,991,608	ἑκατόλλιτρα 2,435,149
1885	» 8,031,817	» 2,574,259
1886	» 10,856,730	» 2,574,990
1887	» 12,127,561	» 2,574,102
1888	» 11,889,715	» 2,082,029
1889	» 10,245,437	» 2,142,209
1890	» 10,518,283	» 2,121,863
1891	» 11,870,490	» 2,002,379
1892	» 8,986,243	» 1,813,474
1893	» 5,641,265	» 1,525,771

— Περὶ τῆς μονομεροῦς ὑπὲρ τῆς Ἰταλίας ἐλαττώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν οἴνων τέλους ἐν Αὐστρίᾳ ἐγράψαμεν κατ' ἐπανάληψιν. Ἰδὼν ὡς ἐλέπει ἀνωτέρω ὁ ἀναγνώστης τοιαύτη μονομερῆς ἐλάττωσις τοῦ δασμοῦ ἐγένετο και ὑπὲρ τῶν οἴνων τῆς Σερβίας. Ὡς δὲ ἀναφέρουσι τὰ τελευταῖα φύλλα τῶν γαλλικῶν οἰνολογικῶν περιοδικῶν συγγραμμάτων ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις ἀπεθύθει ἐπιτόνους παραστάσεις πρὸς τὴν αὐστριακὴν ἀπαιτοῦσα τὴν αὐτὴν συγκατάθεσιν και ὑπὲρ τῶν γαλλικῶν οἴνων, τὴν ὁποῖαν φαίνεται ὅτι ἐπὶ τέλους θὰ ἐπιτύχη.

— Ἀμπελολογικὴ κρίσις ἐν Ἰταλίᾳ. Ἐπισυνέλθουσι τῷ Moniteur vinicole ἐκ Lecce. «Προβλέπεται ὅτι παρὰ τὸν εὐνοϊκώτατον ἐπικρατοῦντα καιρὸν πρὸς καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου ἡ παραγωγή δὲν θὰ βαίνη πλέον αὐξάνουσα. Πολλοὶ κτηματῖαι ἀποθαρρυνθέντες ἐκ τῆς καθ' ἑκάστην ἀξανοῦσης ἐκπτώσεως τῶν τιμῶν τῶν οἴνων, κυρίως ἀπὸ τῆς διαρρήξεως τῶν μετὰ τῆς Γαλλίας διαπραγματεύσεων περὶ συνομολογήσεως ἐμπορικῆς συμβάσεως, ἤρχισαν σπείροντες εἰς τοὺς ἀμπελώνας των δημητριακοὺς καρπούς. Εἶνε προστούτοις βέβαιον ὅτι συνέπεια τῆς παρούσης δυσαρέστου οἰκονομικ-

κῆς καταστάσεως ἔσεται ἡ ἀμέλεια καὶ αἱ λίαν ἐπιζήμιοι οἰκονομίαι ἐν τῇ καλλιεργείᾳ τῶν κτημάτων.

— Ἡ φινλανδική φησι ἐν Σερβίᾳ προξενεῖ μεγάλας καταστροφάς. Ἡ τελευταία ἐσοδεία τῶν ἀμπελώνων τῆς χώρας ταύτης καθυστέρησε μεγάλως καὶ κατὰ τὸ ποσὸν καὶ κατὰ τὸ ποιόν. Ὑπολογίζουσιν ὅτι ἐντὸς τινῶν ἐτῶν ἡ Σερβία ὄχι μόνον δὲν θὰ ἐξάγῃ πλέον οἴνους, ἀλλὰ καὶ θ' ἀναγκάζεται νὰ προμηθεύηται μεγάλα σχετικῶς ποσὰ διὰ τὴν ἐπιτόπιον κατανάλωσιν.

— Εἰσέπραξεν ἡ Γαλλία ῥόθους ἐκ ποτῶν παντὸς εἴδους

	τῷ 1892	τῷ 1893
Ἐξ οἴνων καὶ μηλίτου φρ.	153,179,000	160,301,000
» οἴνοπνευμάτων »	291,864,000	277,130,000
Ἐκ ζύθου »	23,981,000	23,805,000
Ἐξ ὄξους »	3,056,000	2,913,000
Τὸ ὅλον φρ.	472,080,000	464,149,000

— Διαλητηριάσις ἀγελάδων διὰ θεικοῦ χαλκοῦ. Ἐσχάτως ὁ ἐξ Ὀρλεάνης κτηνίατρος Bissange ἐθεβαίωσε ἐξ κρούσματα δηλητηριάσεως ἀγελάδων τραρεισῶν μὲ ἀμπελοφύλλα μαζευθέντα ἀπὸ ἀμπελώνος εἰς τοὺς ὅποιους ἐφηρμόσθη ἡ κατὰ τοῦ περονόσπορου θεραπεία.

— Τὰ ἀμπελοφύλλα ἀποτελοῦσιν ἀγρίστην τροφήν διὰ τὰ κτῆνη. Τοῦτο ἐθεβαιώθη πλέον ἐμπράκτως ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ὅτε ἐνεκα τῆς ἐκτάκτου ἐλλείψεως χορτονομῆς ἐγένετο μεγάλη χρῆσις ἀμπελοφύλλων. Ἡ συλλογὴ δέον νὰ γίνεται μετὰ τὸν τρυγητὸν· συλλεγόμενα δὲ τὰ φύλλα ἐν ποσῶ δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν ἐπὶ πολὺ τιθέμενα μετὰ ἄλατος κατὰ στρώματα ἐντὸς βυτίου, ὡς περιεγράφη ἐν τῇ « Ἑλληνικῇ Γεωργίᾳ » τοῦ παρελθοντος ἔτους (σελ. 279 καὶ 320). Ἐν τούτοις δέον, διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον, ν' ἀποφεύγωμεν τὴν χρῆσιν ἀμπελοφύλλων βαντισθέντων διὰ θεικοῦ χαλκοῦ πρὸς πρόληψιν δηλητηριάσεων.

— Ἀποξηραίνονται αἱ σταφίδες καὶ αἱ σταντὸς εἴδους ὁπώραι εἰς πᾶς Ἑνωμέναις Ἑταρταίας τῆς Ἀμερικῆς δι' εἰδικῶν ἀποξηραντικῶν μηχανῶν ἢ ἐξαιμωτηρίων, ὡς καλοῦσιν αὐτὰς ἐκεῖ. Ἐν τούτοις εἰς τὴν μεσημβρινὴν ἰδίως Καλιφόρνιαν, ἐνθα παράγονται σταφίδες εἰς μεγάλα ποσὰ, αἱ δὲ βροχαὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ὠριμάνσεως εἶνε σπάνιαι, ἡ ἀποξήρανσις γίνεται ὡς καὶ παρ' ἡμῖν ἐκτιθεμένου τοῦ προϊόντος ἐν ὑπαίθρῳ, εἰς τὸν ἥλιον, καὶ ἐντὸς πρὸς τοῦτο κατασκευαζομένων ξυλίνων δίσκων (ταβερῶν).

— Ἐξήγαγεν ἡ Καλιφόρνια σταφίδας διὰ μέσου τῶν σιδηροδρόμων, τῷ 1890 χιλιόγραμμα 20,560,000, τῷ 1891 χιλιόγραμ. 22,477,060, τῷ δὲ 1892 χιλιόγραμμα 26,552,000. Γίνεται προστούταις καὶ μεγάλη διὰ θαλάσσης ἐξαγωγὴ, ὡς καὶ ἐπιτόπιος κατανάλωσις.

— Τὰ ἀποξηραίνόμενα βερίκοκκα τῆς Αἰμασικῆ εἶνε δύο κυρίως εἰδῶν, τὰ καλούμενα μπαλαρτι, ἀεὶνα ἀποξηραίνονται ἀκέραια εἰς τὸν ἥλιον, καὶ τὰ καλούμενα καλμπι, τῶν ὁποίων ἐκθλίβεται ἡ σὰρξ ἐξ ἧς προκύπτει τὸ γύλλοι τοῦ βερικόκκου, τὸ ἐν τῷ τόπῳ καλούμενον καμάρ-ἔλ-ντιν. Τὰ μπαλαρτι, ὅταν ἦνε ἐντελῶς ὠριμα, ἐκτίθενται ὡς ἔχουσιν εἰς τὸν ἥλιον ἐπὶ σανίδων, καθ' ὅσον δὲ προχωρεῖ ἡ ἀποξήρανσις συμπιέζονται εἰς τὴν παλάμην, οὕτως ὥστε μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας, ὅτε ἀπειρατοῦται ἡ ἀποξήρανσις, ἔχουσι σχῆμα τροχίσκου μεγέθους δεκαλέπτου περίπου. Αἱ ἑκατὸν ὀκτάδες γλωρῶν βερικόκκων ἀποδίδουσι 30—40 ὀκτάδες ξηρῶν. Τὰ ξηρὰ ταῦτα βερίκοκκα καταναλίσκονται ἐπὶ τόπου ὡς καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, Σμύρῃ καὶ Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τιμῶνται πρὸς μιαν ἕως δύο δραχμὰς κατ' ὀκτῶν. Τὰ Καλμπι θεωροῦνται κατωτέρας ποιότητος, παρασκευάζεται δ' ἐξ αὐτῶν, ὡς εἰπομέν ἄνωτέρω, τὸ γύλλοι τοῦ βερικόκκου. Τὰ βερίκοκκα ταῦτα ὅταν ἦνε ὠριμα ἐκθλίβονται καὶ περνῶνται διὰ κοσκίνου συρματίνου, λαμβάνεται δὲ οὕτω ἐκ τῆς σαρκὸς τὸ πολτώδες μέρος ἐν εἰδει ζύμης, ἣτις ἀπλώνεται ἐπὶ σανίδων, προηγουμέν-

διέλθωσι τὸ σχοινίον κοχλίας καὶ λείμακες δηλητηριάζονται ἀμέσως.

— **Ἀριστόν μέσον διατηρήσεως τοματῶν** λέγεται τὸ ἐξῆς. Λαμβάνομεν ἀκεραίας, κανονικὰς καὶ καθ' ὅλα ὑγιαῖς τομάτας, τὰς ὁποίας σπογγίζομεν καλῶς διὰ καθαροῦ πανίου καὶ θέτομεν κατὰ στρώματα ἐντὸς πηλίνου πλατυστόμου δοχείου εἰς τὸ ὁποῖον χύνομεν ἀκολουθῶς ὑγρὸν συγκείμενον ἐξ ὀκτῶ μερῶν ὕδατος, ἑνὸς μέρους ἄλατος καὶ ἑνὸς ὀξους. Μετὰ τοῦτο ὅπως παρακωλύσωμεν τὴν μετὰ τοῦ ἀέρος ἐπαφὴν τῶν τοματῶν προσθέτομεν ἄνωθεν ἕνα παρίπου δάκτυλον ἔλαιου καὶ καλύπτομεν τὸ στόμιον τοῦ δοχείου διὰ τεμαχίου δέρματος ἢ χονδρῶ χαρτίου. Οὕτω αἱ τομάται διατηροῦνται ἐπὶ πολλοὺς μῆνας νωπαί.

— **Βροχομετρικαὶ παρατηρήσεις Θεσσαλίας.**
Ἡ ἐταιρία τοῦ σιδηροδρόμου Θεσσαλίας εὐηρεστήθη ν' ἀνακοινώσῃ ἡμῖν τὰς κατωτέρω δημοσιευμένας ἐβδομαδιαίας βροχομετρικὰς παρατηρήσεις, αἵτινες διεξάγονται τακτικῶς εἰς τινὰς τῶν σταθμῶν αὐτῆς.

Ποσὲν καταπεσοῦσθαι βροχῆς εἰς χιλιοστὰ τοῦ μέτρου.

ΣΤΑΘΜΟΙ	Ἀπὸ 5 ἕως 11 Δεκεμβρίου		Ἀπὸ 13 ἕως 19 Δεκεμβρίου		Ἀπὸ 20 ἕως 26 Δεκεμβρίου		Ἀπὸ 27 Δεκεμβρίου ἕως 1 Ἰανουαρίου		Ἀπὸ 2 ἕως 8 Ἰανουαρίου		Ἀπὸ 9 ἕως 15 Ἰανουαρίου	
	1892	1893	1892	1893	1892	1893	1892-93	1893-94	1893	1894	1893	1894
Βιόλου	8,40	—	46,7	130,2	72, —	19,4	14,4	21, —	11, —	—	0,8	—
Δαρίσσης	—	—	53,5	—	14, —	31,0	—	12, —	16, —	—	—	—
Φαρσάλ.	10,50	26,25	68,3	18,0	37, —	26,5	12, —	15,8	20,9	—	3,2	—
Καρδίτσα.	9, —	8,25	82,1	— (*)	35, —	4,6	20,5	2,6	29, —	—	—	—

— Διατηροῦνται τὰ αὐτὰ ἐπὶ δύο καὶ πλέον μῆνας ἐπιχρισθέντα διὰ βερνικίου, ὡς ἀπεδείχθη διὰ τῶν πειραμάτων τοῦ Zör-Kendörfer.

— **Ἐδημοσιεύθη τὸ α' δελτίον τοῦ γεωργικοῦ συνδέσμου Βυτίνης** περιέχον τιμολόγιον σπόρων.

(*) Τὴν 16 καὶ 17 χιῶν. Ἐλλείπουσι παρατηρήσεις.

— **Τὰ πόσιμα ὕδατα τῶν πόλεων ἐν ἀρέσει** πρὸς τὰ ἐπιδημικὰ νοσήματα. Ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἐδημοσιεύθη καὶ ἀπεστάλη ἡμῖν ἐξιόλογος πραγματεία τοῦ κ. Ἰω. Δ. Γρικαλιανοῦ, διδάκτορος τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, καὶ ἐπιμελητοῦ τοῦ χημείου τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, τιμωμένη ἀντὶ δραχμῆς.

Ἐύχρη ἐλλείποντα τῆς « Ἑλληνικῆς Γεωργίας ». Πᾶσα αἴτησις περὶ ἀποστολῆς ἐλλειπόντων τευχῶν τῆς « Ἑλληνικῆς Γεωργίας » τῶν ἐτῶν 1885—1893 δέον νὰ συνοδεύηται μετὰ τοῦ ἀντιτίμου, ἥτοι μετὰ πεντήκοντα λεπτῶν δι' ἕκαστον τεῦχος.

Ἀπεστασμένοι τόμοι τῆς « Ἑλληνικῆς Γεωργίας » τῶν ἐτῶν 1887—1892 πωλοῦνται εἰς τὰ γραφεῖα τῆς « Ἀκροπόλεως » πρὸς δραχμὰς τέσσαρας ἕκαστος ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, ἢ πρὸς φράγκα χρυσᾶ τέσσαρα εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Ἡ « Ἑλληνικῆ Γεωργία » ἀνταλλάσσεται μετὰ τῶν περιοδικῶν καὶ τῶν ἐφημερίδων τῶν δημοσιευουσῶν τὰ περιεχόμενα τῶν ἐκάστοτε ἐκδιδομένων τευχῶν αὐτῆς.

ΕΜΠΟΡΙΚΑ

Τιμαὶ κοινῶν οἴνων ἐν Μορτακελλιῇ τῇ 19 Ἰανουαρίου.

Οἶνος Aramon	βαθ.	8—8 1/4	φρ.	9—10	τὸ ἑκατόλλιτρον
»	»	»	8 1/2—9	»	10—11
»	Montagne	»	9—9 1/2	»	12—13
»	»	»	9 1/2—10	»	14—16
»	St. Georges	»	10—11	»	20—22
»	Petit-Bonchet	»	8—8 1/2	»	14—15
»	Alicante-Bouchet	»	8 1/2—9	»	16—18

**Τιμὰὶ σταφίδων ἐν τῇ διαμετακομίσει εἰς
Μαυσαλίας—15 Ἰανουαρίου.**

Κορινθιακὴ νέα	φρ. 26—26 ¹⁾ ₂	τὰ 100 χιλιόγραμμα.
Σάμου μαύρη	» 25—25 ¹⁾ ₂	»
Τσίσιμὲ μαύρη	» 25—25 ¹⁾ ₂	»
Θειρῶν νέα	» 21—21 ¹⁾ ₂	»

Μέση τιμὴ εἰς φράγκα χροῦσᾶ δημοφιλῶν καρπῶν εἰς τὰς κυριωτέρας ἀγοράς· κατὰ τὸ δεῦτερον δικαπενθήμερον (N.) τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου καὶ κατὰ 100 χιλιόγραμμα (78 ὀκάδας).

Ἄγορα	Σίτος	Βρίζα	Κριθὴ	Βρώμη	Ἀραβόσιτος
Λουδίνον	15,37	—	13,37	14,50	11,62
Λιβερούλη	15,40	—	13,37	14,40	11,50
Ἀμβέρση	14,93	11,75	14,00	14,25	11,75
Βρυξέλλαι	14,95	11,87	14,25	14,35	11,85
Γρονίγγη	13,50	11,20	13,80	14,40	—
Ἀμστελόδαμον	13,46	11,10	13,87	14,50	—
Πίστη	15,75	11,25	13,75	—	11,12
Βιέννη	16,17	11,30	13,75	—	11,15
Ἀμβούργον	18,60	15,75	—	16,12	—
Βερολίνον	18,65	15,85	—	16,25	—
Ὀδησσός	13,87	10,80	11,75	13,37	10,50
Πετρούπολις	13,92	10,90	11,87	13,50	10,62
Νέα Ἰόρκη	12,95	—	—	10,64	8,30
Σικάγον	11,45	—	—	8,82	6,68
Γαλλία (μέσος ὅρος)	20,43	13,97	18,75	20,80	—